

Česká zemědělská univerzita v Praze
Fakulta agrobiologie, potravinových a přírodních zdrojů
Katedra agroekologie a biometeorologie

Modelové zpracování podnikatelského záměru na farmu masného skotu za účelem získání dotace z programu Mladý zemědělec

Model elaboration of the prospectus on beef cattle farm
focused on obtaining subsidies from the program Young
Farmer

Bakalářská práce

Vedoucí práce: Ing. Václav Brant, Ph.D.

Autor práce: Jan Pospíšil

2009

Prohlášení

Prohlašuji, že jsem diplomovou práci na téma Modelové zpracování podnikatelského záměru na farmu masného skotu za účelem získání dotace z programu Mladý zemědělec vypracoval samostatně a použil jen pramenů, které cituji a uvádím v přiložené bibliografii.

V Praze dne: 3. 4. 2009

podpis autora práce

Poděkování

Za pomoc při vypracování bakalářské práce děkuji především svému vedoucímu práce panu Ing. Václavu Brantovi za jeho ochotu a trpělivost. Také velmi děkuji panu Tomáši Kamenickému, který mi umožnil vypracovat podnikatelský záměr na jeho farmu a tak alespoň trochu mu pomoci ke šťastnému startu v zemědělství. Dále děkuji své rodině za nekonečnou podporu a svým přátelům a dobré rady, které vedli ke zkvalitnění mé práce.

Autorský referát

Zahájení podnikání není tak těžké, jako zahájení úspěšného podnikání. Začít podnikat v zemědělství – úspěšně – je opravdu těžké. Přinejmenším vám chybí zkušenosti, častěji i kontakty na odběratele vašich produktů, finance a v nejhorším případě vám chybí i půda – místo podnikání. Současné zemědělství je označováno za nesoběstačné odvětví ekonomiky, které vzhledem ke své důležitosti, produkce potravin, surovin pro průmysl a péči okrajinu, je silně podporováno vládou každé vyspělé země.

Tato práce má za cíl pomoci mladým začínajícím zemědělcům v orientaci v dotačních programech poskytovaných vládou České Republiky a Evropskou Unií a zároveň ukázat dvě možné cesty současného zemědělce – pohodlnější Konvenční zemědělství a náročnější, ale smysluplnější Ekologické zemědělství.

Dalším cílem je zpracování podnikatelského záměru na konkrétní farmu mladého začínajícího zemědělce a na jeho příkladě ukázat možnost čerpání finančních prostředků z národních a evropských dotačních programů.

Výsledek práce ukáže rentabilitu zemědělství v závislosti na dotacích a závislost podnikání na příjmech ze závislé činnosti v prvních letech podnikání.

Dále ukáže vhodnost orientace na ekologické zemědělství, opět v závislosti na dotacích.

V závěru práce bude zjištění, že současné zemědělství – konvenční i ekologické – se bez podpory státu neobejde, o to důležitější bude zjištění, že si tuto pomoc právem zaslouží.

Klíčová slova: dotace, podnikatelský záměr, mladý zemědělec

Authorial paper

Start of business is not so difficult such a successful business. It is really difficult to go into business in agriculture – successfully. At least you miss experience, more often also contacts on following of your products, finance and in worst case you miss land – place for business. At the same time agriculture is marked like non-self-supporting branch of economy. With respect to its big importance, production of food, raw materials for industry and landscape cultivation – agriculture is intensively supported by government of every advanced country.

The aim of this labour is to help young beginning farmers with orientation in grant programs offered by Government of The Czech Republic and European Union and at the same time to show two possible ways of today's farmer – more comfortable is conventional agriculture, more exacting but more meaningful is ecological agriculture.

The elaboration of prospectus for concrete farm of young beginning farmer is the next goal. This example can demonstrate possibility of getting finance from nation and european grant programs

The produce of labour will show profitability of agriculture in dependance on grant and dependence on incomes from business first few years.

The labour will show also the convenience of ecological agriculture again in dependance on grant.

At the end of the labour is described findings that today's agriculture – conventional and ecological – couldn't exist without support of state (government grant). More important is findings that agriculture (farmers) rightly merits this help.

Key data: grant, prospectus, young farmer

Obsah

1	ÚVOD.....	1
2	CÍL PRÁCE.....	2
3	LITERÁRNÍ REŠERŠE.....	3
3.1	HISTORICKÝ VÝZNAM ZEMĚDĚLSTVÍ	3
3.2	SOUČASNÝ VÝZNAM ZEMĚDĚLSTVÍ PODLE BOHÁČOVÉ (2004)	3
3.3	FUNKCE ZEMĚDĚLSTVÍ VE SPOLEČNOSTI	5
3.4	SPOLEČNÁ ZEMĚDĚLSKÁ POLITIKA – SZP	9
3.5	STRUKTURÁLNÍ FONDY	10
3.6	STRUKTURÁLNÍ POLITIKA	11
3.6.1	<i>Strukturální politika Evropské unie .....</i>	<i>12</i>
3.6.2	<i>Cíle strukturální politiky Evropské unie .....</i>	<i>13</i>
3.6.3	<i>Strukturální politika České Republiky .....</i>	<i>14</i>
3.6.4	<i>Shrnutí agrární strukturální politiky České Republiky a Evropské unie.....</i>	<i>15</i>
3.7	ANALÝZA DOTAČNÍCH PROGRAMŮ	16
3.7.1	<i>Programy ukončené.....</i>	<i>18</i>
3.7.2	<i>Programy probíhající .....</i>	<i>23</i>
3.8	OPATŘENÍ 1.3.2. ZAHÁJENÍ ČINNOSTI MLADÝCH ZEMĚDĚLCŮ	28
3.8.1	<i>Příjemce dotace .....</i>	<i>28</i>
3.8.2	<i>Druh dotace .....</i>	<i>28</i>
3.8.3	<i>Výše dotace.....</i>	<i>29</i>
3.8.4	<i>Způsobilé výdaje .....</i>	<i>29</i>
3.8.5	<i>Pro přijatelnost musí projekt splnit .....</i>	<i>30</i>
3.8.6	<i>Další podmínky.....</i>	<i>31</i>
3.8.7	<i>Předkládané přílohy .....</i>	<i>33</i>
3.9	EKOLOGICKÉ ZEMĚDĚLSTVÍ	35
3.9.1	<i>Právní úprava ekologického zemědělství.....</i>	<i>36</i>
3.9.2	<i>Zásady a cíle ekologického zemědělství.....</i>	<i>36</i>
3.9.3	<i>Význam hospodářských zvířat v ekologickém zemědělství.....</i>	<i>38</i>
3.9.4	<i>Význam chovu skotu v ekologickém zemědělství.....</i>	<i>38</i>
3.9.5	<i>Význam chovu ovcí v ekologickém zemědělství.....</i>	<i>39</i>
3.9.6	<i>Současný stav ekologického zemědělství .....</i>	<i>40</i>
3.10	CHARAKTERISTIKA CHOVANÝCH PLEMEN HOSPODÁŘSKÝCH ZVÍŘAT	41
3.10.1	<i>Highland.....</i>	<i>41</i>
3.10.2	<i>Merino .....</i>	<i>42</i>
3.10.3	<i>Zwartbles.....</i>	<i>43</i>
3.10.4	<i>Suffolk.....</i>	<i>44</i>

4	ANALYTICKÁ ČÁST PRÁCE	45
4.1	POSTUP PŘÍPRAVY PODNIKATELSKÉHO PROJEKTU	45
4.2	VSTUPNÍ ETAPA.....	46
4.2.1	<i>Charakteristika podniku .....</i>	46
4.2.2	<i>Charakteristika vnější situace.....</i>	47
4.2.3	<i>SWOT Analýza.....</i>	51
4.3	ETAPA SYNTÉZY VÝSLEDKŮ Z PROVEDENÝCH ANALÝZ	52
4.3.1	<i>Ověření dosavadní strategické orientace.....</i>	52
4.3.2	<i>Volba strategické změny .....</i>	52
4.3.3	<i>Formulace podnikatelského záměru .....</i>	52
4.4	SCHVALOVACÍ PROCES.....	53
4.5	ETAPA ZPRACOVÁNÍ PROJEKTU:.....	54
4.5.1	<i>Předinvestiční etapa .....</i>	54
4.5.2	<i>Etapa přípravy projektu ke schvalovacímu procesu.....</i>	62
4.6	SCHVALOVACÍ PROCES:	63
4.7	ŘÍZENÍ REALIZACE PROJEKTU:	63
4.7.1	<i>Investiční fáze .....</i>	63
4.7.2	<i>Provozní fáze .....</i>	63
4.7.3	<i>Kontrolní proces.....</i>	63
5	VÝSLEDKY	64
5.1	CELKOVÉ PŘÍJMY PODNIKATELSKÉHO ZÁMĚRU	64
5.1.1	<i>1. varianta.....</i>	64
5.1.2	<i>2. varianta.....</i>	65
5.1.3	<i>Ekologické zemědělství.....</i>	66
5.2	CELKOVÉ NÁKLADY PODNIKATELSKÉHO ZÁMĚRU	67
5.2.1	<i>Náklady konvenčního zemědělství .....</i>	67
5.2.2	<i>Náklady ekologického zemědělství.....</i>	67
5.3	RENTABILITA PODNIKATELSKÉHO ZÁMĚRU	67
5.3.1	<i>Rentabilita Konvenčního zemědělství .....</i>	67
5.3.2	<i>Rentabilita Ekologického zemědělství.....</i>	68
5.3.3	<i>Dílčí výsledky práce.....</i>	68
6	DISKUSE.....	69
6.1	HYPOTÉZY	69
6.1.1	<i>H₁ – které dotační programy jsou využitelné pro mladé začínající zemědělce.....</i>	69
6.1.2	<i>H₂ – je zahájení zemědělské činnosti pro mladé zemědělce ekonomicky únosné.....</i>	69
6.1.3	<i>H₃ – je konvenční zemědělství ekonomicky rentabilnější než ekologické zemědělství .....</i>	70
6.2	PODNIKATELSKÝ ZÁMĚR.....	70
6.2.1	<i>Konvenční zemědělství.....</i>	70
6.2.2	<i>Ekologické zemědělství .....</i>	71

7	ZÁVĚR A DOPORUČENÍ	72
8	POUŽITÁ LITERATURA.....	73

Seznam příloh

Příloha 1: Souhlas užitím osobních údajů	77
Příloha 2: Spotřeba hovězího masa v kg na 1 obyvatele a rok	77
Příloha 3: Výroba hovězího masa v tis.t živ. hm.	77
Příloha 4: Prodej jatečného skotu podle krajů	78
Příloha 5: Početní stavy ovcí 1987 - 2008 v tis. kusů	78
Příloha 6: Osnova podnikatelského plánu v rámci opatření 1.3.2 Zahájení činnosti mladých zemědělců	79
Příloha 7: Nabídka traktorů	90
Příloha 8: Oznámení o provedené administrativní kontrole	94

1 Úvod

Zemědělství v České Republice v posledních dvaceti letech prodělalo významné změny. Od centrálního plánování v období komunismu se přes privatizaci v devadesátých letech, změnu struktury a technologie pěstování rostlin a chovu zvířat, dostalo k tvrdé konkurenci zemědělců Evropské Unie.

Přes veškeré překážky a tvrdost zemědělské praxe jsou stále mladí lidé, kteří chtějí v zemědělství podnikat. A právě oni, ale také ostatní zemědělci, kteří v zemědělství zůstali, potřebují pomoc a podporu pro jejich úspěšný začátek a udržení se v profesy. Pro podporu začínajícím zemědělcům bylo vypracováno Opatření 1.3.2 Zahájení činnosti mladých zemědělců, které je součástí Programu rozvoje venkova České Republiky na roky 2007 – 2013. Toto opatření umožňuje urychlit rozvoj farmy a tím pádem obstát v současné konkurenci a rychleji dosáhnou ekonomické stability farmy.

Cíl práce obsahuje zpracování podnikatelského záměru za účelem získání dotace z programu Mladý zemědělec. V Literární rešerši je uveden přehled dotačních programů určených pro zemědělství, který má pomoci mladým zemědělcům v orientaci v dotačních programech. Analytická část práce zpracovává možnosti financování zemědělské výroby a ukazuje různé formy podnikání v kontextu příjmů a nákladů.

Protože je práce vypracovávána na konkrétní podnikatelský subjekt, uvádím příloze 1 Souhlas s užitím osobních údajů.

2 Cíl práce

Hlavním cílem bakalářské práce je vypracování modelového návrhu podnikatelského záměru na farmu masného skotu za účelem získání dotace z programu Mladý zemědělec.

V rámci práce byly v souladu s cílem práce specifikovány následující dílčí cíle:

- Vypracování podnikatelského záměru a získání dotace z programu Mladý zemědělec.
- Pomoc v orientaci v dotačních programech
- Ukázat možnosti čerpání z dotačních programů
- Upozornit na možnost dvou směrů podnikání v zemědělství

Pro vypracování bakalářské práce byly formulovány hypotézy. Cílem práce je ověřit:

H₁ – které dotační programy jsou využitelné pro mladé začínající zemědělce

H₂ – je zahájení zemědělské činnosti pro mladé zemědělce ekonomicky únosné

H₃ – je konvenční zemědělství ekonomicky rentabilnější než ekologické zemědělství

3 Literární rešerše

3.1 Historický význam zemědělství

Zemědělská výroba patří od počátku lidské společnosti k neoddelitelným a základním prvkům jejího vývoje. V historii lidstva se pokládá za příčinu revolučních novinek ve vývoji společnosti v době mezi 10. a 3. tisíciletím př. n. l. (mladší doba kamenná). Tehdy započaté úmyslné pěstování rostlin vedlo k tak zásadním změnám, jako byl například přechod od sběračství a lovu (přisvojovací způsob obživy) k domestikaci rostlin (pšenice, ječmen, kukuřice, proso, luštěniny) a později zvířat (nejprve ovce, kozy, později skot, prasata), k rozvoji nových technik (rozvoj „řemesel“) a konečně vedlo ke vzniku stabilních sídlišť a ke vzniku „prvních civilizací“ (3. tisíciletí př. n. l.). Dostatek až přebytky potravin vedly k rozvoji dalších aspektů života společnosti, především kulturních a náboženských. První stopy zemědělství se podle archeologických nálezů datují do 8. tisíciletí př. n. l. a objevují se především na Blízkém východě a dále v Asii, Mexiku, Peru.

Od počátku vzniku prvních civilizací uplynula dlouhá doba, ve které zemědělství neztrácelo nic na svém významu. Vždy bylo dodavatelem potravin pro výživu obyvatelstva a surovin pro další zpracování a představovalo zároveň rozhodující ekonomickou aktivitu pro obyvatelstvo žijící mimo města. (Boháčová, 2004)

3.2 Současný význam zemědělství podle Boháčové (2004)

V současné době, na prahu 21. století, dochází v postavení zemědělství a jeho vlivu na společnost k zásadním změnám, které lze, podle některých autorů, přirovnat k neolitické revoluci na prvopočátku. Pohled na zemědělství však není jednotný, diferencuje se v závislosti na rozdílech v ekonomické vyspělosti země. Pro země s málo rozvinutou ekonomikou zůstává nadále významným prvkem národní ekonomiky jako zdroj potravin, surovin a zaměstnanosti, zatímco pro vyspělé země světa má zemědělství již jinou dimenzi. V důsledku globalizace, liberalizace světového obchodu, v důsledku kladení důrazu na tzv. „trvale udržitelný rozvoj“ společnosti, v ohledech na životní prostředí a jeho aspekty, v důsledku rozvoje ostatních odvětví národních ekonomik, ztrácí zemědělství (v některých zemích již ztratilo) svoje prioritní postavení, a to v poměrně krátké době necelého století.

Zemědělství sice nadále zůstává výsostným producentem potravin (eventuelně některých surovin), ale tato jeho produkční funkce, v důsledku působení výše uvedených faktorů, ustupuje ve vyspělém světě do pozadí. Naopak do popředí se dostávají další funkce vykonané zemědělstvím, spojené s jeho vlivem na životní prostředí, na krajinu a na sociální rozvoj na venkově.

Javůrková (1998) uvádí že, přes snížení přímého vlivu zemědělství na tvorbě HDP, má stále velký vliv na navazující odvětví a nezastupitelnou roli při tvorbě a uchování kulturní krajiny.

Do první poloviny 20. století bylo zemědělství vzhledem k výkonnosti téměř rovnocenným partnerem ostatním sektorům národních hospodářství. Nyní je to sektor, který již vzhledem ke svým specifickým, ke specifickým agrárních trhů a vzhledem k výše uvedeným funkcím, není po stránce výkonů konkurence schopný, odvětvím sekundární, popřípadě terciální sféry, konkurovat. Je to sektor, který naopak vyžaduje ve vyspělých zemích ochranu prostřednictvím nástrojů tzv. agrární politiky – která se souhrnně nazývá protekcionismus a je řadou ekonomů kritizována. Mezi praktické nástroje protekcionismu patří především ochranná politika národních agrárních sektorů před konkurencí (diskriminace vnějších producentů), dotační podpůrná politika včetně specifické politiky cenové a regulační zásahy do agrárního trhu.

Rovněž v teoretické rovině je existence ochranné politiky vůči zemědělství některými autory zdůvodňována různými, např. následujícími způsoby:

„Teorie soustředěné akce“: menší, dobře organizované skupiny se specifickými zájmy (zemědělci) mohou efektivně postupovat při prosazování svých zájmů (tlak na politiky, legislativu, zapojení se do politiky zrodem politické strany apod.)

„Vyšší zranitelnost zemědělců výkyvy trhu“: kolísavost cen, kolísavost odbytu by vedly ke kolísání příjmů zemědělských producentů a tím pádem ke kolísání jejich životní úrovně.

„Institucionální zpoždění“: malá nebo zpožděná reakce například na pohyby světových cen agrárních produktů nebo na strukturální změny v agrárním sektoru.

„Nepravidelné šoky“: reakce agrární politiky na negativní události postihující zemědělství vedou k ochranným programům, které jsou ale po odstranění negativních vlivů zřídka kdy odstraněny a vytvářejí tak už neopodstatněná protekcionistická opatření.

„Hayamiho teorie protekcionismu jako funkce ekonomického rozvoje“: industriální společnost se vyvíjí ve dvou fázích. V první z nich má prioritu rozvoj průmyslu a zemědělství

je využíváno ku prospěchu sektorů ostatních. Ve druhé fázi rozvinutá nezemědělská odvětví uvolňují zdroje na ochranu zemědělství („sponzorují ho“) v souvislosti se zabezpečením potravinové bezpečnosti a v souvislosti s výkonem neprodukčních funkcí tohoto sektoru (Boháčová, 2004).

3.3 Funkce zemědělství ve společnosti

Boháčová (2004) uvádí: že v současné době, kdy se pozvolna začínají v národních ekonomikách prosazovat principy a zásady trvale udržitelného rozvoje se mění pohled na agrární sektor zásadním způsobem.

Dřívější pojetí zemědělství se opíralo o chápání zemědělství jako izolovaného samostatného odvětví. Pokud bylo takto definováno, byla jeho role chápána jednoznačně jako role produkční, to znamená, že posláním sektoru byla „pouze“ produkce surovin pro lidskou výživu a další zpracování. V rámci ekonomické politiky státu se pak agrární politika zaměřovala většinou jen a pouze na produkční dimenzi, na posílení objemů produkce, na nárůstu produkce a jejímu odbytu. Tak, jak je produkční role naplňována, jak docházelo vlivem technického a technologického pokroku k vytváření stále větších objemů produkce, pro které je ztížen nebo neexistuje odbyt, jak je stále vyšším stupněm uspokojována poptávka, jak se rozvíjí mezinárodní agrární obchod, atd., přestává být ve vyspělých zemích produkční funkce funkcí prioritní. Agrární politika reaguje na tuto změnu, a to v různých zemích světa různými způsoby. V nejvyspělejších zemích světa, především v zemích Evropské unie se přesouvá těžiště agrární politiky na tzv. regionální úroveň, kdy zemědělství není chápáno jako samostatný sektor, ale jako sektor, který je neoddelitelnou součástí venkovských regionů mající bezprostřední vazbu k venkovu jako takovému, ať už se jedná o vazbu ekonomického nebo sociálního charakteru. Zemědělství je ovlivněno ekonomickými a sociálními strukturami venkova a samo je rovněž pomáhá utvářet a ovlivňuje (Boháčová, 2004).

Penk (2001) k významu mimoprodukční funkce zemědělství uvádí: mimoprodukční funkce zemědělství se v určité míře uplatňovaly i v minulosti, ale daleko významnější roli musí sehrát v nadcházejícím období. Reálný prostor pro prosazování mimoprodukčních funkcí v našem zemědělství a venkovském prostoru vytváří řada přijatých opatření a realizované finanční podpory, mj. i v souvislosti s aplikací právních norem EU.

Jakmile se agrární sektor definován jako součást venkova a dále jako odvětví, které má bezprostřední vztah k životnímu prostředí, změní se i definování jeho funkcí. Zemědělství

mimo produkční funkce začíná realizovat i funkce další, a to především v oblasti environmentální a v oblasti sociální. Tato skutečnost se označuje jako „multifunkčnost zemědělství“ (Boháčová, 2004).

Zjednodušeně je systém funkcí, které zemědělství vykonává členěn do tří bloků (Boháčová 2004):

1. blok – produkční funkce: zůstává dále nezanedbatelnou, ale přístup k její realizaci by měl být diferencován. V České republice v období centrálního řízení ekonomiky byla produkční funkce preferována bez ohledu na přírodní podmínky, ve kterých bylo produkováno. Je zřejmé, že tento výrobní způsob kladl vysoké nároky na nákladovost například v oblastech, kde byly pěstovány komodity, aniž by tam měly vhodné existenční podmínky, a kde proto nepřinášely žádoucí výnosy, ale především s ohledem na environmentální aspekty, se nový způsob zemědělského hospodaření („správná hospodářská praxe“ vyznačuje šiferencovaným přístupem zohledňujícím specifické nároky na pěstovaných komoditách a chovaných hospodářských zvířat a přírodní podmínky hospodařícího zemědělského podniku. Zemědělský půdní fond by pak mohl být, vzhledem k těmto aspektům, rozdělen např. na oblasti využívané k produkčním účelům s převahou nutriční produkce (potraviny), oblasti s kombinací produkce nutriční a produkce pro jiné průmyslové zpracování (suroviny, energetické plodiny), a dále horské a podhorské oblasti, které by měly být chápány jednoznačně jako marginální a proto využívány v rostlinné výrobě pro pěstování průmyslových komodit (energetické plodiny) a v živočišné výrobě k pastevnímu chovu hospodářských zvířat. Specifické produkční systémy patří do oblastí s nucenou regulací hospodaření (CHKO, NP apod.). Alokace produkční funkce podle přírodních podmínek je rovněž jednou ze strategií restrukturalizace zemědělské produkce nejen v České republice, ale zejména v EU.

2. blok – sociální a demografické funkce: získává agrární sektor ve vztahu jednak k pracovním silám zaměstnaným přímo v zemědělských podnicích, je zdrojem jejich zaměstnanosti, příjmů i některých sociálních aktivit, a rovněž také ve vztahu k obyvatelstvu venkovských regionů, kde se mohou zemědělské podniky příznivým způsobem podílet na budování a údržbě infrastruktury (údržba komunikací, veřejné zeleně, maloobchodní síť, některé služby, např. v dopravě apod.) a do určité míry mohou provozovat i sociální aktivity ve vztahu k mládeži (sport, kultura) nebo k seniorům. Například v zemích Evropské unie (EU 15) není účast zemědělských hospodářství na komunálních aktivitách ničím výjimečným, naopak, tyto aktivity slouží zemědělcům jako další doplňkové zdroje příjmů. Výše zmíněnými oblastmi působení má zemědělství na venkově nezastupitelnou úlohu. Pomáhá udržovat jeho osídlení. Právě

z tohoto důvodu je nutné, aby zemědělství bylo chápáno v přímých souvislostech s venkovem, protože vysídlování vesnických regionů by vedlo nejen k ekonomickým ztrátám, k sociálnímu napětí, ale také k nedozírným ztrátám na vzhledu krajiny a na životním prostředí obecně. Ne na posledním místě je nutné právě v souvislosti s venkovem zmínit význam zachování „venkovského“ životního stylu s jeho kulturními hodnotami.

3. blok – ekologická a krajino tvorná funkce: je neoddiskutovatelnou skutečností. Zemědělství je jedním z mála odvětví, které mají vliv na životní prostředí a zároveň životní prostředí má bezprostřední vliv na ně. Má přímý vliv na kvalitu půdy (hnojení, aplikace chemických prostředků, meliorace, užívání mechanismů na zpracování půdy apod.), na ráz krajiny (obhospodařovaná – kulturní krajina, z celování nebo naopak parcelace pozemků, výsadba kultur, zemědělské stavby apod.), vliv na kvalitu vody (používání hnojiv a jiných chemických látek, technologie v živočišné výrobě), na udržení ekologické stability a diversifikace rostlin a živočichů v přírodě (aplikace chemických postřiků, osevní postupy, choroby rostlin) apod. Cuhrová a Štenclová (2003) k tématu tvorby krajiny uvádějí, že: s působením člověka hospodáře se zviditelňují přirozená porostní rozhraní a objevují se nové geometrické tvary. Plochy poli, luk a pastvin oddělených pásy mezi střídajících lesní porosty tvoří dokonalou mozaiku – v čase proměnlivý obraz seskládaný z menších i větších střípků. Různá textura, barva i hra světla a stínu umožňuje vnímat krajinnou scénu pokaždé jinak intenzivně. Neopakovatelnost a jedinečnost je jedním z charakteristických rysů přírody a nejen tam, kde si ho sama vytvořila, ale i tam, kde hospodařil člověk. Krajina se díky celkovému prosvětlení stává přehlednější, a tedy i méně děsivá. S člověkem přichází řád.

Lapka (1991) ke krajino tvorné funkci uvádí: ekologická obnova stavu naší krajiny je spojena se znovuobnovením všestranných (mimoekonomických) funkcí rolníka v krajině. K tomu má soukromě hospodařící rolník nejlepší předpoklady v porovnání s ostatními uživateli zemědělské půdy, ačkoliv má u nás stále k hospodaření celkově nejhorší podmínky. Soukromě hospodařící rolníci nejsou jediným řešením stavu krajiny, ani jedinou možnou formou vlastnictví a hospodaření. Z hlediska přirozené péče o krajinu však není lepší instituce.

Dle Boháčové (2004) jsou bloky 2. a 3. vnímány jako bloky s tzv. „funkcemi mimo-produkčními“. Současná agrární politika se snaží o jejich posílení. To je zatím poněkud problematické, protože prostředky, jak toho dosáhnout, jsou v podstatě omezené. Můžeme například použít:

- a) finanční podporování jejich realizace

b) určité formy postihu (např. u environmentálních aktivit)

c) působit na poradenství zemědělským producentům a osvětou

Z uvedených možností zatím převažuje finanční podpora agrárního sektoru v rámci jednak dotační sektorové politiky nebo politiky rozvoje venkova.

Funkce zemědělství jsou stručně shrnuty tabulce 1.

Tab. 1: Specifikace funkcí zemědělství

Multifunkčnost zemědělství		
1. blok: produkční funkce	2. blok: sociální a demografická funkce	3. blok: ekologická a krajínotvorná funkce
<ul style="list-style-type: none"> • Produkce potravin pro výrobu obyvatelstva • Produkce surovin pro průmysl	<ul style="list-style-type: none"> • Zaměstnanost • Udržení osídlení • Sociální aktivity • Kulturní funkce – „venkovský styl života“	<ul style="list-style-type: none"> • Krajínotvorná funkce – udržení krajiny v kulturním stavu • Udržování ekologické stability a rozmanitosti • Ochrana a správa přírodních zdrojů • Čistící a necyklující funkce

3.4 Společná zemědělská politika – SZP

Politika společného trhu se zemědělskými výrobky je jednou z nejstarších politických aktivit Evropského společenství. Již ve Smlouvě o EHS (Evropský Hospodářský Systém) z roku 1957 se zakládající země zavázaly k vybudování systému, jehož právní regulace i financování bude spočívat zcela v rukou nadnárodního Společenství. Zároveň, tento systém, představoval po celou dobu fungování Evropského Společenství jednu z politicky (i po stránce financování) nejcitlivějších oblastí (Fajmon, 2008).

Základním principem SZP byl princip komunitární preference, který fungoval prostřednictvím množstevních kvót, intervenčních opatření pro danou komoditu a tržních řádů, o nichž rozhodovala Evropská komise. Spočíval v ochraně domácích zemědělců z členských zemí, kterým byly vypláceny dotace svázané s množstvím produkce. Vývoz za hranice Společenství byl podporován vysokými subwencemi a dovoz zemědělských komodit z nečlenských zemí byl zatěžován vysokým clem podle citlivosti té které komodity.

Byly stanoveny tři typy cen:

Cílová cena – cena, za kterou je daná komodita prodávána na trhu uvnitř ES,

Intervenční cena – minimální cena garantovaná pro zemědělce, za tuto cenu Společenství danou komoditu v případě nízkého odbytu odkoupí,

Prahová cena – minimální cena, za kterou je možné danou komoditu dovézt na vnitřní trh Společenství, je regulována úrovní cel.

Regulovaný systém měl, v poválečných letech, zajistit potravinovou soběstačnost ES ve výrobě základních zemědělských komodit, cukr, obilí, mléčné výrobky, živočišná výroba, ovoce, víno atd. V osmdesátých letech však vedl ke krizi. Projevovala se nadprodukcí téměř všech komodit, neúměrným zatěžováním rozpočtu ES a růstem cen, které v některých případech (např. cukr) několikanásobně převyšovaly ceny na světových trzích. Fajmon (2008)

Svatoš (2008) k problematice rozpočtu Evropské Unie uvádí, že vznik společného rozpočtu (EHS) je spjat s realizací a financováním SPZ (zpočátku 80 - 90 %). Podíl SZP na rozpočtu EU (EHS) postupně klesá na současných 40 - 50 % (dle metodického postupu).

V důsledku této situace byla Evropská Unie nucena uvést svou SZP do souladu s všeobecnou liberalizací obchodu. U řady komodit byla regulace výrazně uvolněna. U některých komodit, cukr, víno, ovoce, zelenina, ale nadále zůstala v nezměněné podobě. Regulace v oslabené formě zůstává u obilovin, mléka, vajec nebo masa, jako intervenční ceny,

množstevní kvóty, premií na chov, vývozních dotací a skutečností, že pravidla státní pomoci musí být v souladu se zákony EU.

Novou formou regulace jsou zvýšené požadavky na dodržování hygienických a veterinárních požadavků, předpisy pro správné označování výrobků a podpora pěstování rostlin pro energetické využití.

3.5 Strukturální fondy

Vznikly pro financování strukturální politiky EU, čerpají se z nich prostředky na podporu a rozvoj regionů, nejen pro zemědělství, ale také na infrastrukturu, obnovu a rozvoj venkovských sídel (Svatoš, 2007). Jedná se o následující strukturální fondy:

Evropský fond regionálního rozvoje (ERGF): prostředky v něm soustředěné jsou určeny na podpory investic do výroby, do vytváření nových pracovních míst, do vzdělání, zdraví, do malého a středního podnikání, výzkumu a vývoje,

Evropský sociální fond (ESF): zaměřuje se na podporu vytváření pracovních míst, zařazení mladých lidí a nezaměstnaných osob do pracovního procesu, posílení lidského potenciálu (vědy, výzkumu, vzdělání, rekvalifikace a další kvalifikace apod.).

Evropský fond garance a orientace (EAGGF): dělí se na dvě sekce – garanční a orientační. Z garanční sekce se podle Fajmona (2008) hradí například výkup a vývoz potravinářských přebytků. Garanční sekce odebírala až 70% rozpočtu EU. Při vývoji SZP byla postupně posilována orientační sekce. Svatoš (2007) o orientační sekci EAGGF uvádí, že je orientována na podporu zemědělství a venkova. Podpory jsou z této části fondu poskytovány na:

- farmaření v zemědělsky nevýhodných oblastech,
- podporu mladých farmářů,
- podporu růstu kvality zemědělské produkce,
- rozvoj turistických aktivit ve venkovských oblastech,
- obnovu vesnice,
- ochranu životního prostředí, krajiny apod.

Finanční nástroj pro podporu rybolovu (FIFG): slouží k podpoře mořského i pevninského rybolovu a k udržení rovnováhy mezi produkcí a odběrem ryb. (OŘoOPZOPR, 2007)

Fajmon (2008) uvádí ještě jeden, ve své podstatě strukturální fond, a jeho existenci vysvětluje následovně: Pro období 2007 – 2013 byl zřízen nový Evropský zemědělský fond

pro rozvoj venkova (EAFRD), který doplnil a převzal část stávajícího financování z orientační a garanční části EAGGF. V současnosti tedy slouží k financování SZP dva oddělené fondy: EAGF pro tzv. I. pilíř SZP (platby spojené s podporou zemědělské produkce) a EAFRD pro II. pilíř SZP (podpora neprodukční dimenze evropského zemědělství a ekologických aktivit, sociální rozměr a rozvoj venkova včetně oblastí nesouvisejících bezprostředně se zemědělstvím). V pozadí zřízení nového fondu je přitom i snaha motivovat zemědělce v nových členských zemích k ukončení či diverzifikaci produkce a k využívání půdy či krajiny jiným způsobem.

Svatoš (2007) ke strukturálním fondům řadí i specifický finanční zdroj - Kohezní fond (CF) neboli fond soudržnosti, z jehož prostředků se financují opatření posilující soudržnost společenství. Příjemci prostředků z Kohezního fondu jsou členské země, jejichž HDP na obyvatele je menší než 90 % průměrné úrovně Společenství, a které mají zpracovány programy rozvoje ekonomiky.

3.6 Strukturální politika

Podle Svatoše (2007) lze strukturální politiku v agrárním sektoru chápat v širším kontextu jako politiku směřující ke zlepšení výrobních, pracovních i životních podmínek v zemědělství a lesnictví. Je to soubor cílů a k nim vedoucích opatření usilující o zlepšení životní úrovně a kvality života nejen zemědělských producentů, ale veškerého venkovského obyvatelstva. Mezi tyto cíle mimo jiné patří: zamezení vysídlování venkova, obnova vesnic a zlepšení venkovské infrastruktury, podpora zaměstnanosti v zemědělství (podpora podnikání mladých zemědělců, vytváření nových pracovních míst) a rozvoj investic do vodohospodářských a komunikačních opatření.

Svatoš (2007) dále vysvětluje, že: „agrární strukturální politika je součástí strukturální politiky státu (národní strukturální politika) nebo nadnárodního společenství (strukturální politika EU). A dále je podle Svatoše (2007) strukturální politika v oficiálních dokumentech i praxi díky svému vztahu k dané územní oblasti redukována na pojem regionální politika. To vyplývá z její praktické aplikace na samotné regiony členských států, které se stávají jejími základními jednotkami, a zdůrazňuje, že strukturální politika nemá jen regionální aspekt, ale i odvětvový. Lze ji totiž aplikovat na jednotlivá ekonomická odvětví. Takže neexistuje pouze výše zmíněná agrární strukturální politika, ale také dopravní či energetická strukturální politika a lze uplatňovat strukturální opatření na různé obory národních ekonomik.

3.6.1 Strukturální politika Evropské unie

Strukturální politika Evropské unie podle Königa (2007) vychází z pěti základních principů:

Princip programování: Tento princip znamená, že se pomoc realizuje nikoli na základě nekonceptně předkládaných projektů, ale naopak prostřednictvím projektů naplňujících cíle programových dokumentů - operačních programů, národního strategického referenčního rámce a dalších strategických dokumentů. Výsledkem je vzájemně integrovaný programový celek uskutečňovaný v dlouhodobějším horizontu, který se zaměřuje na dosažení cílů definovaných rozvojových priorit.

Princip partnerství: představuje spolupráci různých subjektů při přípravě a realizaci programů a projektů. Partnerství má dvě úrovně:

- vertikální úroveň zahrnuje spolupráci mezi Evropskou komisí a odpovídajícími orgány na národní, regionální a místní úrovni.
- horizontální úroveň se týká spolupráce mezi partnery na úrovni členského státu nebo regionu při řešení společného problému. Tím se spolupráce rozšířila i na orgány a osoby, které nejsou přímou součástí implementačních struktur (regiony, obce, neziskové organizace, podnikatelské subjekty apod.), aby bylo zajištěno, že se na konkrétním rozdělení prostředků budou podílet i samotní příjemci.

Princip koncentrace (zásada koncentrace úsilí): Smyslem této zásady je soustředit nejvíc prostředků na prioritní rozvojové oblasti dané země a do regionů s nejvážnějšími problémy, avšak pouze na předem definované cíle. Účelem je realizovat menší množství větších projektů, od kterých se očekává největší přínos.

Princip doplňkovosti (adicionality): Pomoc EU má doplňovat, respektive posilovat prostředky příjemce pomoci - musí se jednat o "prostředky navíc" (nad rámec národních prostředků). Právě finanční zainteresování příjemce má vést k vyšší efektivitě a zodpovědnosti při využívání poskytnutých prostředků. Poměr mezi národními a unijními prostředky musí dosáhnout stanovené minimální hranice. V období 2007 - 2013 může v České republice dosáhnout podíl unijních prostředků až 85 % celkových veřejných způsobilých výdajů projektu.

Princip monitorování a vyhodnocování: Jedná se o průběžné sledování a vyhodnocování věcného i finančního využívání prostředků ze zdrojů EU, a to ve všech fázích procesu realizace operačních programů a projektů.

Svatoš (2007) k výše uvedeným principům ještě připojuje princip subsidiarity: důležitý princip, na jehož základě jsou rozhodovací pravomoce delegovány na úroveň (národní, regionální, místní), která je věcně řešenému problému nejbližší.

3.6.2 Cíle strukturální politiky Evropské unie

Základní cíl strukturální politiky EU, eliminace rozdílů mezi hospodářskou úrovní jednotlivých oblastí, je rozpracován do dílčích, tzv. „Přednostních (prioritních) cílů“. Tyto cíle jsou tři a jsou vytyčeny pro období let 2000 – 2006 následovně (Svatoš, 2007):

Cíl 1: Podpora rozvoje a strukturálních změn zaostávajících regionů – Nařízení Rady EU formulují podmínky pro zařazení regionů pod Cíl 1: jedná se o regiony na úrovni NUTS II, jejichž HDP na obyvatele za poslední 3 roky je menší než 75% průměru Unie. Pravidla ale činí výjimku pro určité regiony, jejichž HDP se pohybuje těsně nad touto hranicí, ale u nichž jsou speciální důvody pro zařazení pod Cíl 1. Na tento cíl jsou vynakládány prostředky ze všech strukturálních fondů (Vrba, 2006).

Cíl 2: Podpora hospodářské a sociální přestavby oblastí se strukturálními potížemi – (oblasti jsou definovány jako: průmyslové, městské, venkovské a oblasti závislé na rybolovu). Agrární sektor má bezprostřední vztah k tzv. „venkovským oblastem“. Jako takové jsou definovány oblasti s řídkým osídlením, pod 100 obyvatel/km², oblasti s vyšším počtem, nad dvojnásobek průměru EU, obyvatel zaměstnaných v zemědělství a oblasti s výrazným poklesem počtu obyvatel. Dále jsou do cíle 2 zařazeny venkovské oblasti postižené přestárnutím venkovského obyvatelstva a oblasti postižené vysokou nezaměstnaností v důsledku restrukturalizace zemědělství. Tento cíl je financován z prostředků Evropského fondu regionálního rozvoje (ERDF) a Evropského sociálního fondu (ESF) - Vrba (2006).

Cíl 3: Podpora přizpůsobení a modernizace politik a systémů výchovy, vzdělávání a zaměstnanosti. Opatření v tomto cíli jsou flexibilní, aby mohla vyhovovat rozdílným požadavkům jednotlivých členských států. Zahrnují celou řadu systémů vzdělávání, i následného, a dalších nástrojů k posílení zaměstnanosti a k přizpůsobení se ekonomickým změnám.

3.6.3 Strukturální politika České Republiky

Při přípravě vstupu České Republiky do Evropské unie vyvstali nové úkoly i v oblasti strukturální politiky. V roce 1999 byl pod vedením Ministerstva pro místní rozvoj připraven „Národní rozvojový plán 2004 – 2006“ a tento dokument propojil oblast zemědělství a venkova do jednoho programu nazvaného „Rozvoj venkova a multifunkční zemědělství“, který navázal na opatření předvstupního programu SAPARD. Na Národní rozvojový plán navazuje „Národní strategický plán České republiky na období 2007 – 2013“ a oblast zemědělství a venkova řeší Program rozvoje venkova.

Priority Národního rozvojového plánu 2007 – 2013 (MZe. 2007a)

Zlepšování konkurenceschopnosti zemědělství a lesnictví: V rámci Programu rozvoje venkova je navržena sada opatření v rámci osy I, zaměřená na posílení konkurenceschopnosti zemědělských a potravinářských výrobních jednotek, modernizaci hospodářství, zvyšování přidané hodnoty a realizaci pozemkových úprav. V ČR bude podporován přenos znalostí, modernizace a inovace při produkci potravin, se zaměřením zvláště na malé a střední podniky a dále investice v prioritních sektorech s cílem definovaným Strategickými pokyny Společenství, tj. restrukturalizace zemědělství, zvýšení konkurenceschopnosti zemědělských subjektů a stabilizace pracovních míst na venkově jako příspěvek osy I k Lisabonské strategii.

Zlepšování životního prostředí a krajiny: za účelem zlepšování stavu životního prostředí a krajiny by priority měly být směřovány na biologickou rozmanitost a zachování systémů zemědělství a lesnictví s vysokou přidanou hodnotou, ochranu vody, a zmírňování změn klimatu. Program rozvoje venkova přispívá ke zlepšování stavu životního prostředí a krajiny realizací agroenvironmentálních opatření, opatření podpory hospodaření v méně příznivých oblastech a opatření Natura 2000. Tato opatření se osvědčila i v minulém plánovacím období, v HRDP.

Kvalita života ve venkovských oblastech a podpora diverzifikace: k udržení kvality života a podpoře diverzifikace by měly být realizovány takové priority, jejichž cílem bude tvorba nových pracovních míst v netradičních odvětvích na zajištění náhrady za očekávané úbytky pracovních příležitostí v zemědělství a potravinářském sektoru a zkvalitňování venkovské infrastruktury. Program rozvoje venkova posiluje atraktivitu venkova k životu včetně zlepšení podmínek pro hospodářský růst realizací opatření zaměřených převážně na diverzifikaci ekonomických (nezemědělských) aktivit, zlepšování kvality života na venkově, vzdělávání a rozšiřování využití informačních a komunikačních technologií a dále pak zlepšení kva-

lity života zvýšením povědomí o přírodních a kulturních hodnotách prostředí a jejich obnovou a rehabilitací.

Budování místních kapacit pro zaměstnanost a diverzifikaci: k uspokojivému budování místních kapacit by měly být realizovány priority, orientované na zlepšení řízení a uvolnění místního potenciálu. Program rozvoje venkova umožňuje budovat místní kapacity zejména prostřednictvím vytváření místních partnerství z různých oblastí společenského života, přípravou místních rozvojových strategií a jejich následnou realizací. Integrovaný přístup pomůže chránit a rozšiřovat místní přírodní a kulturní dědictví, zvyšovat povědomí o ochraně životního prostředí, podporovat výrobu specialit, cestovní ruch, obnovitelné zdroje a energii a investovat do nich.

3.6.4 Shrnutí agrární strukturální politiky České Republiky a Evropské unie

Dotační politika v zemědělství má za cíl dosáhnout trvale udržitelného rozvoje. Trvale udržitelný rozvoj Nováček (1996) definuje jako: „Cílený proces změn v chování lidské společnosti k sobě samé i ke svému okolí (krajině a jejím zdrojům), směřující ke zvyšování současného i budoucího potenciálu uspokojování lidských potřeb a aspirací s ohledem na možnosti (limity) krajiny a jejích zdrojů.“ Protože, jak bylo uvedeno výše, i v České republice ztrácí zemědělství svou hlavní roli (produkci potravin a surovin), jsou finanční podpory jednou z cest udržení zemědělství v produkce schopném stavu a jeho postupném přeoránování se na jeho mimoprodukční funkce.

Česká vláda spolu s Evropskou unií vytvořily v minulosti několik rozsáhlých programů zaměřujících se ve svých podopatřeních a záměrech na celý zemědělský sektor. Plánovanou osvětou a finanční podporou se snaží atraktivnit prvovýrobu se zaměřením na zkvalitnění životního prostředí po ekologické i sociální stránce. Jednotlivé podpůrné programy a oblasti, na které se zaměřují, jsou uvedené v následující kapitole

3.7 Analýza dotačních programů

V této kapitole je zpracován přehled dotačních programů Evropské unie, které byly využívány od devadesátých let do vstupu České republiky do Evropské unie, dále programy využívané po vstupu ČR do EU a Národní dotace včetně Přímých plateb.

Rozdělování dotací pro zemědělství upravuje v České Republice několik právních předpisů, jedná se o:

Zákon číslo 252/1997 Sb., o zemědělství, ve znění pozdějších předpisů,

Nařízení Rady (ES) č. 1698/2005, o podpoře pro rozvoj venkova z Evropského zemědělského fondu pro rozvoj venkova,

Nařízení Rady (ES) č. 1290/2005, o financování Společné zemědělské politiky,

Nařízení vlády č. 241/2004 Sb., o podmínkách provádění pomoci méně příznivým oblastem a oblastem s ekologickými omezeními, ve znění nařízení vlády č.121/2005 Sb. a mnohé další nařízení, prováděcí vyhlášky a ustanovení, které řeší specifické problémy jednotlivých programů.

V současné době může zemědělský subjekt, hospodařící v České Republice, čerpat podporu z řady dotačních programů. Všechny státní dotační programy spravuje a finance rozděljuje Státní Zemědělský Intervenční Fond.

Dotační programy a jejich opatření či záměry můžeme rozdělit následovně:

Programy, kterých se může žadatel zúčastnit opakovaně – Jsou nejrozšířenější a pochopitelně o podporu z těchto programů žádá nejvíce zemědělských subjektů. Pro získání dotace s takového programu musí žadatel podat pouze žádost nebo zpracovat projekt. Skládají se tedy s programů projektových a neprojektových. Patří sem většina opatření a záměru z Programu rozvoje venkova, Přímé platby na plochu a Národní dotace.

Programy, kterých se může žadatel zúčastnit jen jednou – Tyto programy jsou nastaveny tak, že žadateli pomáhají jednorázově překonat nějaký problém, například zahájení podnikání a pomohou s urychlením rozvoje. Poskytují štědrú podporu, o kterou může žadatel žádat jen jednou v celé své podnikatelské kariéře. Jejich získání představuje velké závazky vůči poskytovateli dotace, tedy Ministerstva Zemědělství ČR. A jak si dále řekneme, jsou

pouze projektové. Patří sem Opatření 1.3.2 Zahájení činnosti mladých zemědělců z Programu rozvoje venkova.

Projektové dotační programy – Pro získání dotace musí žadatel vypracovat projekt, na který dotaci žádá, například rozšíření stáje, a po podání žádosti, jejíž součástí je i zmíněný projekt, se žadatel účastní výběrového řízení, ve kterém může, ale nemusí zvítězit. Získání takovéto dotace závisí na zvoleném projektu jeho zpracování a splnění všech požadovaných kritérií. Do toho typu dotačních programů patří Program rozvoje venkova.

Projektové dotační programy můžeme dále rozdělit na:

programy se spoluúčastí, kde je žadateli je poskytnuta jen předem dohodnutá část nákladů, druhou část nákladů musí hradit z vlastních zdrojů. Platí, že celkové náklady na projekt jsou neomezené a pak je vyplacen podíl v různé výši dle nákladovosti projektu nebo výše podpory je omezena stropem (např. žadateli je vyplaceno 50 % celkových nákladů, maximálně však do výše 1 milionu korun).

programy bez spoluúčasti, kde žadatel získává pevně stanovenou finanční částku, kterou musí proinvestovat. Nepřesáhnou-li náklady na projekt tuto částku, jsou žadateli proplaceny jen uskutečněné náklady. Přesáhnou-li náklady projektu tuto částku, jsou žadateli proplaceny výdaje do výše této částky. Patří sem Opatření 1.3.2 Zahájení činnosti mladých zemědělců.

Neprojektové dotační programy – Chce-li žadatel čerpat z těchto programů, nemusí zpracovávat projekt, pro získání dotace stačí podat žádost, na kterou má z pravidel o udělování dotací právo a finanční podporu získají všichni žadatelé. I tyto programy lze rozdělit na se spoluúčastí a bez spoluúčasti. U programu se spoluúčastí žadatel dostává jako podporu předem stanovený podíl z celkových prokázaných přímých nákladů. U programů bez spoluúčasti získá žadatel taxativní částku na prokázanou skutečnost bez ohledu na náklady nebo finanční částku do výše uznatelných nákladů se stanoveným stropem. Způsob vyplácení podpory se liší program od programu a liší se také oceňování jednotlivých předmětů dotace. Patří sem přímé platby na plochu a Národní dotace.

Podmínky uznání a vyplácení dotace, stejně jako výše podpory se mohou rok od roku lišit a proto je nutné získávat aktuální informace a sledovat případné změny.

3.7.1 Programy ukončené

1. PHARE (Poland and Hungary Assistance for Restructuring their Economies)

Fond PHARE byl založen v roce 1989 původně na pomoc Polsku a Maďarsku přeorientovat se z centrálně řízené ekonomiky na tržní. Postupně byl rozšiřován o podporu dalším státům střední a východní Evropy včetně České republiky. Zahrnuje celkem 17 aktivit s desítkami projektů, patří mezi ně například podpora vzdělávání, dopravy, veřejných institucí, energetiky, zemědělství, sociální a hospodářské soudržnosti, harmonizace s evropským právem. Programy PHARE pomáhají překlenout propast mezi ekonomikami zemí přístupujících k Evropské unii. Poslední prostředky alokované pro Českou republiku jsou z rozpočtu PHARE 2003 a bude je možno využívat až do roku 2006. V době, kdy Česká republika vstupuje do EU, bude tedy tato podpora využívána souběžně s podporou ze strukturálních fondů.

Programy PHARE lze rozdělit do těchto čtyř základních kategorií:

Národní programy PHARE zahrnují zejména projekty přímo zaměřené na přípravu ČR na členství v EU. Jsou to především projekty pro českou státní správu, které napomáhají přijímání a implementaci *acquis*. Další velmi důležitou součástí Národních programů jsou pilotní investiční projekty v oblasti hospodářské a sociální soudržnosti, které slouží k vytváření a testování struktur pro budoucí účast ve strukturálních fondech.

Programy Přeshraniční spolupráce (PHARE CBC) jsou přípravou na účast v iniciativě Společenství INTERREG III. Projekty v rámci těchto programů jsou zpravidla investičního charakteru, realizují se v příhraničních regionech a mají přeshraniční dosah.

Mnohonárodní programy implementované ČR jsou připravovány Evropskou komisí, ale jejich implementace je podobně jako u Národních programů a programů Přeshraniční spolupráce v odpovědnosti ČR (např. LSIF, PPF, ACCESS 2000, Consensus III, atd.).

Mnohonárodní programy implementované Evropskou komisí jsou připravovány a implementovány přímo EK (např. Tempus, ACCESS 1999, atd.). Účast ČR na těchto programech, za jejichž implementaci ČR neodpovídá, nelze přesně finančně vyčíslit, proto není uvedena ve finančních tabulkách tohoto materiálu (Mahovská, 2007).

2. SAPARD (Special Accession Programme for Agriculture and Rural Development)

(převzato z VFD, 2006), program SAPARD byl v České republice zahájen v dubnu roku 2002 a byl ukončen roku 2005.

Nejdůležitějšími úkoly programu SAPARD v oblasti zemědělství bylo posílení konkurenceschopnosti prvovýroby a zpracovatelských odvětví, dosažení vysoké kvality zemědělských a potravinářských výrobků s vyšší přidanou hodnotou, dokončení restrukturalizace zemědělských a zpracovatelských podniků, posílení pozice zemědělské prvovýroby na trhu a zavedení Acquis communautaire do praxe.

Specifickým úkolem bylo vytvoření podmínek pro jasnou identifikaci vlastnictví půdy a rozvoj trhu s pozemky a zaměření se na podporu ostatních funkcí zemědělství, jako jsou například tvorba krajiny nebo rekreační zázemí.

Hlavním úkolem v oblasti rozvoje venkova bylo vytvoření vhodného prostředí pro stabilitu obyvatelstva, rozvoj malých a středních podniků a lepší využívání místních zdrojů, s cílem dosažení stabilních příjmů ve venkovských oblastech, snížení nezaměstnanosti a lepšího využívání potenciálu pro dosažení lepší životní úrovně na venkově.

Opatření zaměřená na zemědělství byla aplikována horizontálně. Opatření zaměřená na ochranu životního prostředí a podporu udržitelného zemědělství byla aplikována především v takzvaných citlivých oblastech, dále v chráněných krajinných oblastech a zónách ochrany vod, tj. přibližně na 1/3 území České republiky.

Opatření zaměřená na pozemkové úpravy a rozvoj venkova byla aplikována především ve sdruženích sousedních vesnic, tzv. venkovských mikroregionech, a v obcích s širší působností.

V současné době již lze s jistotou říci, že program SAPARD splnil svoji historickou roli. Zásadním způsobem pomohl překlenout období příprav České republiky, jako kandidátské země, na čerpání finančních prostředků z fondů Evropské unie a usnadnil jí vstup a napojení do struktur Evropských společenství. Česká republika využila tohoto předvstupního nástroje v maximální možné míře a dokonce zajistila celkové čerpání finančních zdrojů nad rámec stanovený Víceletou finanční dohodou.

Program SAPARD sestává s devíti opatření, z nichž většina je dále rozpracována.

Opatření 1.1 Investice do zemědělského majetku

1.1.1 – Welfare v chovech hospodářských zvířat

1.1.2 – Rekonstrukce skladovacích kapacit pro ovoce a zeleninu

1.1.3 – Skladovací kapacity pro vedlejší produkty živočišné výroby

Opatření 1.2 Zlepšování zpracování a marketingu zemědělských produktů a produktů rybolovu

1.2.1 – Zřizování a modernizace technologií

1.2.2 – Podpora regionálních produktů

Opatření 1.3 Zlepšování struktur pro kontrolu kvality, pro kvalitu potravin a ochranu spotřebitele

1.3.1 – Jednotná klasifikace jatečně opracovaných těl SEUROP

1.3.2 – Pomoc při zavádění HACCP

Opatření 1.4 Meliorace a pozemkové úpravy

1.4.1 – Výstavba a rekonstrukce polních cest, budování ÚSES a protierozní opatření

1.4.2 – Vyměřování pozemků, nové digitální mapování, vyměřování pozemků včetně geometrických plánů podle zákona č. 229/1991 Sb.

Opatření 2.1 Obnova a rozvoj vesnic a venkovské infrastruktury

2.1 a) – Obnova a rozvoj vesnic

2.1 b) – Rozvoj venkovské infrastruktury

Opatření 2.2 Rozvoj a diverzifikace hospodářských činností zajišťující rozmanitost aktivit a alternativní zdroje příjmů

Opatření 2.3 Metody zemědělské produkce určené k ochraně životního prostředí a k uchování krajiny

Opatření 3.1 Zlepšování profesního vzdělávání

Opatření 3.2 Technická pomoc

3. Operační program „Rozvoj venkova a multifunkční zemědělství“

(OŘoOPZOPR, 2007) Operační program „Rozvoj venkova a multifunkční zemědělství“ je programový dokument, který představuje základní koncepční rámec připravený Ministerstvem zemědělství pro poskytování projektových podpor pro české zemědělství a venkov po přistoupení České Republiky k Evropské unii v letech 2004 – 2006. Navazuje na opatření předvstupního programu SAPARD a dále je rozšiřuje po stránce obsahové i finanční.

Účelem realizace Operačního programu Zemědělství je podpora zemědělské výroby a zpracování zemědělských produktů, podpora lesního a vodního hospodářství a zajištění trvale udržitelného rozvoje venkova.

Cílem Operačního programu Zemědělství je podpora trvalého hospodářského růstu i růstu kvality života obyvatel, založená zejména na:

- zvyšování konkurenceschopnosti odvětví
- zajištění zaměstnanosti a rozvoje lidských zdrojů
- snižování rozdílů v sociálních podmínkách
- zachování kulturní krajiny
- ochraně a zlepšování životního prostředí

Spolufinancování projektů realizovaných v rámci Operačního programu Zemědělství je hrazeno z orientační sekce Evropského zemědělského orientačního a záručního fondu (EAGGF) a z Finančního nástroje pro podporu rybolovu (FIFG).

Celková částka určená na financování projektů v rámci Operačního programu Zemědělství, která se skládá z prostředků strukturálních fondů Evropské unie a státního rozpočtu, činí 250,6 mil. EUR na období 2004 – 2006.

Operační program Zemědělství sestává ze tří základních priorit se sedmi opatřeními, z nichž některá jsou dále rozpracována na jednotlivá podopatření. Členění programu je následující:

Priorita 1. – Podpora zemědělství, zpracování zemědělských produktů a lesnímu hospodářství

1.1. Investice do zemědělského majetku / zemědělských podniků

1.1.1. Investice do zemědělského majetku a podpora mladým začínajícím zemědělcům

1.1.2. Prohlubování diverzifikace zemědělských činností

- 1.2. Zlepšení zpracování zemědělských výrobků a jejich marketing
- 1.3. Lesní hospodářství
  - 1.3.1. Obnova lesního potenciálu poškozeného přírodními kalamitami a požárem a zavádění příslušných ochranných preventivních opatření
  - 1.3.2. Investice do lesů
  - 1.3.3. Sdružení majitelů lesa
  - 1.3.4. Zalesňování zemědělsky nevyužívaných půd

Priorita 2. – Rozvoj venkova, rybářství a odborné vzdělávání

- 2.1. Posílení přizpůsobivosti a rozvoje venkovských oblastí
  - 2.1.1. Pozemkové úpravy
  - 2.1.2. Obnova potenciálu a zachování zemědělské krajiny
  - 2.1.3. Řízení a zajištění funkčnosti zemědělských vodních zdrojů
  - 2.1.4. Rozvoj venkova (podpora typu LEADER+)
  - 2.1.5. Diverzifikace zemědělských aktivit a aktivit blízkých zemědělství
- 2.2. Odborné vzdělávání
- 2.3. Rybářství
  - 2.3.1. Zpracování ryb a marketingu výrobků z ryb
  - 2.3.2. Chov vodních živočichů – akvakultura
  - 2.3.3. Činnosti prováděné odborníky v rybářství a propagační opatření

Priorita 3. – Technická pomoc

- 3.1. Technická pomoc

3.7.2 Programy probíhající

1. Národní dotace

Podmínky pro čerpání dotací z těchto programů stanovuje zákon č. 252/1997 Sb. o zemědělství, ve znění pozdějších předpisů, v §2 a §2d. Zemědělec musí po prostudování zásad určit, do jakých dotačních programů spadá jeho hospodářská činnost, popřípadě předmětů dotace, a jaké podmínky musí splnit, aby na dotace dosáhl (OPP MZe, 2008).

Dotačních programů je celkem patnáct:

1. D. Podpora a rozvoj včelařství
1. I. Podpora vybudování kapkové závlahy v ovocných sadech, chmelnicích, vinicích a školkách
1. R. Podpora restrukturalizace ovocných sadů
2. A. Udržování a zlepšování genetického potenciálu vyjmenovaných hospodářských zvířat
3. Podpora ozdravování polních a speciálních plodin
8. Nákazový fond
9. Poradenství a vzdělávání
9. A. Speciální poradenství
9. E. Školní závody
9. F. Podpora a poradenství v zemědělství
9. H. Podpora marketingu a propagace na vybraných mezinárodních veletrzích a výstavách v zahraničí
10. D. Podpora evropské integrace nevládních organizací
10. E. Podpora české technologické platformy pro potravinářství
13. A. Podpora zpracování zemědělských produktů a zvyšování konkurenceschopnosti potravinářského průmyslu
13. B. Podpora zvýšení jakosti zpracování zemědělských produktů při výrobě krmiv
15. Podpora mimoprodukčních funkcí rybníků

2. Program rozvoje venkova – PRV

Program rozvoje venkova České republiky na období 2007 – 2013 vychází z Národního strategického plánu rozvoje venkova. Byl zpracován v souladu s nařízením Rady (ES) č. 1698/2005 a prováděcími pravidly uvedené normy. Program rozvoje venkova, který zajišťuje působení Evropského zemědělského fondu pro rozvoj venkova, blíže specifikuje v souladu s nařízením Rady (ES) 1698/2005 čl. 15 strategie v jednotlivých osách stanovených Národním strategickým plánem rozvoje venkova, do prováděcí úrovně a zajišťuje tak jeho efektivní realizaci (MZe, 2007a).

Opatření Programu rozvoje venkova přispějí k naplňování cílů Lisabonské strategie ve všech jejích oblastech:

- Společnost založená na znalostech
- Vnitřní trh a podnikatelské prostředí
- Trh práce
- Udržitelný rozvoj.

Členění Programu rozvoje venkova

OSA I – Zlepšení konkurenceschopnosti zemědělství a lesnictví

I. 1. Opatření zaměřená na restrukturalizaci a rozvoj fyzického kapitálu a podporu inovací

I. 1. 1. Modernizace zemědělských podniků

I. 1. 1. 1. Modernizace zemědělských podniků

I. 1. 1. 2. Spolupráce při vývoji a aplikaci nových postupů či produktů zemědělské výroby

I. 1. 1. 3. Založení porostů rychlerostoucích dřevin pro energetické využití

I. 1. 2. Investice do lesů

I. 1. 2. 1. Lesnická technika

I. 1. 2. 2. Technické vybavení provozoven

I. 1. 2. 3. Lesnická infrastruktura

I. 1. 3. Přidávání hodnoty zemědělským a potravinářským produktům

I. 1. 3. 1. Přidávání hodnoty Zemědělským a potravinářským produktům

I. 1. 3. 2. Spolupráce při vývoji nových produktů, postupů a technologií (resp. inovací) v potravinářství

- I. 1. 4. Pozemkové úpravy
- I. 2. Opatření přechodná pro Českou republiku a ostatní nové členské státy EU
  - I. 2. 1. Seskupení producentů
- I. 3. Opatření zaměřená na podporu vědomostí a zdokonalování lidského potenciálu
  - I. 3. 1. Další odborné vzdělávání a informační činnost
  - I. 3. 2. Zahájení činnosti mladých zemědělců
  - I. 3. 3. Předčasné ukončení zemědělské činnosti
  - I. 3. 4. Využívání poradenských služeb

OSA II – Zlepšování životního prostředí a krajiny

- II. 1. Opatření zaměřená na udržitelné využívání zemědělské půdy
  - II. 1. 1. Platby za přírodní znevýhodnění poskytované v horských oblastech a platby poskytované v jiných znevýhodněných oblastech
    - II. 1. 2. Platby v rámci Natury 2000 a Rámcové směrnice pro vodní politiku 200/60/ES (WFD)
      - II. 1. 2. 1. Platby v rámci Natury 2000 na zemědělské půdě
      - II. 1. 2. 2. Rámcové směrnice pro vodní politiku ES
    - II. 1. 3. Agroenvironmentální opatření
      - II. 1. 3. 1. Agroenvironmentální opatření - Postupy šetrné k životnímu prostředí (včetně ekologického zemědělství a integrované produkce)
      - II. 1. 3. 2. Agroenvironmentální opatření - Ošetřování travních porostů
      - II. 1. 3. 3. Agroenvironmentální opatření - Péče o krajinu
  - II. 2. Opatření zaměřená na udržitelné využívání lesní půdy
    - II. 2. 1. Zalesňování zemědělské půdy
      - II. 2. 1. 1. První zalesnění zemědělské půdy
    - II. 2. 2. Platby v rámci Natury 2000 v lesích
      - II. 2. 2. 1. Zachování hospodářského souboru lesního porostu z předchozího produkčního cyklu
    - II. 2. 3. Lesnicko-environmentální platby
      - II. 2. 3. 1. Zlepšování druhové skladby lesních porostů

II. 2. 4. Obnova lesního potenciálu po kalamitách a podpora společenských funkcí lesů

II. 2. 4. 1. Obnova lesního potenciálu po kalamitách a zavádění preventivních opatření

II. 2. 4. 2. Neproduktivní investice v lesích

OSA III – Kvalita života ve venkovských oblastech a diverzifikace hospodářství venkova

III. 1. Opatření k diverzifikaci hospodářství venkova

III. 1. 1. Diverzifikace činností nezemědělské povahy

III. 1. 2. Podpora zakládání podniků a jejich rozvoje

III. 1. 3. Podpora cestovního ruchu

III. 2. Opatření ke zlepšení kvality života ve venkovských oblastech

III. 2. 1. Obnova a rozvoj vesnic, občanské vybavení a služby

III. 2. 2. Ochrana a rozvoj dědictví venkova

III. 3. Opatření týkající se vzdělávání a informování hospodářských subjektů, působících v oblastech, na něž se vztahuje osa III

III. 3. 1. Vzdělávání a informace

OSA IV – Leader

IV. 1. Implementace místní rozvojové strategie

IV. 1. 1. Konkurenceschopnost

IV. 1. 2. Životní prostředí/obhospodařování území

IV. 1. 3. Kvalita života / diverzifikace

IV. 2. Realizace projektů spolupráce

IV. 2. 1. Spolupráce

IV. 3. Provoz místních akčních skupin

IV. 3. 1. Provoz, získávání dovedností, animace

3. Přímé platby na plochu

SZIF (2008), přímé platby jsou určeny všem subjektům, které se rozhodnou o přímé platby žádat. Vyplácí se na plochu obhospodařovanou zemědělským subjektem, který ji má zapsanou v Evidenci využití půdy (LPIS). Základní sazba na 1 ha zemědělské půdy je vypočtena na základě stanovené roční finanční obálky a celkového počtu hektarů, s případným použitím redukčního koeficientu dle článku 143b nařízení Rady (ES) č. 1782/2003. Podle polohy plochy a druhu obhospodařování může žádat o další platby a příplatky. Přímé platby zahrnují sedm následujících programů:

Jednotná platba na plochu (SAPS)

Platby v rámci méně příznivých oblastí (LFA)

Platby v rámci oblastí NATURA 2000 na zemědělské půdě

Národní doplňkové platby k jednotné platbě na plochu (TOP-UP)

Agroenvironmentální opatření (AEO)

Podpora pěstování energetických plodin (EP)

Oddělená platba za cukr (SSP), Oddělená platba za rajčata (STP).

4. Podpůrný a garanční rolnický a lesnický fond, a.s. – PGRLF

Programy PGRLF patří mezi projektové dotační programy a pro mladé začínající zemědělce jsou nevyužitelné, protože je v nich požadována minimálně tříletá doba provozování zemědělské činnosti (PGRLF, 2008).

PGRLF (2006) Podpůrný a garanční rolnický a lesnický fond byl založen českou vládou v roce 1993 a je jedním ze základních pilířů dotační politiky Ministerstva zemědělství. Jde o jeden z nejefektivnějších nástrojů českého zemědělství působící v rámci tzv. "národní pomoci". PGRLF je akciovou společností, ve které 100% akcií vlastní Česká republika. Práva jediného akcionáře zajišťuje Ministerstvo zemědělství, za které jedná ministr zemědělství. Hlavním předmětem činnosti PGRLF je v současné době subvencování části úroků z úvěrů podnikatelských subjektů v oblasti zemědělství, lesnictví, vodního hospodářství a průmyslu zabývajícího se zpracováním produkce ze zemědělské výroby a finanční podpora pojištění.

PGRLF poskytuje podporu v rámci dvou dotačních programů. Jsou to:

Program Zemědělec

Program Půda

3.8 Opatření 1.3.2. Zahájení činnosti mladých zemědělců

Zpracováno podle MZe (2008)

Opatření 1.3.2. Zahájení činnosti mladých zemědělců je zde popsáno, z důvodu zaměření práce na získání podpory právě z tohoto opatření, které je součástí Programu rozvoje venkova České Republiky.

Dotace je zaměřena na investice v zemědělské výrobě. Je určena mladým začínajícím zemědělským podnikatelům. Dotace je vyplácena formou taxativní částky určené k zahájení a rozvoji podnikatelské činnosti a realizaci podnikatelského plánu. Investice pořízené dle podnikatelského plánu minimálně pokrývají výši dotace. Opatření není členěno na záměry.

3.8.1 Příjemce dotace

Zemědělský podnikatel, (tzn. fyzická nebo právnická osoba), který podniká nebo bude podnikat v zemědělské výrobě v souladu se zákonem č. 252/1997 Sb., o zemědělství, ve znění pozdějších předpisů, který nedosáhl věku 40 let a zahajuje zemědělskou činnost poprvé.

Příjemce dotace, fyzická osoba, musí dále splňovat následující podmínky:

- dosáhla ke dni zaregistrování žádosti o dotaci věku 18 let,
- nedosáhla ke dni zaregistrování žádosti o dotaci věku 40 let,
- dosáhla minimální zemědělské kvalifikace, nebo za stanovených podmínek dosáhne,
- zahajuje činnost poprvé.

Příjemce dotace, právnická osoba, musí dále splňovat následující podmínky:

- je řízena mladým začínajícím zemědělcem, který splňuje definici příjemce dotace fyzické osoby,
- mladý začínající zemědělec (popř. zemědělci) řídí, tj. plní funkce statutárního orgánu, a zároveň se podílí na základním jmění z více než 50 % a to minimálně po dobu lhůty vázanosti na účel realizace podnikatelského plánu.

3.8.2 Druh dotace

Přímá nenávratná dotace právnickým a fyzickým osobám na podnikatelskou činnost, ve dvou splátkách, a to po schválení Žádosti o posouzení realizace podnikatelského záměru.

3.8.3 Výše dotace

Přibližně 1 100 000 Kč, nejvýše však 40 000 € dle aktuálního kurzu. Výše první splátky, vyplácené při schválení Žádosti o dotaci a podpisu Dohody, maximálně 500 000 Kč. Výše druhé splátky, dopočet do požadované výše dotace maximálně však do 40 000 €, po uzavření účetního roku, ve kterém byla podána Žádost o proplacení, nejpozději však 18 měsíců od podpisu Dohody.

3.8.4 Způsobilé výdaje

Výdaje projektu, na které může být poskytnuta dotace z daného opatření, podopatření či záměru Programu rozvoje venkova.

Investice v rámci rostlinné výroby včetně chmelařství, ovocnářství, vinohradnictví a pěstování zeleniny, hub, okrasných rostlin, léčivých a aromatických rostlin, rostlin pro technické a energetické užití na pozemcích vlastních, pronajatých nebo užívaných na základě jiného právního důvodu, popřípadě provozovaná bez pozemků.

Investice v rámci živočišné výroby zahrnující chov hospodářských a jiných zvířat a živočichů za účelem získávání a výroby živočišných produktů, chov hospodářských zvířat k tahu a chov sportovních a dostihových koní.

Investice v rámci produkce chovných plemenných zvířat a využití jejich genetického materiálu, pokud jde o zvířata uvedena v předchozím odstavci.

Investice v rámci výroby osiv a sadby, školkařských výpěstků a genetického materiálu rostlin.

Investice v rámci úpravy a zpracování pouze vlastní produkce zemědělské výroby.

Stroje pro zemědělskou výrobu,

Nákup pozemků za podmínky, že se jedná:

- o zemědělskou půdu,
- o nezastavěný pozemek,
- částka způsobilých výdajů je způsobilá od zaregistrování Žádosti o dotaci a vyplývá ze znaleckého posudku, který žadatel předkládá jako povinnou přílohu při Žádosti o proplacení (pokud při podání žádosti o proplacení budou doloženy účetní/daňové doklady a kupní smlouvy na nižší částku než je částka uvedena ve znaleckém posudku, bude proplacena nižší částka),

- dotaci nelze využít na nákup spoluvlastnických podílů vyjma případů, kdy se tato nakoupená nemovitost stane po uskutečnění tohoto nákupu výlučným vlastnictvím žadatele,
- žadatel/příjemce dotace bude mít příslušnou výměru evidovanou v registru LPIS. Porovnává se stav od data zaregistrování Žádosti o dotaci do 18 měsíců po podpisu Dohody, tzn., že žadatel má v souladu s lhůtou stanovenou pro realizaci způsobilých výdajů 18 měsíců na to, aby plánovaný nákup uskutečnil a zaevidoval uživatelské právo do LPIS.

Nákup stavby za podmínky, že: se jedná o nákup již postavené budovy a pozemku, na němž budova stojí, nebo se jedná o nákup již postavené budovy/stavby na pozemku ve vlastnictví žadatele/příjemce dotace,

- existuje přímá vazba mezi nákupem nemovitosti a předmětem projektu a jeho popsána v podnikatelském plánu a musí souviset se zemědělskou činností,
- dotaci nelze využít na nákup spoluvlastnických podílů, vyjma případů, kdy se takto nakoupená nemovitost stane po uskutečnění tohoto nákupu výlučným vlastnictvím žadatele,
- částka způsobilých výdajů je způsobilá od zaregistrování Žádosti o dotaci a vyplívá ze znaleckého posudku, který žadatel předkládá jako povinnou přílohu při Žádosti o proplacení (pokud při podání Žádosti o proplacení budou doloženy účetní/daňové doklady a kupní smlouvy na nižší částku než je částka uvedena ve znaleckém posudku, bude proplacena nižší částka).

DPH za podmínky, že se jedná o neplátce DPH.

3.8.5 Pro přijatelnost musí projekt splnit

Podnikatelský plán lze realizovat na území České Republiky mimo hlavního města Prahy.

Podnikatelský plán je v souladu s příslušnou právní úpravou.

Žadatel musí splňovat definici příjemce dotace stanovenou pro příslušné opatření.

Podnikatelský plán musí splňovat účel a rozsah opatření.

Investice podpořené v rámci dotačního titulu 1.3.2. nemohou být podpořeny z rozpočtových kapitol státního rozpočtu, státních fondů nebo jiných fondů Evropské unie.

3.8.6 Další podmínky

Níže uvedené povinnosti jsou doplněny označením typu sankce při jejich nesplnění.

Typy sankcí:

A – snížení částky dotace o 10 %

B – snížení částky dotace o 50 %

C – snížení částky dotace o 100 %

D – splnění nápravného opatření uloženého ze strany SZIF

1) Lhůta vázanosti realizace podnikatelského plánu na účel je 5 let od podpisu Dohody; D jinak C.

2) Podpořené nemovitosti a technologie nesmí být bez souhlasu SZIF dále pronajímány či provozovány jiným subjektem; C.

3) V případě nákupu pozemků musí žadatel/příjemce dotace příslušnou výměru evidovanou v registru LPIS. Porovnává se stav od data zaregistrování Žádosti o dotaci do 18 měsíců po podpisu dohody, tzn., že žadatel má v souladu s lhůtou stanovenou pro realizaci způsobilých výdajů 18 měsíců na to, aby plánovaný nákup uskutečnil a zaevidoval uživatelské právo do LPIS. Tuto podmínku splní i příjemce dotace, který bude hospodařit na náhradním pozemku za následujících podmínek; C.

- jedná se o směnu transparentní doloženou výpisem z LPIS, katastru nemovitostí či nájemními smlouvami, která je recipročního charakteru (SZIF musí mít možnost jednoduše dle směnné smlouvy zjistit, zda nakoupený pozemek je využíván osobou, která svůj pozemek směnila s žadatelem z opatření 1.3.2),
- žadatel postupně v souladu s Pravidly pro žadatele, zejména Obecnou částí, kap. 10, písm. a) a předloží Hlášení o změně z titulu změny místa realizace projektu (tzn., že žadatel tuto směnu nemůže provést bez předchozího souhlasu SZIF a doložení směnných smluv),
- celková výměra pozemků, které jsou předmětem směny, nesmí být po směně nižší o více než 10 %.

4) Žadatel/příjemce dotace má prokazatelně uspořádané vlastnické/nájemní vztahy k nemovitostem, které souvisí s realizací podnikatelského plánu (nevztahuje se na podnikatelské plány, jejichž předmětem je budování/rekonstrukce pastevních areálů nebo závlahových zařízení). Tuto skutečnost prokazuje žadatel/příjemce dotace v případě kontroly na místě do-

kladem o vlastnictví pozemků či nemovitostí (tj. výpisem z katastru nemovitostí), kterých se projekt týká. V případě realizace projektu v pronajatém objektu nebo na pronajatém pozemku navíc ještě žadatel předloží nájemní smlouvu na dobu nejméně pět let od podpisu Dohody nebo smlouvu s výpovědní lhůtou nejméně pět let od podpisu Dohody. V případě spoluvlastnictví nemovitosti je vyžadován písemný souhlas spoluvlastníků nemovitostí vztahujících se k realizaci projektu; D jinak C.

5) Žadatel/příjemce dotace je povinen provozovat zemědělskou výrobu jako soustavou a samostatnou činnost vlastním jménem, na vlastní odpovědnost a za účelem zisku, a to na dobu nejméně pět let od podpisu dohody; C.

6) Příjemce dotace zajistí vykazování údajů potřebných pro monitoring projektu po jeho realizaci po dobu vázanosti na účel a to nejpozději k 31. 7. daného roku; D.

7) Příjemce dotace zajistí vykazování údajů pro kontrolu realizace podnikatelského plánu; D jinak A.

8) Po dobu závaznosti podnikatelského plánu je žadatel/příjemce dotace povinen dosahovat minimálně 45 % příjmů ze zemědělské prvovýroby dle přílohy č. 5 pravidel; po 1. účetně uzavřeném roce (kdy byla předložena Žádost o dotaci) bez sankce, po účetně uzavřeném 2. roce – A, po účetně uzavřeném 3. roce – B, po účetně uzavřeném 4. a 5. roce – C. Žadatel/příjemce dotace musí doložit potřebné doklady za účetně uzavřený rok nejpozději do 31. července následujícího roku; D jinak C.

9) Po dobu závaznosti podnikatelského plánu žadatel/příjemce pomoci naplňuje ekonomické ukazatele finančního zdraví minimálně na úrovni D dle přílohy č. 4 pravidel; 1. rok – bez sankce, 2. rok (hodnotí se po účetně uzavřeném 1. a 2. roce) – A, 3. rok (hodnotí se po účetně uzavřeném 1., 2., 3. roce) – B, 4. a 5. rok (hodnotí se 3 účetně uzavřené předcházející roky) – C. Žadatel/příjemce dotace musí doložit potřebné doklady za účetně uzavřený rok nejpozději do 31. července následujícího roku; D jinak C.

10) Po dobu závaznosti podnikatelského plánu žadatel dosahuje základ daně dle § 7 nebo § 20 zákona č. 586/1992 Sb., o dani z příjmu, v platném znění nejméně 120 000,- Kč. 1. rok bez sankce, 2. rok – A, 3. rok – B, 4. a 5. rok – C. Prvním rokem je rok, kdy byla předložena Žádost o dotaci. U fyzických osob (FO) se provádí kontrola na formulář Přiznání k dani z příjmu fyzických osob. V řádku 113 Dílčí základ daně (ztráta) z příjmu podle § 7 zákona musí být uvedena hodnota min. 120 000,- Kč. U právnických osob (PO) – na formulář Přiznání k dani z příjmu právnických osob. V řádku 331 Samostatný základ daně podle § 20b

zákona musí být uvedena hodnota min. 120 000,- Kč. Žadatel/příjemce dotace musí doložit potřebné doklady za účetně uzavřený rok nejpozději do 31. července následujícího roku; D jinak C.

11) V souladu s ustanovením článku 14 Nařízení Rady (ES) č. 1698/2005 budou stanoveny podmínky navrácení v případech, kdy nebude splněn podnikatelský plán během lhůty návaznosti.

12) V případě, že je na základě podnikatelského plánu poskytnuta lhůta k doplnění minimální zemědělské kvalifikace, činí maximálně 36 měsíců od data registrace žádosti o dotaci. Minimální zemědělská kvalifikace se posuzuje dle platné Směrnice Ministerstva zemědělství a Metodického pokynu MZe č. j. 41152/08-18000, kde jsou v příloze č. 1 až příloze č. 5 uvedeny obory vzdělání, které jsou uveřejněny na internetových stránkách SZIF.

13) Žádost o proplacení předkládá příjemce dotace po uzavření 1. účetního roku, tj. roku, ve kterém byla předložena Žádost o dotaci.

14) Zemědělské stroje, které jsou součástí podnikatelského plánu a které budou financované z dotačního titulu 1.3.2 Zahájení činnosti mladých zemědělců, není možné používat pouze k poskytování služeb.

15) Místem realizace se rozumí místo, kde jsou umístěny všechny nemovitosti, které jsou předmětem dotace.

3.8.7 Předkládané přílohy

Žadatel musí zároveň s podáním Žádosti o dotaci přeložit i povinné popřípadě nepovinné přílohy. Přílohy jsou uvedené ve specifických podmínkách pravidel upravující opatření 1.3.2. Zahájení činnosti mladých zemědělců. Mezi povinné přílohy patří: podnikatelský záměr (tištěný a na datovém nosiči), čestná prohlášení, stavební povolení a dokumentace stavby, prohlášení a případná povolení dalších institucí nutná k realizaci projektu podle jeho zaměření, katastrální mapa, doklad o dosažení minimální zemědělské kvalifikace, seznam příloh. Do nepovinných příloh patří dokumenty dokládající skutečnosti v případě, že žadatel požaduje zvýhodnění v některých preferenčních kritériích.

Přílohy se rozdělují podle okamžiku, kdy jsou požadovány na přílohy předkládané při podání Žádosti o dotaci, přílohy předkládané při podpisu Dohody, v případě schválení Žádosti, přílohy předkládané při podání Žádosti o proplacení a přílohy předkládané po realizaci projektu.

Při nedodání povinné přílohy požadované při některém z uvedených okamžiků, musí žadatel/příjemce dotace neprodleně přílohu dodat, v případné nedodání přílohy může vést až k ukončení administrace žádosti a požadování vrácení již vyplacené části dotace (v případě, že již byla nějaká část proplacena).

Nutno zdůraznit, že podmínky poskytování dotace z Opatření 1.3.2 Zahájení činnosti mladých zemědělců se před každým vyhlášením příjmu žádostí upravují. Mění se například osnova podnikatelského plánu nebo preferenční kritéria. V podnikatelském plánu pro 3. kolo příjmu Žádosti (rok 2009) je odstraněna tabulka uvádějící měsíc a rok, ve kterém dojde ke konkrétní investici, na kterou je podnikatelský plán zaměřen. Nově se uvádí měsíc a rok realizace investic v textu jako komentář k jednotlivým investicím nebo v tabulce informující o druhu investice. V pravidlech MZe (2007) bylo uvedeno preferenční kritérium – Žadatel v den podání Žádosti o dotaci předložil doklad o vlastnictví nebo nájemní smlouvu na minimálně 50 % výměry zemědělské půdy nebo stavby (sloužící k zemědělské výrobě), která je předmětem podnikatelského plánu. V pravidlech pro rok 2009 (MZe, 2008a) toto kritérium chybí. Je tedy nutné pro každé kolo příjmu žádosti číst příslušná, nová, pravidla, aby se předešlo případným problémům.

3.9 Ekologické zemědělství

Problematika ekologického zemědělství je v této práci zmíněna nejen jako prostředek pro získání větší finanční podpory, díky cílenému zájmu státu o toto hospodaření a zvýšení tržeb díky označení výrobků „Produkt ekologického zemědělství“, ale také jako prostředek k odpovědnému přístupu k životnímu prostředí a naplnění cílů Společné zemědělské politiky, tj. mimo jiné trvale udržitelný rozvoj, udržení osídlení venkova a vytváření kulturní krajiny.

Dnes již neplatné znění zákona č. 242/2000 o ekologickém zemědělství definovalo ekologické zemědělství jako zvláštní druh zemědělského hospodaření, který dbá na životní prostředí a jeho jednotlivé složky stanovením omezení či zákazů používání látek a postupů, které zatěžují, znečišťují nebo zamožují životní prostředí nebo zvyšují rizika kontaminace potravního řetězce, a který zvýšeně dbá na vnější životní projevy a chování a na pohodu chovaných hospodářských zvířat v souladu s požadavky zvláštního právního předpisu (MV, 2000).

Principy ekologického zemědělství vznikly jako reakce na negativní vlivy zprůmyslnování zemědělství a to již ve dvacátých letech dvacátého století. Vinnou používání těžkých strojů bylo pozorováno snížení kvality půdy utužením a erozí, projevíly se problémy s plodností hospodářských zvířat a klíčivostí osiva (Urban, 2003).

Po druhé světové válce, kdy se svět trpěl nedostatkem potravin, se industrializace zemědělství projevila naplno. Při zvyšování užitkovosti zvířat si zemědělci pomáhali různými syntetickými prostředky, při zvyšování výnosu plodin vysokými dávkami hnojiv, jak průmyslových tak organických. Proti chorobám a škůdcům používali pesticidy, často s neověřenými vedlejšími a reziduálními účinky. Mimo nadměrné používání chemických látek byla také rušena malá hospodářství. Byli scelováni do družstev a při honbě za co nejvyšším výnosem byli rozorány meze a vytvořeny velké lány polí na kterých byla pěstována jediná plodina. Plodiny byly také pěstovány v nevhodných oblastech.

Průkopníci ekologického zemědělství na odstrašující případ DDT, insekticid jehož rezidua dodnes zatěžují potravní řetězce na celém světě, z principu předběžné opatrnosti, odmítli v posledních letech i využití geneticky modifikovaných organismů. Vědomě začali hospodařit jinak – alternativně (Urban, 2003).

3.9.1 Právní úprava ekologického zemědělství

Po vstupu České Republiky do Evropské Unie byl zákon č. 242/2000 Sb., o ekologickém zemědělství novelizován a v současné době upravuje pouze oblasti, které Rada (EHS) nechává na úpravě jednotlivých členských států. Od data vstupu ČR do EU do 31. 12. 2008 platilo v ČR přímo nařízení Rady (EHS) 2092/91 o ekologickém zemědělství. Od 1. 1. 2009 nabylo účinnosti zcela nové nařízení Rady (ES) č. 834/2007, které nahradilo dříve platné nařízení Rady (EHS) č. 2092/91 (MZe, 2008b).

3.9.2 Zásady a cíle ekologického zemědělství

Urban (2003) Ekologické zemědělství se vyznačuje šetrnými zpracovatelskými postupy při výrobě potravin s vyloučením použití chemicko-syntetických látek. Ekologické zemědělství a výroba biopotravin jsou v celém procesu kontrolovány zvláštní nezávislou kontrolou, po certifikaci jsou biopotraviny označeny a takto odlišeny od ostatních potravin. Současné ekologické zemědělství reaguje na problémy ekologické výroby potravin i na rizika spojená s konvenční produkcí a vytyčilo si tyto všeobecné cíle:

- produkovat kvalitní potraviny a krmiva o vysoké nutriční hodnotě v dostatečném množství,
- pracovat v co nejvíce uzavřených cyklech koloběhu látek, využívat místní zdroje a minimalizovat ztráty,
- udržet a zlepšovat úrodnost půdy,
- vyvarovat se všech forem znečištění vycházejících ze zemědělského podniku,
- minimalizovat využívání neobnovitelných surovin a fosilní energie (odmítnutí minerálních hnojiv a pesticidů a jejich náhrada uvědomělým využíváním biologických procesů, kultivací plodin, nižší intenzitou obdělávání půdy, podporou aktivity půdních organismů a rozvojem kořenového systému plodin),
- hospodářským zvířatům vytvořit podmínky, které odpovídají jejich fyziologickým a etologickým potřebám a humánním a etickým zásadám,
- uchovat přírodní ekosystémy v krajině, chránit přírodu a jejich diverzitu,
- vytvářet pracovní příležitosti a tím udržet osídlení venkova a tradiční ráz zemědělské kulturní krajiny,
- umožnit zemědělcům a jejich rodinám ekonomický a sociální rozvoj a uspokojení z práce (ekologické zemědělství vyžaduje hluboký zájem a odpovědnost).

Zásady pěstování rostlin:

- struktura plodin musí umožnit střídání plodin se subtilním kořenovým systémem s plodinami s mohutným kořenovým systémem,
- menší produkci kořenové biomasy a posklizňových zbytků některých plodin vyrovnat pěstováním meziplodin,
- vegetační kryt půdy má být co nejdelší, pokud možno i přes zimu,
- v osevním postupu musí být zastoupeny jeteloviny, respektive luskoviny,
- druhová pestrost pěstovaných plodin musí skýtat dostatečné možnosti pro přežívání prospěšných organismů,
- osevní postup musí bránit erozi půdy,
- plodiny s malou konkurenční schopností vůči plevelům se střídají s plodinami s větší konkurenční schopností, je třeba využívat podsevů a přísevů,
- volit odrůdy odpovídající podmínkám stanoviště, rezistentní, resp. tolerantní vůči dominujícím škodlivým činitelům, využívat odrůdové směsi a smíšené kultury,
- struktura plodin musí zajistit chovaným zvířatům plnohodnotnou, vyváženou krmnou dávku po celý rok,
- plevele se regulují agrotechnickými metodami, použití herbicidů není dovoleno,
- ochrana rostlin proti chorobám a škůdcům je založena na správné agrotechnice, biologických metodách, přípravcích rostlinného původu, pesticidy jsou zakázané,
- hnojení a výživa rostlin jsou založeny na správném osevním postupu, používá se organické hnojení, minerální lehce rozpustná a syntetická hnojiva jsou zakázána.

Zásady chovu zvířat:

- způsob ustájení musí odpovídat fyziologickým a etologickým potřebám zvířat,
- všechna opatření, technologie a technika chovu musí odpovídat požadavku udržení dobrého zdraví a dlouhověkosti zvířat,
- zajistit pohodu hospodářských zvířat: pohyb, čerství vzduch, ochrana proti slunci a extrémnímu počasí, dostatek prostoru, podestýlka, průmyslové chovy s řízenými režimy nejsou povoleny,

- krmná dávka musí odpovídat fyziologickým potřebám zvířat, jejich užítkovosti a musí být jakostní,
- kupírování, zkracování zubů a zobáků a jakékoliv jiné tělesné poškození a mrzačení není dovoleno, další zákroky na zvířatech (označování, odrohování, kastrace) jsou povoleny jen u některých druhů a kategorií zvířat, v přesně vymezených případech,
- podstatná část sušiny krmné dávky musí být kryta krmivou pocházející z ekologického zemědělství, podíl krmiv z konvenčního zemědělství nesmí překročit 10 % celoroční i denní krmné dávky v sušině, u monogastrů 20 %,
- krmné přípravky typu stimulatorů, zchutňovačů krmiv syntetického původu, syntetické konzervační a ochranné přípravky, zkrmování močoviny a preventivní aplikace léčiv nejsou povoleny,
- lze používat zchutňující a vitaminové a minerální přísady přírodního původu,
- rutinní profylaktické používání syntetických látek není dovoleno.

3.9.3 Význam hospodářských zvířat v ekologickém zemědělství

Chov hospodářských zvířat má pro zemědělství obecně nezastupitelnou roli. Nelze totiž opomenout významnou úlohu hospodářských zvířat pro půdní úrodnost jako producenta organického hnojení se schopností využít velké množství biomasy, kterou by člověk sám pro svoji výživu využít nemohl. Jedná se zejména o býložravce, mezi nimiž má pro rozvoj zemědělství největší význam skot. Bouřlivý rozvoj ekologického hospodaření v méně produkčních oblastech s převahou travních porostů v posledních letech zvýšil význam ekologických chovů, právě zejména skotu a ovcí. V České republice to byl především rozvoj chovu krav bez tržní produkce mléka. Chovy dojníc, prasat a drůbeže za nejrozvinutějšími zeměmi EU u nás sice dosud pokulhávají, mají však velký potenciál rychlého růstu, který je dán zejména očekávanou poptávkou po dalších biopotravinách živočišného původu a exportními možnostmi v rámci EU (Šarapatka, 2005).

3.9.4 Význam chovu skotu v ekologickém zemědělství

Šarapatka (2005) Pro většinu ekologických hospodářských podniků je chov skotu základem smíšených hospodářství s rostlinnou a živočišnou produkcí, stejně jako podniků zaměřených na údržbu a využívání travních porostů. Odvěká vazba člověk – zvíře (skot) – trvalý travní porost zajistila v industriální době. Ba dokonce i dnes v podmínkách tzv.

informační společnosti, možnost smysluplné existence i v oblastech, kterým říkáme méně příznivé (tzv. LFA), které jsou však příhodné právě pro chov skotu. Tyto oblasti jsou v podmínkách ČR zastoupeny necelou polovinou zemědělské půdy. Chov skotu, přestože je rozšířen prakticky po celé republice, má zejména v podhorských a horských oblastech dominantní postavení. V horských a podhorských oblastech, hlavně díky nastavení dotací, se značně rozvinul chov krav bez tržní produkce mléka s využíváním masných plemen.

Chovatel zvažující vstup se svým chovem masného skotu do systému ekologického zemědělství, se ve svém rozhodování musí zaměřit na následující body:

- systém chovu ve struktuře podniku, zohlednit systém chovu (plemenné a užitkové chovy, chovy s produkcí jatečních telat, výkrm odstavených zvířat) a všechny důsledky zvoleného systému,
- výběr plemene, závisí na schopnosti plemene přizpůsobit se podmínkám prostředí a jeho odolnosti vůči chorobám,
- životní podmínky a ustájení, v souladu s welfare zvířat,
- obecné principy chovu a reprodukce,
- výživa zvířat
- veterinární péče

3.9.5 Význam chovu ovcí v ekologickém zemědělství

Šarapatka (2005) Integrace ovcí a koz do systému ekologicky hospodařícího podniku může při využití produkčních a tržních příležitostí zlepšit ekonomiku a ve vhodných podmínkách se může stát i hlavním (jediným) zdrojem jejího příjmu. Investice do založení chovu je relativně nízká a lze jej zvládnout i jako vedlejší činnost u začínajících ekozemědělců. Během krátké doby lze postupně zvyšovat kapacitu produkce a přizpůsobit ji tak možnostem i postupně získávaným zkušenostem. Ovce a kozy se vyznačují všestrannou užitkovostí, v současné době roste i mimoprodukční význam chovu – udržování krajiny v kulturním stavu. Jejich specifických vlastností (způsob pastvy) lze využít při vhodné aplikaci i k eliminaci plevelů a náletů. Zařazením malých přežvýkavců do osevního postupu se zlepší úrodnost půdy a přeruší se vývojové cykly plevelů a parazitárních škůdců. Velmi efektivně využívají porosty nevhodné pro skot, snižují tak náklady na krmivo. Zařazení ovcí do společné pastvy se skotem může zvýšit objem vyprodukovaného masa až o 20 %.

Chovatelské podmínky musí vyhovovat následujícím požadavkům:

- Celoroční chov venku je vhodný ve vyhovujících klimatických oblastech. Zvímřatům je nutné zajistit ochranu před klimatickými extrémny. Pokud je ochranou pevná stavba, musí zajišťovat čistý, suchý a vzdušný prostor s možností asanace a dezinfekce. Pro odpočinek musí mít zvířata k dispozici suchou, v terénu odvodněnou plochu, tak velkou, aby mohla všechna zvířata najednou ležet, měla dostatek prostoru pro vstávání a volný pohyb.
- I při pastevním způsobu chovu musí být kontrolována dostatečnost zdrojů krmiv. Krmivo musí odpovídat fyziologickým požadavkům zvířat i požadavkům nezávadnosti. I při pastevním způsobu chovu musí být zajištěn dostatečný zdroj napájecí vody.
- Zvířata musí být pravidelně kontrolována po zdravotní stránce a celkového stavu. Porozumět přirozeným potřebám zvířat a uspokojit je znamená vytvořit nejlepší předpoklady pro využití jejich genetického potenciálu.

3.9.6 Současný stav ekologického zemědělství

Valeška a Průšová (2008) Ekologické zemědělství v České republice v první polovině roku 2008 navázalo na výrazný rozvoj v roce 2007. Podíl ekologicky obhospodařované plochy na celkové výměře zemědělské půdy ČR činil k 30. 6. 2008 celkem 7,84 %, což opět znamená podstatný nárůst. Celková výměra zemědělské půdy v ekologickém režimu dosáhla 333 tis. ha. V přechodném období bylo přihlášeno 82 400 ha, což je 24,7 % plochy v režimu ekologického zemědělství.

V roce 2007 dosahovala ekologicky obhospodařovaná plocha cca 7,2 % zemědělské půdy (Čapounová a Dortová, 2007).

Valeška a Průšová (2008) Výměra ekologické půdy roste i u jednotlivých ploch, pouze u ostatních ploch (zemědělsky nevyužívané plochy, krajinné prvky) došlo ke snížení výměry o 1 468 ha. Výměra travních porostů dosáhla téměř 257 tisíc ha. Významný přírůstek zaznamenala plocha orné půdy, která dosáhla celkové výměry 33 805 ha. Za první pololetí se její rozloha zvýšila téměř o 4 500 ha. Rostla také výměra trvalých kultur (sady) o 956 ha, a také vinic (o 162 ha). Počet ekologických zemědělců vzrostl v prvním pololetí roku 2008 o 448, tudíž k 30. 6. 2008 v ČR ekologicky hospodařilo celkem 1 766 farem. Počet výrobců biopotravin vzrostl o 122 podniků na 375.

Za razantním zvýšením zájmu o ekologické zemědělství stojí zejména zvýhodněná bonifikace ekozemědělců a výrobců biopotravin v novém Programu rozvoje venkova (PRV, 2007 – 2013). Významnou roli hraje i zvýšení poptávky po biosurovinách ze strany výrobců biopotravin, v jejichž řadách přibývají velcí konvenční výrobci potravin, a zvýšený zájem zahraničních odběratelů. Z pohledu marketingu a obecné propagace biopotravin sehrály v letech 2007 a 2008 velkou roli masivní spotřebitelské kampaně maloobchodních řetězců propagující své privátní značky biopotravin. Státní podpora ekologického zemědělství v roce 2008 směřovala k realizaci informačně-osvětové kampaně na propagaci biopotravin (Valeška a Průšová, 2008).

O vývoji zájmu spotřebitelů a nabídce bioproduktu informují dvě výzkumné zprávy zpracované pro Ministerstvo zemědělství, které potvrzují rostoucí zájem o biopotraviny u spotřebitelů, potažmo prodejců. Také informují o hlavních negativech bioproduktu, za které spotřebitelé označili především vysokou cenu Synergy Marketing (2006), Ogilvy (2008).

3.10 Charakteristika chovaných plemen hospodářských zvířat

V této kapitole je uvedena charakteristika plemen hospodářských zvířat chovaných na farmě začínajícího zemědělce Tomáše Kamenického, na jehož farmu je podnikatelský záměr zpracováván. Zemědělský podnikatel chová na své farmě dva druhy hospodářských zvířat – skot plemene Highland a ovce plemen Merino a Zwartbles. Ovce budou v následujících letech procházet převodným křížením na plemeno Suffolk. Problematika chovu všech hospodářských zvířat bude rozvedena v Analytické části práce.

3.10.1 Highland

Charakteristika plemene Highland je převzata od Štolce a kol (1999).

Highland neboli skotský náhorní skot pochází ze západní skotské náhorní oblasti a přilehlých západních ostrovů. Vzhledem k velmi rozdílným podmínkám chovu je značně variabilní v tělesném rámci a živé hmotnosti v dospělosti. V nejhudších podmínkách jsou zvířata malá a v relativně nejproduktivnějších podstatně větší. V souladu s podmínkami chovu dosahují dospělé krávy výšky v kohoutku od 110 do 130 cm a živé hmotnosti od 380 do 500 kg. Býci analogicky 120 – 130 cm a živé hmotnosti kolem 600 kg.

Od jiných plemen skotu se odlišuje dlouhou lehce zvlněnou srstí, v zimě s hustou podsadou, která chrání zvířata proti povětrnostním vlivům a také proti hmyzu. Z čela splývá přes

oči dlouhá kštice. Barva je červeno tmavohnědá až do černa. V teplém počasí línají pesíky a zůstává jen krátká hustá podsada. Typickým plemenným znakem je mj. slabší osvalení zádě, což přispívá k snadnému průběhu telení. Jde o rohaté plemeno. Má bezproblémové porody, vynikající mateřské vlastnosti a zvířata ani při největších mrazech nevyhledávají stáj. Plemene se poprvé telí ve věku tří roků i více, pak ale zabřezávají pravidelně do věku šestnácti let, což svědčí o jejich značné dlouhověkosti.

Na podzim plemena zvyšují příjem krmiv a zároveň s tímto zefektivňují transformaci přijímaných živin na tvorbu rezervních látek pro následné přežití v chudším zimním období, podobně jako u jelení a srnčí zvěře, ve formě intenzivního ukládání depotního – rezervního tuku především vnitřního a podkožního. Z uvedeného pohledu je nejvhodnější porážka jatečných zvířat koncem zimního období, kdy jsou do značné míry vyčerpány tukové rezervy bez negativního vlivu na kvalitu masa.

Toto plemeno je zcela nevhodné pro intenzivní výkrm. Pro normální zabezpečení životních pochodů vyžaduje celoroční volný pohyb s postačující výživou objemnými krmivy (v létě pastva, v zimě s příkrmováním senem bez jaderného krmiva, pouze doplněk minerální výživy ve formě lizů). Zvířata spásají přednostně vývojově starší rostliny (kvetoucí trávy apod.). V zimě při krmení pouze slámou je vhodný příkrm zhruba půl kilogramu jádra na kus a den.

Postupné rozšiřování tohoto plemene v evropském teritoriu se datuje teprve z 60. let dvacátého století, kdy bylo vyvezeno větší množství zvířat do různých zemí. V ČR bylo v roce 1995 chováno 20 krav a jalovic v kontrole užítkovosti s cílem ověření opodstatněnosti chovu tohoto plemene přednostně v pošumavském regionu.

3.10.2 Merino

Charakteristika podle SCHOK (2003):

Plemeno je středního až většího tělesného rámce s kombinovanou vlnařsko-masnou užítkovostí. Vyšlechtěno bylo cílevědomou selekcí za přispění fylogeneticky blízkých zahraničních merinových plemen. Od 19. století prošlo různými vývojovými etapami s přechodem z jednostranné vlnařské užítkovosti na kombinovaný užítkový typ. Hlava přiměřeně dlouhá, klínovitého vzezření s mírným obrostem vlnou na obličejové části hlavy, temeni a čele. Vlna bílá, sortiment AB – B (23 – 27 mm), rouno uzavřené. Středně dlouhý krk přechází harmonicky v široké, pevné a dobře navázané plece. Hřbet rovný, široký a dlouhý. Hrudník prostorný s dobře klenutými žebry. Křížová část těla dosti široká, která přechází

v mírně skloněnou zád'. Končetiny silné s pevnými spěnkovými klouby. Pohlavní znaky, zejména u beranů, výrazné. Kůže po celém těle narůžovělá, nepigmentovaná. Jehnice lze zapouštět v pohlavní dospělosti přibližně ve dvanácti měsících věku o živé hmotnosti nad 45 kg. Mateřské vlastnosti a mléčná užitkovost dobrá. Živá hmotnost bahnic 60 – 65 kg, beranů 90 – 110 kg. Rohatost u obou pohlaví nežádoucí. Plemeno vhodné pro oplůtkový, ale i jiné způsoby pastvy. Větší tělesný rámec a dobrá mléčná užitkovost jsou vhodnými parametry pro užitkové křížení s masnými plemeny. Plemeni vyhovují spíše nížinné a sušší přírodní oblasti s množstvím ročních vodních srážek kolem 550 mm.

Užitkovost:

Plodnost na obahněnou ovci 150 – 160 %, živá hmotnost jehňat ve 100 dnech věku 30 – 35 kg, denní přírůstek v odchovu a výkrmu 250 – 300 g, roční stříž potní vlny bahnic 5,0 – 5,5 kg, beranů 7,0 – 9,0 kg, roční délka vlny 7 – 9 cm, výtěžnost vlny 48 – 50 %.

3.10.3 Zwartbles

Charakteristika plemene Zwartbles je převzata od SCHOK (2003):

Polojemnovlnné, polorané plemeno velkého tělesného rámce, kombinovaného užitkového typu s dobrou mléčností a masnou užitkovostí. Plemeno bylo vyšlechtěno v Nizozemsku v provincii Drenthe z místního plemene schoonebeeker za přispění plemene texel a ovce fríské. Základní zbarvení polouzavřeného rouna tmavě hnědé, vlna smíšená, sortiment BC – CD (27 – 35 μ m), hlava a nohy černé, bez obrostu vlnou. Plemenným znakem je široká bílá lysina na hlavě a požaduje se i bílé zbarvení na spěnkách zadních končetin a konci ocasu. Hřbet rovný, široký, hrud' dlouhá a hluboká. Končetiny delší s pravidelným postojem a pevnými spěnkovými klouby. Bahnice mají dobré mateřské vlastnosti a snadné porody. Obě pohlaví jsou bezrohá a klidného temperamentu. Jehnice jsou rané a lze je zapouštět v 9 – 10 měsících o hmotnosti 45 kg. S ohledem na nízký výskyt tuku v jatečném těle je možno jehňata vykrmovat do hmotnosti až 40 kg. Jatečnou kvalitu jehňat ve výkrmu je možno zlepšit užitkovým křížením s masnými plemeny. Ovcím vyhovuje jak oplůtkový, tak i jiné způsoby pastvy. Živá hmotnost bahnic v dospělosti 60 – 70 kg, beranů 90 – 110 kg. Do ČR dovezeny v polovině 90. let minulého století.

Užitkovost:

Plodnost na obahněnou ovci 160 – 180 %, živá hmotnost jehňat ve 100 dnech věku 30 – 35 kg, denní přírůstek v odchovu a výkrmu 270 – 300 g, roční stříž potní vlny bahnic 3,0 – 3,5 kg, beranů 3,5 – 5,0 kg, roční délka vlny 12 – 15 cm, výtěžnost vlny 55 – 60%.

3.10.4 Suffolk

Charakteristika podle SCHOK (2003):

Anglické polojemnovlnné černošedé masné plemeno s krátkou vlnou. Vyšlechtěné v 19. století z původních ovcí plemene norfolk s berany plemene south down. Plemenem byly uznány v roce 1810, plemenná kniha založena v roce 1887. Je většího tělesného rámce s hlubokým hrudníkem na středně dlouhých, dobře osvalených končetinách. Hlava, nohy, paznehty černé, vlna bílá nebo mírně nažloutlá, rouno polouzavřené s ojedinělým výskytem černých vlnovlasů, sortiment B – C (25 – 33 mm). Hlava černá a mírně klabonosá, zejména u beranů, nohy černé a porostlé černou krycí srstí. Obě pohlaví bezrohá. Mateřské vlastnosti a mléčnost bahnic dobrá. Ovce i berani se vyznačují dlouhověkostí, pevnou konstitucí a dobrým zdravím. Plemeno vhodné i do drsnějších klimatických podmínek podhorských oblastí. Pro své dobré užitkové vlastnosti se hodí k užitkovému křížení téměř se všemi plemeny. Vývinem a růstem se řadí mezi poloraná plemena. Jehnice lze zapouštět při dobrém odchovu v 10 až 12 měsících věku o hmotnosti 50 – 55 kg. Živá hmotnost bahnic 75 – 85 kg, beranů 100 – 130 kg. Výška v kohoutku 70 cm, kříži 68 cm, délka těla 100 cm, obvod hrudníku 130 cm. Ovce jsou vhodné pro oplůtkový i jiné způsoby pastvy, včetně celoročních pastevních systémů. Plemeno je celosvětově rozšířeno, vyskytují se různé typy s rozdílným tělesným rámcem i zbarvením (anglický, americký, australský apod.) Berani anglického typu mají kohoutkovou výšku 70 – 80 cm, amerického 100 – 110 cm, jsou delší a váží až 180 kg, bahnice okolo 140 kg. V ČR se běžně využívá k užitkovému křížení již 30 let.

Užitkovost:

Plodnost na obahněnou ovci 170 – 180 %, živá hmotnost jehňat ve 100 dnech věku 35 – 38 kg, denní přírůstek v odchovu a výkrmu 330 – 380 g, roční stříž bahnic 3,5 – 4,5 kg, beranů 4,5 – 5,5 kg, délka vlny 7 – 9 cm, výtěžnost vlny 50 – 55 %.

Štolc (1999) uvádí shodný popis plemene, ale podstatně se liší v užitkových vlastnostech, kde uvádí plodnost 130 – 160 %, délku vlnovlasu 8 – 12 cm s vyšší výtěžností 55 – 62 %.

4 Analytická část práce

Metodika postupu přípravy podnikatelského projektu byla zpracována dle Římovské (2008) a je upravena podle specifických požadavků konkrétního zemědělského subjektu.

4.1 Postup přípravy podnikatelského projektu

1. Vstupní etapa: shromáždit informace, zpracovat analýzy vnitřní a vnější situace
2. Etapa syntéza výsledků z provedených analýz: ověření dosavadní strategie nebo volba strategické změny, identifikace a formulace podnikatelského záměru

Schvalovací proces (podstaty a cílů záměrů, navrhované formy financování)

3. Etapa zpracování (tvorby) projektu: cíl – rozpracování a ověření podnikatelského záměru

Předinvestiční etapa:

Návrh a vypracování variantních řešení projektu (nejčastěji řešení investiční aktivity)

Vypracování variant plánu realizace investičního projektu (příprava investiční fáze projektu)

Vypracování plánu využití investice (příprava provozní fáze projektu)

Kalkulace příjmů a nákladů

Etapa přípravy projektu ke schvalovacímu procesu:

Vyhodnocení přínosů projektu, identifikace rizik, přínos pro růst ekonomické výkonnosti (konkurenční výhody), přínos pro růst finanční stability, jiné (např. goodwill firmy)

Výběr hodnotících kritérií pro investiční a provozní fázi projektu

Zpracování dokumentace pro projekt

Schvalovací proces: výběr a rozhodnutí o realizaci zvoleného řešení projektu

Vlastníci (management) × Externí investoři

Řízení realizace projektu: investiční fáze, provozní fáze, kontrolní procesy, regulační opatření, informace pro zpětnou vazbu

4.2 Vstupní etapa

4.2.1 Charakteristika podniku

Právní forma: samostatně hospodařící rolník Tomáš Kamenický, současně zaměstnán u vězeňské služby ČR

Zahájení zemědělské činnosti: prosinec 2008

Zaměření: chov masného skotu bez tržní produkce mléka plemene Highland a chov masných ovcí plemene Suffolk

Počet zaměstnanců: zemědělský subjekt nezaměstnává žádné pracovníky

Poloha: pozemky farmy leží u města Česká Kamenice (okres Děčín). Nadmořská výška pozemku se pohybuje mezi 330 až 420 m n. m. Reliéf krajiny je kopcovitý. Farma celou svou rozlohou leží na území Chráněné krajinné oblasti České středohoří.

Rozloha: v současné době zemědělský subjekt hospodaří na výměře 24,2 ha. Jedenáct hektarů má v osobním vlastnictví a více než třináct hektarů pronajatých. Necelých dvanáct hektarů pronajatých pozemků plánuje v červenci 2009 odkoupit do osobního vlastnictví. Tyto pozemky má pronajaté v rámci předkupní smlouvy.

Půda: písčitohlinitá až hlinitá, středně těžká, pH půdy podle váženého průměru – 6,4. Údaje byly převzaty z ÚKZÚZ (2006). Jedná se o měření prováděná na farmě Miroslav Kamenický v roce 2005. Tomáš Kamenický hospodaří na cca polovině pozemků tehdejší farmy, proto je na údaje nahlíženo jako na orientační. Další měření Ústředním kontrolním a zkušebním ústavem zemědělským proběhne v roce 2011.

Pěstovaná kultura: farma disponuje s osmnácti a půl hektaru trvalých travních porostů, téměř pěti hektary orné půdy, ta je zatravněna a využívá se jako luční porost, a necelým jedním hektarem ostatní plochy. Do ostatní plochy je zahrnuta zahrada, sad, meze a přístupové cesty na obdělávané pozemky.

Budovy: subjekt vlastní jednu stavbu, v katastru vedenou jako jinou stavbu. Budova je využívána jako stáj pro hospodářská zvířata. Budova vyžaduje rekonstrukci, která zlepší její technický stav.

Strojní vybavení: farmář nevlastní zemědělské stroje.

Chovaná zvířata: na farmě jsou chována tyto hospodářská zvířata – skot bez tržní produkce mléka v počtu tří kusů, dvě samice a samec plemene Highland, dále ovce plemen

Merino a Zwartbles v celkovém počtu sedmnáct kusů. Sedm ovcí, z toho dvě ovce plemene Zwartbles, čtyři jehničky, šest beranů a čtyři beránci.

Technologie chovu: celoroční pastevní chov. Skot i ovce budou celoročně na pastvině, k dispozici budou mít přístřešek napajedlo a minerální liz. V zimě bude stádo příkrmováno senem. Výkrm býčků i beránků bude probíhat na pastvině.

Plemenitba: farmář pro plemenitbu skotu plánuje inseminaci semenem plemenných býků Highland a jarní telení krav. Krávy nebyly na podzim zapuštěny a vzhledem k uvedeným skutečnostem se v roce 2009 nenarodí žádné tele.

Pro ovce chovatel plánuje přirozenou plemenitbu beranem plemene Suffolk a převodné křížení na toto plemeno.

4.2.2 Charakteristika vnější situace

Vnější zdroje: analýza vnějších zdrojů pro financování zemědělské výroby byla blíže popsána v literární rešerši, kde je rovněž uvedena současná situace zemědělství v České Republice. Využitelností státních podpor se bude zabývat Etapa syntézy výsledků z provedených analýz.

Situace chovatelů skotu:

Chov skotu v České Republice patří a vždy patřil k základním pilířům živočišné výroby, který v podhůří a v horských oblastech zabezpečuje převážnou část příjmů jednotlivých zemědělských podniků. Tradičně byl u nás chov zaměřen na produkci mléka, hovězího masa a částečně byl skot v historii využíván i k tahu. Z těchto důvodů se na našem území vždy prosazoval chov plemen s kombinovanou užitkovostí oproti plemenům s jednostrannou užitkovostí. Přibližně před patnácti lety začalo docházet k restrukturalizaci stáda u nás chovaného skotu se snahou vyššího zastoupení plemen se specializovanou mléčnou nebo masnou užitkovostí. Došlo tak k celkovému snižování stavů skotu, které se vyznačovalo snižováním početního stavu dojných krav, ale na druhou stranu zvyšováním stavu krav bez tržní produkce mléka. Konečným cílem je především údržba krajiny v kulturním stavu ve znevýhodněných oblastech a zachování určitého počtu pracovních a podnikatelských příležitostí a podpora osídlení venkovské krajiny (Holá, 2008a).

Produkce masných krav bez tržní produkce mléka v České Republice, k 1. 4. 2008, meziročně stoupla o 8 826 kusů na 163 163 kusy. To znamená meziroční nárůst o 5,7 %. Naproti tomu u stavu dojných krav došlo k poklesu stavů a to o 4 817 kusů k uvedenému datu

na konečný počet 405 532 kusy. Meziroční pokles o 1,2%. Tento trend je způsoben stále probíhající specializací chovů a zvyšováním mléčné užitkovosti v rámci šlechtění. To neodpovídá pevně stanovené výši národní mléčné kvóty. Motivací pro chov masného skotu je také nynější princip systému poskytování národních doplňkových plateb chovatelům. V důsledku těchto vlivů stoupá počet krav s masnou užitkovostí na úkor krav s užitkovostí mléčnou. Na tuto situaci mají ovšem také vliv nízké tržní ceny syrového kravského mléka v návaznosti na světové ceny. Všechny tyto vlivy se projeví v růstu celkového stavu skotu. V porovnání let 2007 a 2008 došlo podruhé za sebou od roku 1990 k navýšení celkových stavů skotu a to nyní o 10 214 kusů na konečných 1 401 607 kusů. Meziroční nárůst o 0,7 %. Toto se projevuje i v předpokladu zvýšené výroby hovězího masa v roce 2008, kdy se předpokládá produkce 173 tis. tun živé hmotnosti. V roce 2007 ho u nás bylo vyprodukováno 170,3 tis. tun živé hmotnosti, oproti roku 2006 meziroční pokles o 0,2 % (Holá, 2008b).

V dosavadním vývoji letošních cen hovězího masa lze sledovat nerozkolísaný stabilní stav cen zemědělských výrobců, kdy se kromě kategorie jatečných telat, kde dochází od července 2006 k dlouhodobějšímu poklesu, tyto ceny pohybují okolo průměru roku 2007 – býci jateční cca 39 Kč, krávy jatečné cca 27 Kč a jalovice jatečné okolo 30 Kč za 1 kg živé hmotnosti v průměru tříd zmasilosti S, E a U (Holá, 2008b).

Bilance užití a nabídky hovězího masa (Holá, 2008a): Nabídka na trhu hovězího masa v roce 2007 byla do značné míry ovlivněna poklesem stavů skotu v předchozích letech. Produkce hovězího masa byla v tendencích roku 2006 a dosáhla 170,3 tis. t živ. hm. (meziroční pokles o 300 t). V roce 2007 domácí spotřeba hovězího masa také prakticky kopírovala spotřebu roku 2006 a byla ve výši 159,5 tis. t živ. hm. (meziroční pokles pouze o 200 t). V roce 2008 jsou pro produkci kvalitního hovězího masa a nákup jatečných zvířat založeny v ČR v chovu skotu stejné předpoklady jako v předchozích třech letech a výroba by se měla pohybovat kolem 173 tis. t živ. hm. Kvalitu ovlivní také úroveň přírůstků, která se blíží v průměru k 0,9 kg/ks a den. V příloze 2 je uvedena tabulka popisující spotřebu hovězího masa v letech 1987 – 2007, za rok 2008 nebyl údaj zjištěn. Tabulka vypovídá o setrvalém poklesu spotřeby hovězího masa na jednoho obyvatele. Od roku 2000 lze vyzorovat ustálení spotřeby hovězího masa. Dále je v příloze 3 uvedena tabulka výroby hovězího masa 1987 – 2008. I z této tabulky je patrný pokles produkce hovězího. Holá (2008a) uvádí pro rok 2008 odhad 173 tis. t živ. hm, ale v tabulce je již uvedena skutečná hodnota produkce 183 tis. t živ. hm.

V příloze 4 jsou uvedeny tabulky meziročního prodeje jatečného skotu podle krajů. Vývoj prodeje jatečného skotu v jednotlivých krajích může mít vliv, spolu s ostatními vlivy

(cena, produkce a další), na zásobení jatek a míru konkurence mezi zemědělskými producenty. Zemědělský subjekt podniká v Ústeckém kraji, ale jatečné býčky bude odvážet na Jatky Mimoň, ležící v Libereckém kraji.

Situace chovatelů ovcí:

Početní stavy ovcí se zvýšily z 84 108 kusů v roce 2000 na 183 618 kusů v roce 2008, což představuje nárůst o 99 510 kusů, tj. o 118,3 %. Početní stavy koz, které do roku 2004 klesaly až na 11 912 kusů, činily v roce 2008 celkem 16 627 kusů, což představuje proti roku 2004 zvýšení o 4 715 kusů, tj. o 39,6 %. Tento pozitivní vývoj dokumentuje zájem chovatelů o chov ovcí i koz, zejména v důsledku souvisejících dotačních a podpůrných opatření státu. Vývoj početních stavů ovcí od roku 1987 do roku 2008 je zachycen v příloze 5.

Po ukončené restrukturalizaci v chovu ovcí ze zaměření na produkci vlny na produkci masa představuje současná populace ovcí především masná, kombinovaná a plodná plemena a užitkové křížence mezi těmito plemeny. Vzhledem k rozdílným a klimatickým podmínkám ČR je vedle čistokrevné plemenitby chov ovcí zaměřen především na ověřené systémy užitkového křížení využívající heterózní efekt v užitkovosti u kříženců i jejich odolnosti vůči vlivům počasí, zejména v levnějších technologických systémech chovu.

Početní stavy ovcí dosud neodpovídají počtu ovcí využitelné rozloze trvalých travních porostů v horských a podhorských oblastech i možnostem tuzemského odbytu. Potencionální možnost exportu do zemí EU zůstává nevyužita. Zatížení zemědělské půdy ovci je v ČR dosud velmi nízké a představuje k 1. 4. 2008 pouze 4,3 kusy na 100 hektarů zemědělské půdy, zatímco průměr EU činí kolem 70 kusů na 100 hektarů zemědělské půdy. Proto nemůže být v potřebném rozsahu zabezpečeno udržování horských a podhorských oblastí i vnitrozemských enkláv v ekologickém a kulturním stavu pastvou ovcí a jejich účelné využití pro produkci kvalitního, zejména jehněčího masa.

Přes pozitivní trendy v chovu ovcí je spotřeba jehněčího masa v ČR, v porovnání s EU, mimořádně nízká. Je odhadována s ohledem na četné domácí porážky na cca 0,2 kg na obyvatele a rok. Důvodem je především vysoká cena dováženého jehněčího masa a nedostatečná nabídka z tuzemských zdrojů. Reálně lze počítat s postupným zvýšením spotřeby na 0,3 – 0,4 kg na obyvatele a rok. Tato perspektivně předpokládaná spotřeba odpovídá obratu stáda ovcí v ČR s počtem 250 – 300 tisíc kusů, což lze pokládat za cílový stav během 5 – 10 let. Zvýšení početního stavu ovcí bude přímo závislé na úrovni podpůrných a dotačních programů a vývoji společné zemědělské politiky EU.

Do tržní sítě je maso zpracované na jatkách dodáváno asi z 15 % produkce, převažuje prodej jehňat přímo od chovatelů.

Ceny zemědělských výrobců jatečních jehňat třídy A vzrostl od roku 1990 do roku 2003 o 117,8 %, z 22,50 Kč/kg na 49,- Kč/kg živé hmotnosti. Od roku 2003 dochází k poklesu ceny na 41 Kč/kg v roce 2007 a nedá se ani předpokládat zlepšení tohoto vývoje v roce 2008. Ceny zemědělských výrobců za surové jehnětiny klesly od roku 1990 do roku 2007 o 25,1 %, tj. o 15 Kč/kg na 45 Kč/kg. V roce 2008 se předpokládají stejné ceny jako v roce 2007. V posledních letech zaznamenal světový obchod se skopovým masem výrazný nárůst, způsobený jak dlouhodobým poklesem stavu ovcí, tak náhlým oživením poptávky po skopovém mase v zemích EU (Holá, 2008c).

Jateční beránci budou odváženy na Jatky Blovice ležící v Západočeském kraji.

4.2.3 SWOT Analýza

Silné stránky:

Nízké výrobní náklady, produkce ojedinělého produktu (maso plemene Highland připomíná divočinu),

Vedlejší příjmy – mohou urychlit rozvoj farmy a krýt případné schodky zemědělské prvovýroby

Slabé stránky:

Závislost na státních dotacích – bez přímých plateb je zemědělská výroba prodělečná,

Malá produkce (množství, četnost) – farma je v současné době schopna vyprodukovat maximálně jedno tele ročně a přibližně deset jehňat, Telata i jehňata se rodí jednou ročně a tele plemene Highland je prodáváno na jatka ve věku 18 a více měsíců.

Příležitosti:

Nepokrytý trh s ovčím masem

Podpora od vnějších investorů – využití projektových dotačních programů pro rozvoj farmy a využití přímých plateb pro financování chodu farmy.

Hrozby:

Růst spotřebitelských cen hovězího masa. V roce 2008 jsme zaznamenali mírný až razantní růst spotřebitelských cen (Holá, 2008b)

Klesající cena zemědělských výrobců – v návaznosti na růst spotřebitelských cen lze očekávat pokles cen zemědělských výrobců. Holá (2008b) uvádí, že v letošním roce (2008) lze sledovat nerozkolísaný stav cen zemědělských výrobců, kdy se ve všech kategoriích, kromě kategorie jatečných telat, pohybují okolo průměru roku 2007. U kategorie jatečných telat dochází od roku 2006 k poklesu cen zemědělských výrobců.

4.3 Etapa syntézy výsledků z provedených analýz

4.3.1 Ověření dosavadní strategické orientace

Chov skotu bez tržní produkce mléka je, přes klesající výkupní ceny, stoupající spotřebitelské ceny a klesající spotřebu hovězího masa, stále lákavým zdrojem obživy, o čem svědčí rostoucí počet krav masných plemen. Za atraktivitou stojí především podpora státu, který, skrze přímé platby a další dotační tituly, dotuje české zemědělce. Dotace jsou v České Republice hlavním zdrojem příjmů zemědělců.

Vylepšením současné strategie by mohla být orientace zemědělského podnikatele na ekologické zemědělství, které po finanční stránce nabízí další příspěvky na péči o krajinu v rámci Agroenvironmentálních opatření (Přímé platby), dosud volný trh s ekologickými produkty a rostoucí zájem spotřebitelů.

4.3.2 Volba strategické změny

Zemědělský podnikatel nevlastní zemědělské stroje a v případě jakékoli činnosti na farmě, např. sklizeň, je odkázán na pomoc sousedních zemědělců. Důležitou a tedy strategickou změnou je zajištění nezávislosti na cizí mechanizaci a to nákupem vlastní mechanizace. Pro způsob chovu, který bude na farmě uskutečňován, jsou nepostradatelné tyto stroje: traktor, žací stroj a lis na balíky. Z finančních důvodů bude tato změna postupná a bude probíhat v několika fázích. Traktor je pro udržování zemědělské půdy a ošetřování zvířat nepostradatelný, proto bude jeho nákup řešen jako první. V této fázi bude potřeba dalších strojů stále řešena formou služby od sousedních zemědělců. Vzhledem k finanční náročnosti strojů je plná soběstačnost farmy na vlastní mechanizaci odhadována nejpozději do deseti let.

4.3.3 Formulace podnikatelského záměru

Cílová činnost farmy: produkce jatečních býčků plemene highland a jatečních beránek plemene Suffolk.

Pro dosažení cílové činnosti farmy byly stanoveny následující cíle podnikatelského záměru:

- Nákup traktoru, který bude využíván při ošetřování pastvin, luk a hospodářských zvířat.
- Rozšiřování plochy farmy. Nákupem nových pozemků je tvořen základ pro rozšiřování základního stáda a udržení přijatelného zatížení pastvin.

- Zavedení pravidelného zapouštění krav pro rozšiřování základního stáda s cílem zavedení pravidelné a soustavné produkce jatečních býčků v požadované kvantitě a kvalitě.
- Zavedení pravidelného zapouštění bahnic pro rozšiřování základního stáda s cílem zavedení pravidelné a soustavné produkce jatečních beránků v požadované kvantitě a kvalitě.

4.4 Schvalovací proces

Po předložení a prodiskutování všech dosud shromážděných informací a analýz, byly cíle podnikatelského záměru schváleny a odůvodněny následovně:

- Nákup traktoru zůstává hlavním cílem záměru, pro jeho klíčovou roli pro chod farmy, zmíněnou výše. Pro nákup traktoru se farmář rozhodl získat finanční podporu s PRV, Opatření 1.3.2 Zahájení činnosti mladých zemědělců. Financování nákupu traktoru z tohoto opatření vyřeší první fázi zajištění soběstačnosti na vlastní mechanizaci. Výše dotace pokryje téměř celé náklady na pořízení traktoru.
- Rozšiřování plochy farmy je řešeno jako akutní problém. Půda v okolí farmy je ve vlastnictví nebo pronájmu sousedících zemědělců, koupě nové půdy tedy vyžaduje velké úsilí, rychlou reakci na nabídky a je finančně náročná. Prostředky pro nákup budou řešeny formou bankovního úvěru.
- Zavedení pravidelného zapouštění krav vychází z požadavku jarního, respektive zimního telení, aby narozená telata mohla plně využít jarní pastvu. Krávy nebyly na podzim 2008 připuštěny a tudíž se, kvůli plánovanému jarnímu telení, v roce 2009 nenarodí žádné tele.
- Zavedení pravidelného zapouštění ovcí je vyřešeno sezónností říje. Ovce byly nakoupeny na podzim 2008 již připuštěné a jehňata se rodily na přelomu měsíce ledna a února.

4.5 Etapa zpracování projektu:

4.5.1 Předinvestiční etapa

- Návrh variant řešení projektu

Pro realizaci projektu byly stanoveny dvě varianty, které se liší v celkové orientaci podniku. Samotné schéma investic je téměř shodné. Varianty byly jmenovány podle způsobu hospodaření: Konvenční zemědělství a Ekologické zemědělství. Varianta Ekologické zemědělství nabízí širší možnosti získání státních podpor, ale naopak vyžaduje soustředěnější úsilí na chod farmy i získání státních podpor.

- Vypracování variant projektu

- Konvenční zemědělství:

Tato varianta se zaměřuje na získání dotace z PRV, Opatření 1.3.2 Zahájení činnosti mladých zemědělců, a na získání přímých plateb konkrétně SAPS, TOP-UP platby na přežvýkavce, krávy bez tržní produkce mléka a ovce a platbu na podporu v LFA.

- Ekologické zemědělství:

Varianta se rovněž zaměřuje na získání dotace z PRV, Opatření 1.3.2 Zahájení činnosti mladých zemědělců, a na získání přímých plateb konkrétně SAPS, TOP-UP platby na přežvýkavce, krávy bez tržní produkce mléka a ovce a platbu na podporu v LFA.

V této variantě ještě přibýlo zaměření se na získání přímé platby na Agro-environmentální opatření v rámci ekologického zemědělství.

- Vypracování plánu využití investice (příprava provozní fáze projektu)

Zemědělský podnikatel není v současné době nakloněn vstupu do systému ekologického zemědělství, necítí se být dostatečně připraven. Do budoucna, ale orientaci na ekologické zemědělství nevyklučuje. Z těchto důvodů byla zvolena varianta Konvenční zemědělství, která bude dále rozpracována podle jednotlivých investičních aktivit.

- Nákup traktoru:

Pro nákup traktoru se zemědělský podnikatel rozhodl získat dotaci z Opatření 1.3.2 Zahájení činnosti mladých zemědělců, která maximálně pokryje náklady na traktor. Opatření 1.3.2 je projektové, na získání dotace byl tudíž vypracován

podnikatelský plán podle požadavků SZIF. Podrobný podnikatelský plán je uveden v příloze 6.

Termín uskutečnění nákupu je předpokládán na červen 2009, a je odvislý od data podepsání Dohody o dotaci. Harmonogram administrace podaných žádostí je SZIF stanoven následovně: termín podání žádosti od 17. do 27. 2. 2009, termín schválení žádosti do 30. 4. 2009, podepsání Dohody o dotaci květen 2009. Částka dotace je proplacena ve dvou dávkách, první dávka ve výši 500 000,- Kč po podepsání Dohody o dotaci a druhá dávka ve výši dopočtu do celkové sumy dotace po podání Žádosti o proplacení. Žádost o proplacení dotace je možné podat nejdříve po prvním účetně uzavřeném roce po podání žádosti, tj. březen 2010.

Požadavky na stroj – kolový traktor s volitelným pohonem všech kol, výkon 90 HP, kabina s klimatizací, čelní nakladač, cena výše dotace cca 1 100 000,- Kč. Nabídky konkrétních typů traktorů od jednotlivých firem jsou uvedeny v příloze 7.

o Nákup pozemků:

Nákup půdy je řešen jako akutní problém. Původně nebylo s nákupem půdy do tohoto podnikatelského záměru počítáno, ale vzhledem k výše uvedeným skutečnostem (omezená nabídka a silná konkurence) je nutné řešit rozšíření farmy prioritně. Nákup půdy zdrží uskutečňování nezávislosti na cizí mechanizaci. Krytí nákupu půdy bude řešeno bankovním úvěrem. Vzhledem k tomu, že zemědělský subjekt je mladým začínajícím zemědělcem nelze využít na bankovní úvěr podporu programu Půda od PGRLF. Žadatel musí nejméně po dobu tří let provozovat zemědělskou činnost, aby mohl na dotaci dosáhnout (PGRLF, 2008).

Plocha nakupované půdy je cca 12 ha a je v katastru nemovitostí vedena jako trvalé travní porosty (cca 8 ha) a orná půda (cca 4 ha). Orná půda je zatravněná. Pozemky leží v katastrálním území Kerhartice, přímo tedy nenavazují na stávající pozemky farmy, které leží v katastrálním území Horní Kamenice. Cena pozemků je prodejcem stanovena na 860 000,- Kč za celkovou výměru, tj. 7,17 Kč/m². Daň je v ceně. Pozemky jsou v současné době pronajaty kupujícímu v rámci předkupní smlouvy. Předpokládané datum nákupu půdy je červen 2009.

o Další investice:

Pro zvýšení šance získat dotaci z Opatření 1.3.2 bylo nutné realizovat investici, která by přinesla vhodné bodové zvýhodnění. K tomuto kroku se žadatel o dotaci

rozhodl vzhledem k chybějícím bodům za ekologické hospodaření, které by bylo možné získat jako zvýhodnění. Danou investicí je využívání rekonstrukce stavby. Jedná se o stavbu, v katastru nemovitostí vedenou jako jinou stavbu, využívanou jako stáj pro hospodářská zvířata. Investice ve výši 50 000,- Kč spočívá ve výměně střešní krytiny a v novém omítnutí stavby. Investice bude hrazena z vlastních zdrojů.

Vzhledem ke skutečnosti, že se v roce 2009 nenarodí na farmě žádné tele a potřebě urychlit růst základního stáda, přistoupil farmář k opatření nákupu dospělé krávy plemene Highland v hodnotě osmnáct tisíc Korun. Nákup proběhne v srpnu 2009 a kráva bude následně zapuštěna. Další investice potřebné pro chod a rozvoj farmy jsou uvedené v kalkulaci příjmů a nákladů.

- Výhledové investice:

Zmiňovaná soběstačnost na vlastní mechanizaci bude pravděpodobně dokončena do deseti let. Nejdříve však po proplacení celkové částky dotace z Opatření 1.3.2 a po zavedení pravidelného a soustavného rozmnožování základního stáda a produkci jatečních býčků a beránků. Po upevnění ekonomiky podniku se dají očekávat tyto investice: nákup žacího stroje a lisu na balíky.

- Kalkulace příjmů

- Přímé platby:

Pro výpočet plateb je směrodatná výměra uvedená v registru LPIS. Farmář hospodaří na výměře 23,3693ha, po vyloučení nevhodné plochy, jako je např. skupiny stromů, meze a zarostlá zemědělská půda, má farmář v registru vedenou výměru 18 ha. Výměra 18 ha bude použita pro výpočet všech přímých plateb vázaných na půdu. Výpočet výše dotací je pouze orientační, pro výpočet byly použity sazby platné pro rok 2008, protože sazby pro rok 2009 nebyly do dokončení práce k dispozici.

- Jednotná platba na plochu (SAPS)

Sazba 3 072,70 Kč/ha

Plocha podle LPIS 18 ha

Výše dotace $3\,072,70 \times 18 = 55\,308,6$ Kč

– Platby v rámci méně příznivých oblastí (LFA)

Dotace se poskytuje v Kč podle směnného kurzu uveřejněného v prvním Úředním věstníku Evropské unie vydaném v kalendářním roce, za který se dotace poskytuje. Pro rok 2008 je platný směnný kurz 26,364 Kč/EUR.

Sazba S – specifická oblast 114 € = 3 005,5 Kč/ha

Plocha podle LPIS 18 ha

Výše dotace $3\,005,5 \times 18 = 55\,099$ Kč

– Národní doplňkové platby k jednotné platbě na plochu (TOP-UP)

Platba na přežvýkavce

Farmář vlastní tři kusy skotu, ale jen jeden kus splňuje požadavky – kráva minimálně po jednom otelení. Kráva je ve věku na 24 měsíců – započítává se jako 1 velká dobytčí jednotka (VDJ).

Farmář vlastní osmnáct kusů ovcí, ale jen sedm splňuje požadavky – ovce nad 12 měsíců. Ovce jsou započítány jako 1,05 VDJ (7 ks $\times$ koeficient 0,15).

Počet VDJ 2,05

Sazba 1 669,40 Kč/VDJ

Výše dotace $1\,669,40 \text{ Kč} \times 2,05 = 3\,422,27$ Kč

Platba na chov ovcí, popřípadě chov koz

Farmář nesplňuje podmínku chovu alespoň dvou VDJ ovcí nebo koz, proto nemá na dotaci nárok.

Sazba 1 344,80 Kč/VDJ

Platba na chov krav bez tržní produkce mléka

Farmář nesplňuje podmínku chovu alespoň dvou VDJ krav bez tržní produkce mléka, proto nemá na dotaci nárok.

Sazba 2 939,70 Kč/VDJ

Platba na zemědělskou půdu

Sazba 1 341,40 Kč/ha

Plocha podle LPIS 18 ha

Výše dotace $1\,341,40 \times 18 = 24\,145,2$ Kč

– Agroenvironmentální opatření EAFRD (AEO)

Podopatření postupy šetrné k životnímu prostředí

Ekologické zemědělství – travní porosty, kód – A1-T

Sazba 71,00 €/ha $\times 26,364 = 1\,871,84$ Kč/ha

Plocha dle LPIS 18 ha

Výše dotace $1\,871,84 \times 18 = 33\,693,12$ Kč

Podopatření ošetřování travních porostů

Tato Agroenvironmentální opatření mohou využívat i konvenční zemědělci. Zisk prostředků samozřejmě znamená jisté závazky a je na uvážení zemědělců, jsou-li ochotni na ně přistoupit.

Farma leží celým svým uzeným v Chráněné krajinné oblasti České středohoří a pozemcích je možno provádět tyto Agroenvironmentální opatření

Mezofilní a vlhkomilné louky, nepřepásané – seč do 31. 7., kód – B2-HN-S1

Sazba 100,00 €/ha $\times 26,364 = 2\,636,4$ Kč/ha

Plocha luk dle LPIS 7 ha

Výše dotace $2\,636,4 \times 7 = 18\,454,8$ Kč

Druhově bohaté pastviny, kód – B8

Sazba 169,00 €/ha $\times 26,364 = 5\,167,34$ Kč/ha

Plocha dle LPIS 11 ha

Výše dotace $2\,952,77 \times 11 = 56\,840,74$ Kč

Suma dotací bez Agroenvironmentálních opatření: 137 975,07 Kč

Suma dotací za Agroenvironmentální opatření: 108 988,66 Kč

Celková suma dotací: 246 963,73 Kč

Výše sazeb se každoročně mění, ale tato částka poskytuje farmáři představu o přibližné výši dotace a může podle ní řídit své činnosti na farmě.

○ Příjem ze zemědělské činnosti

V září 2009 bude uskutečněn prodej čtyř beránků. Berani budou prodáni později, kvůli závaznému rozšíření stáda na 21 kusů, jako záloha v případě narození malého počtu jehňat nebo jejich úhynu.

Pro výpočet byly použity ceny zemědělských výrobců jatečních jehňat třídy A v roce 2007 41 Kč/kg (Holá, 2008c).

Při pastevní výkrmu dosahují jehňata, v devíti měsících věku, váhu cca 30 kg.

Cena za jehně $41 \times 30 = 1\,230$ Kč

Cena za čtyři jehňata $1\,230 \times 4 = 4\,920$ Kč

○ Příjem ze závislé činnosti

Příjem ze závislé činnosti uvádím záměrně, má nezastupitelnou roli při krytí nákladů, které přesáhnou výši dotace.

Vězeňská služba České Republiky

Čistý měsíční příjem 18 000,- Kč

Čistý roční příjem 216 000,- Kč

- Kalkulace nákladů
  - Náklady konvenčního zemědělství

Lisování sena, balík – 120,- × 100	12 000,- Kč/rok
Nafta	15 000,- Kč/rok
Údržba traktoru	10 000,- Kč/rok
Inseminace	1 800,- Kč/rok
Veterinární Vyšetření	1 000,- Kč/rok
Nákup skotu (jedna kráva plemene Highland)	18 000,- Kč/rok
Nákup plemenného berana Suffolk	6 000,- Kč/rok
Nákup výživových doplňků	4 000,- Kč/rok
Rekonstrukce stavby	50 000,- Kč/rok
Obnova pastevního areálu	5 000,- Kč/rok
Splátka úvěru (půda) 7 228,- Kč/měsíc	86 736,- Kč/rok
Vedení účtu úvěru (půda) 300,- Kč/měsíc	3 600,- Kč/rok
Poplatek za zpracování úvěru (půda), jednorázově	10 000 Kč
Splátka úvěr (traktor) na 600 000,- = cca 10 000,- Kč/měsíc	120 000,- Kč/rok
Vedení účtu úvěru (traktor) 300,- Kč/měsíc	3 600,- Kč/rok
Poplatek za zpracování úvěru (traktor), jednorázově	5 500 Kč
NÁKLADY CELKEM BEZ DPH	352 236,- Kč/rok
NÁKLADY CELKEM S DPH	405 071,4 Kč/rok

o Náklady ekologického zemědělství

Za ekofarmu s výměrou do 100 ha paušál	2 000,- Kč/rok
Sazba za 1 ha z. p. do 100 ha – 25,- × 24	600,- Kč/rok
Lisování sena, balík – 120,- × 100	12 000,- Kč/rok
Nafta	15 000,- Kč/rok
Údržba traktoru	10 000,- Kč/rok
Inseminace	1 800,- Kč/rok
Veterinární Vyšetření	1 000,- Kč/rok
Nákup skotu (jedna kráva plemene Highland)	18 000,- Kč/rok
Nákup plemenného berana Suffolk	6 000,- Kč/rok
Nákup výživových doplňků	4 000,- Kč/rok
Rekonstrukce stavby	50 000,- Kč/rok
Obnova pastevního areálu	5 000,- Kč/rok
Splátka úvěru (půda) 7 228,- Kč/měsíc	86 736,- Kč/rok
Vedení účtu úvěru (půda) 300,- Kč/měsíc	3 600,- Kč/rok
Poplatek za zpracování úvěru (půda), jednorázově	10 000 Kč
Splátka úvěr (traktor) na 600 000,- = cca 10 000,- Kč/měsíc	120 000,- Kč/rok
Vedení účtu úvěru (traktor) 300,- Kč/měsíc	3 600,- Kč/rok
Poplatek za zpracování úvěru (traktor), jednorázově	5 500 Kč
NÁKLADY CELKEM BEZ DPH	354 836,- Kč/rok
NÁKLADY CELKEM S DPH	408 061,4 Kč/rok

4.5.2 Etapa přípravy projektu ke schvalovacímu procesu

- Přínos projektu
  1. Snížení závislosti na cizí mechanizaci
  2. Rozšíření plochy farmy
    - zvýšení potenciálu základního stáda skotu i ovcí (na větší ploše se může chovat více zvířat),
    - zvýšení objemu dotací na ošetřování půdy a druhotně, po nárůstu základního stáda, na ošetřování krav bez tržní produkce mléka a ovcí.
  3. Posílení ekonomické stability podniku
    - podnikatelský záměr svými cíli celkově přispívá posílení stability podniku hlavně při docílení pravidelné a soustavné produkce jatečních býčků a beránků. Podnikatelský plán rovněž vede k růstu ekonomické výkonnosti.

- Identifikace rizik

Hlavními riziky podnikatelského záměru je jeho vysoká finanční náročnost a dále riziko nezískání dotace z Opatření 1.3.2, které může být zapříčiněno například orientací podniku na konveční místo ekologické zemědělství a tím pádem malým bodovým ziskem.

- Výběr hodnotících kritérií pro investiční a provozní fázi projektu

Pro hodnocení investiční fáze projektu je rozhodujícím kritériem dosažení na zvolené státní podpory. Nedosažením na některou z dotací může znamenat zpomalení růstu a rozvoje hospodářství.

Kritériem pro hodnocení provozní fáze projektu je rozvoj základního stáda a dosažení pravidelné a soustavné produkce jatečních býčků a beránků.

- Zpracování dokumentace pro projekt

Zpracováním dokumentace se rozumí sestavení a vyplnění osnovy podnikatelského záměru, vyplnění a podání všech žádostí a zajištění potřebné dokumentace potřebnou pro realizaci projektu, jeho průběh i závěrečné vyhodnocení.

4.6 Schvalovací proces:

Zvolená varianta řešení – Konvenční zemědělství byla shledána přijatelnou a bylo rozhodnuto o její realizaci. Zahájení realizace projektu se uskuteční v únoru 2009 podáním Žádosti o dotaci z Opatření 1.3.2 Zahájení činnosti mladých zemědělců na Regionální odboru SZIF v Ústí nad Labem.

4.7 Řízení realizace projektu:

4.7.1 Investiční fáze

- Žádost o dotaci, její příprava a podání
- Získání úvěru na traktor a koupě traktoru
- Získání úvěru na koupi pozemků a koupě pozemků

4.7.2 Provozní fáze

- Zavedení systému chovu a ošetřování zvířat
- Zavádění pravidelného připouštění
- Ošetřování pastvin a luk

4.7.3 Kontrolní proces

Kontrola všech aktivit v investiční i provozní fázi, administrace všech údajů (faktury, smlouvy, vedení účetnictví) a sběr informací pro zpětnou vazbu hodnocení podnikatelského záměru (dosažené cíle, účetnictví). V případě zjištění pochybení nebo nepříznivé situace okamžitě analyzovat problém a rozhodnout o řešení, které minimalizuje nepříznivý dopad.

5 Výsledky

5.1 Celkové příjmy podnikatelského záměru

Podnikatel zvolil variantu podnikatelského záměru Konvenční zemědělství, ta nabízí příjmy ve dvou variantách. První varianta kalkuluje příjmy bez Agroenvironmentálních opatření respektive Podopatření ošetřování travních porostů. Druhá varianta započítává i uvedené Podopatření a maximalizuje příjmy pro Konvenční zemědělství. Pro srovnání bude vyhodnocena také varianta Ekologické zemědělství.

5.1.1 1. varianta

V tabulce 2 je uveden rozpočet 1. příjmové varianty Konvenčního zemědělství. Silnou položkou varianty jsou přímé platby a nejsilnější položkou je příjem ze závislé činnosti. Naopak, nejslabší položkou je příjem ze zemědělské činnosti, ve které je zahrnut prodej odchovaných hospodářských zvířat.

Tab. 2: příjmy 1. varianty

Přímé platby	
Jednotná platba na plochu (SAPS)	55 308,6 Kč
Platby v rámci méně příznivých oblastí (LFA)	55 099,- Kč
Národní doplňkové platby k jednotné platbě na plochu (TOP-UP)	
Platba na přežvýkavce	3 422,27 Kč
Platba na zemědělskou půdu	24 145,2 Kč
Přímé platby celkem	137 975,07 Kč
Příjem ze zemědělské činnosti	4 920,- Kč
Příjem ze závislé činnosti	216 000,- Kč
Příjmy ze zemědělství	142 895,07 Kč
Příjmy celkem za 1. variantu	358 895,07 Kč

5.1.2 2. varianta

Tabulka 3 popisuje stav příjmy zemědělského subjektu v případě, že stále zůstává konvenčním zemědělcem, ale rozhodl se využít podporu za provádění agroenvironmentální opatření na farmě. Přímé platby, ke kterým se připojili agroenvironmentální opatření, se v této variantě staly rovnocennou položkou s příjmem ze závislé činnosti.

Tab. 3: příjmy 2. varianty

Přímé platby	
Jednotná platba na plochu (SAPS)	55 308,6 Kč
Platby v rámci méně příznivých oblastí (LFA)	55 099,- Kč
Národní doplňkové platby k jednotné platbě na plochu (TOP-UP)	
Platba na přežvýkavce	3 422,27 Kč
Platba na zemědělskou půdu	24 145,2 Kč
Agroenvironmentální opatření EAFRD (AEO) – Podopatření ošetřování travních porostů	
Mezofilní a vlhkomilné louky, kód – B2-HN-S1	18 454,8 Kč
Druhově bohaté pastviny, kód – B8	56 840,74 Kč
Přímé platby celkem	213 270,61 Kč
Příjem ze zemědělské činnosti	4 920,- Kč
Příjem ze závislé činnosti	216 000,- Kč
Příjmy ze zemědělství	218 190,61 Kč
Příjmy celkem za 2. variantu	434 190,61 Kč

5.1.3 Ekologické zemědělství

Ekologické zemědělství je na příjmy nejbohatší variantou. Je to jediná varianta podnikatelského záměru, ve které jsou nejsilnější položkou příjmy ze zemědělství. Varianta je rozšířena o položku Ekologické zemědělství, která je jedinou platbou určenou pouze pro ekologické zemědělce.

Tab. 4: příjmy Ekologického zemědělství

Přímé platby	
Jednotná platba na plochu (SAPS)	55 308,6 Kč
Platby v rámci méně příznivých oblastí (LFA)	55 099,- Kč
Národní doplňkové platby k jednotné platbě na plochu (TOP-UP)	
Platba na přežvýkavce	3 422,27 Kč
Platba na zemědělskou půdu	24 145,2 Kč
Agroenvironmentální opatření EAFRD (AEO) – Podopatření postupy šetrné k životnímu prostředí	
Ekologické zemědělství – travní porosty, kód – A1-T	33 693,12 Kč
Agroenvironmentální opatření EAFRD (AEO) – Podopatření ošetřování travních porostů	
Mezofilní a vlhkomilné louky, kód – B2-HN-S1	18 454,8 Kč
Druhově bohaté pastviny, kód – B8	56 840,74 Kč
Přímé platby celkem	246 963,73 Kč
Příjem ze zemědělské činnosti	4 920,- Kč
Příjem ze závislé činnosti	216 000,- Kč
Příjmy ze zemědělství	251 883,73 Kč
Příjmy celkem za Ekologické zemědělství	467 883,73 Kč

5.2 Celkové náklady podnikatelského záměru

5.2.1 Náklady konvenčního zemědělství

Náklady podnikatelského záměru pro Konvenční i Ekologické zemědělství byli podrobně rozvedeny v kapitole 4.5.1 Předinvestiční etapa, proto uvádím pouze celkovou sumu nákladů.

Náklady Konvenčního zemědělství celkem 405 071,4 Kč/rok

5.2.2 Náklady ekologického zemědělství

Jak se lze dočíst v kapitole 4.5.1 Předinvestiční etapa je, náklady Ekologického zemědělství se od Konvenčních nákladů liší jen poplatkem za kontrolní certifikační služby agentury provádějící kontrolu ekologického zemědělství.

Náklady Ekologického zemědělství celkem 408 061,4 Kč/rok

5.3 Rentabilita podnikatelského záměru

5.3.1 Rentabilita Konvenčního zemědělství

1. i 2. varianta Konvenčního zemědělství počítá se shodnými náklady – 405 071,4 Kč.

- 1. varianta

Příjmy = 358 895,07 Kč

Náklady = 405 071,4 Kč

Zisk = - 46 176,33 Kč

Zisk po odečtení příjmu ze závislé činnosti = - 262 176,33 Kč

- 2. varianta

Příjmy = 434 190,61 Kč

Náklady = 405 071,4 Kč

Zisk = 29 119,21 Kč

Zisk po odečtení příjmu ze závislé činnosti = - 186 880,79 Kč

Obě varianty Konvenčního zemědělství ukázaly, že se zemědělská výroba, v současnosti neobejde bez příjmu ze závislé činnosti. 1. varianta je navíc nerentabilní i s tímto příjmem a je tedy neproveditelná. 2. varianta, která využívá Agroenvironmentálních opatření je podle výpočtu rentabilní.

5.3.2 Rentabilita Ekologického zemědělství

Příjmy = 467 883,73 Kč

Náklady = 408 061,4 Kč

Zisk = 59 822,33 Kč

Zisk po odečtení příjmu ze závislé činnosti = - 156 177,67 Kč

Ekologické zemědělství podle výpočtu prokázalo rentabilitu, ale pouze s příjmem ze závislé činnosti.

5.3.3 Dílčí výsledky práce

K výsledkům této práce zahrnují i skutečnosti

- podání Žádosti o dotaci z Programu rozvoje venkova Opatření 1.3.2 Zahájení činnosti mladých zemědělců dne 17. února 2009. Příloha 8 obsahuje Oznámení o provedené administrativní kontrole, ve kterém je uvedeno datum podání Žádosti o dotaci a prohlášení o bezzávadnosti Žádosti.
- podepsání předkupní smlouvy na zemědělskou půdu.

O nejdůležitějším výsledku práce a to získání dotace z Opatření 1.3.2 Zahájení činnosti mladých zemědělců bude podle harmonogramu SZIF rozhodnuto do 30. dubna 2009.

6 Diskuse

V této kapitole jsou prezentovány závěry ověřování hypotéz a je rozvedena diskuse k výsledkům podnikatelského záměru.

6.1 Hypotézy

Hypotézy stanovené v cílech této práce se při jejím vypracovávání nepodařilo jednoznačně potvrdit či vyvrátit. Jejich správnost je podmíněna níže uvedenými důvody.

6.1.1 H_1 – které dotační programy jsou využitelné pro mladé začínající zemědělce

Z programů, uvedených v Literární rešerši, jsou pro mladé začínající zemědělce vhodné téměř všechny programy související s jejich předmětem podnikání. Zcela nevhodný je program PGRLF, který požaduje tříletou praxi v oboru.

Mladým zemědělcům nelze však doporučit čerpat z libovolného nebo dokonce ze všech programů. Nejprve je vhodné využít programy určené pro danou cílovou skupinu (začínající zemědělce) a přímé platby, ve kterých není konkurence. Následně, po dosažení základních cílů – ekonomické stability, stálé produkce – se zaměřovat na další programy zvolené podle cíle podnikání.

S ohledem na fakt, že se jedná o začínající zemědělce, je pro tyto subjekty vhodný program Zahájení činnosti mladých zemědělců z Programu rozvoj venkova. Ten díky svému zaměření zvýhodňuje mladé zemědělce, kteří nemají mnoho zkušeností s vypracováváním projektů a v konkurenci zemědělců, účastníků se jiných programů, by nejspíš neuspěli. Důvod neúspěchu by byl způsoben omezeným kapitálem a tím skromnějším projektem. Zkušený zemědělec disponuje větším kapitálem a díky tomu může uskutečňovat náročnější investice, aniž by to ohrozilo stabilitu farmy.

6.1.2 H_2 – je zahájení zemědělské činnosti pro mladé zemědělce ekonomicky únosné

Zahájení zemědělské činnosti, jako jediného zdroje obživy, je pro mladé zemědělce neúnosné. Zahájení podnikání vyžaduje poměrně vysoké investice do vybavení a chodu farmy, a proto, že farmář na začátku okamžitě nevyrobí žádné produkty, je nutné hradit investice z jiných než zemědělských zdrojů. Z těchto důvodů se domnívám, že začínající zemědělec musí provozovat souběžně dvě povolání.

6.1.3 H₃ – je konvenční zemědělství ekonomicky rentabilnější než ekologické zemědělství

Podle výše uvedených výpočtů je zřejmé, že ekologické zemědělství v chovu skotu bez tržní produkce mléka je rentabilnější než konvenční zemědělství. To ovšem nemusí platit v ostatních odvětvích zemědělství jako je třeba rostlinná výroba, kde choroby a škůdci značně omezují výnos zemědělských plodin pěstovaných ekologickým způsobem.

6.2 Podnikatelský záměr

6.2.1 Konvenční zemědělství

- 1. varianta

Tato varianta je podle výsledků neproveditelná. Tato varianta přichází v úvahy jen jako nouzová a znamenala by velké existenční problémy. Farmář by se k ní uchýlil v případě nezískání podpory na AEO, s kterými počítá 2. varianta a vyžádala by si úsporná opatření, jako např.: stohování sena místo lisování do balíků, odložení nákupu skotu a plemenného berana a neuskutečnění obnovy pastevního areálu, která spočívá v oplocení pastvin uzlíkovým pletivem. Nutná by byla i finanční podpora rodiny, např.: bezplatné kosení luk a svážení sena do stohů otcem – snížení nákladů na traktor.

- 2. varianta

Klíčovým příjmem pro úspěšnost této varianty, a tím úspěšnosti varianty Konvenční zemědělství, je získání podpory na AEO – Podopatření ošetřování travních porostů. Paradoxně až uvědomělý přístup k životnímu prostředí dělá, z Konvenčního zemědělství, rentabilní způsob hospodaření. Uplatňování agroenvironmentálních opatření na farmě přinese více finančních prostředků, ale zároveň více povinností a samozřejmě úsilí tyto povinnosti splnit.

Zhoršená rentabilita varianty Konvenční zemědělství je způsobena vysokými počátečními investicemi (splácení dvou úvěrů). Je představitelné, že rozvinutý konvenčně hospodařící podnik může být rentabilní, ale chybějící finance zpomalují vývoj a oddalují ekonomickou stabilitu farmy.

6.2.2 Ekologické zemědělství

Farmář Tomáš Kamenický, bude chovat hospodářská zvířata po celý rok na pastvině, tím odpadají náklady na údržbu a provoz stáje. Po pečlivém zvážení jsme se usnesli, že náklady na chov krav bez tržní produkce mléka, chované extenzivně v celoročním pastevním systému, jsou shodné s náklady Konvenčního zemědělství. Jediným nákladem navíc je poplatek za kontrolní a certifikační služby.

I ekologický zemědělec se může rozhodnout, vstoupí-li do AEO – Podopatření ošetřování travních porostů. Bylo by, ale proti smyslu ekologického zemědělství nezapojit se do programů, které mají cíl – uchovávat a navracet krajinu do „zdravého“ stavu, proto je řešena pouze jedna varianta Ekologického zemědělství se všemi možnými podporami.

Pro variantu Ekologické zemědělství také mluví zvyšující se poptávka po produktech ekologického zemědělství. Trh je volný a postrádá české bioprodukty.

V případě, že mladý zemědělec Tomáš Kamenický neuspěje se svou Žádostí a nezíská podporu z Opatření 1.3.2 Zahájení činnosti mladých zemědělců, bude na neurčito odložena investice do nákupu nové zemědělské techniky. Na druhou stranu, nákup zemědělské půdy je již dojednán a tento obchod musí proběhnout. Přesto, že by farma byla stále závislá na cizí technice, snížili by se náklady téměř o sto třicet tisíc Korun a uvolněné prostředky, v kterékoli variantě, by mohli být využity pro dosažení jiných cílů (nákup skotu a ovcí a soustředění se na zavedení pravidelného zapouštění). V případě tohoto velkého neúspěchu podnikatelského záměru by se stala rentabilní i 1. varianta Konvenčního zemědělství.

7 Závěr a doporučení

Současné zemědělství se vyznačuje vysokými vstupy ale nízkými výstupy. Práce ukázala model čerpání financí z doporučených dotačních programů a uplatnění těchto prostředků v provozu a rozvoji farmy. České zemědělství dokáže být rentabilní, ale bez podpory státu by jen stěží obstálo na současném trhu. Díky nezastupitelné roli zemědělství při produkci potravin a péči o krajinu a životní prostředí jsou prostředky do něj vložené dobře zhodnocené v jeho službě pro společnost.

Práce také ukazuje, že soustředění se pouze na zemědělskou výrobu je finančně neúnosné, chceme-li dále rozvíjet zemědělský podnik. Je vhodné vytvořit k zemědělské výrobě přidruženou výrobu nebo být zaměstnán v jiném zaměstnání, které by vylepšilo finanční situaci zemědělce.

8 Použitá literatura

Boháčová I., Brožová I., Jeníček V., 2004, *Ekonomika Agrárního sektoru*, PEF ČZU, Praha, s. 153, ISBN 80-213-1084-7

Cuhrová, T., Štenclová, Š., a kol., 2003, *Management krajiny a rozvoje venkovských obcí*, Sborník sylabů z přednášek, ČZU FLE, Praha, s. 65, ISBN 80-213-1103-7

Čapounová, K., Dortová, K., Červená, V., Koptík, J., Lačňák, V., Malíková, A., Urban, J., 2007, *Ročenka 2007 – Ekologické zemědělství v České Republice*, MZe, s. 29, ISBN 978-80-7084-658-2

Fajmon, H., 2008, *Společná zemědělská politika Evropské unie a český venkov: informační příručka europoslance Hynka Fajmona*, Centrum pro studium demokracie a kultury, Praha, s. 159

Holá, J., 2008a, *Situační a výhledová zpráva Skot – hovězí maso červenec 2008*, MZe, Praha, s. 96, ISBN 978-80-7084-694-0

Holá, J., 2008b, *Situační a výhledová zpráva Skot – hovězí maso prosinec 2008*, MZe, Praha, s. 63, ISBN 978-80-7084-767-1

Holá, J., 2008c, *Situační a výhledová zpráva Ovce – Kozy červenec 2008*, MZe, Praha, s. 73, ISBN 978-80-7084-698-8

Javůrková, J., 1998, *Národohospodářský význam zemědělství – příklad Německa*, *Zemědělské aktuality* 6, 6-8, („Převzato z“ *Informationen für die Agrarberatung*, č. 10, č. I-III)

Lapka, M., 1991, *Rekonstrukce krajiny je rekonstrukcí vztahů člověka k přírodě*, *Sociologie venkova a zemědělství*, 27 (2), 109-113

MZe, 2007b, *Pravidla, kterými se stanovují podmínky pro poskytování dotace na projekty Programu rozvoje venkova ČR na období 2007 – 2013, Opatření 1.3.2. Zahájení činnosti mladých zemědělců*, MZe, s. 56, ISBN 978-80-7084-669-8

MZe, 2008a, *Pravidla, kterými se stanovují podmínky pro poskytování dotace na projekty Programu rozvoje venkova ČR na období 2007 – 2013, Opatření 1.3.2. Zahájení činnosti mladých zemědělců*, MZe, s. 60, ISBN 978-80-7084-777-0

Nováček, P., 1996, *Strategie udržitelného rozvoje*, UNIVERZITA PALACKÉHO, Olomouc, s. 196

Odbor Řídící orgán OP Zemědělství a OP Rybářství (OŘoOPZOPR), 2007?, Úspěšně realizované projekty z operačního programu zemědělství, MZe, s. 56, ISBN 978-80-7084-578-3

Odbor Řídící orgán OP (OŘoOP), 2007?, Výroční zpráva o Operačním programu rozvoj venkova a multifunkční zemědělství v České Republice za rok 2006, MZe, s. 81, ISBN 978-80-7084-626-1

Odbor přímých plateb MZe (OPP MZe), 2008, Praktická příručka, Zásady, kterými se stanovují podmínky pro poskytování dotací pro rok 2008 na základě § 2 a § 2d zákona č. 252/1997 Sb., o zemědělství, ve znění pozdějších předpisů, MZe, s. 75, ISBN 978-80-7084-678-0

Penk, J., 2001, Mimoprodukční funkce zemědělství a ochrana krajiny, Institut výchovy a vzdělávání Ministerstva zemědělství ČR, Praha, s. 64, ISBN 80-7105-224-8

Římovská, P., 2008, Metodické postupy v projektování podnikatelských projektů, PEF ČZU, Praha, s. 254, ISBN 978-80-213-1828-1

Svatoš, M., 2007, Boháčová, I., Boučková, B., Tvrdoň, J., Agrární politika, PEF ČZU, Praha, s. 166, ISBN 978-80-213-0760-5

Svatoš, M., Boučková, B., Smutka, L., Pletichová, D., Tvrdoň, J., Žídková, D., 2008, Ekonomika agrárního sektoru, PEF ČZU, Praha, s. 168, ISBN 978-80-213-1846-5

Urban, J., Šarapatka, B., Čížková, S., Dukát, V., Diviš, J., Hejátková, K., Hejduk, S., Hluchý, M., Hrabě, F., Hradil, R., Macháč, R., Moudrý, J., Pert, J., Plíšek, B., Pokorný, E., Pražan, J., Rozsypal, R., Sedlo, J., Šarapatkou, H., Škeřík, J., Teksl, M., Veverka, A., 2003, Ekologické zemědělství: učebnice pro školy i praxi I. díl, MŽP, Praha, s. 269, ISBN 80-903583-0-6

Šarapatka, B., Urban, J., Červinka, J., Hejduk, S., Hrabalová, A., Juršík, J., Klejzar, T., Lejbl, M., Maršálek, M., Mátlová, V., Pražan, J., Sklenář, J., Šonková, R., Trávníček, P., Václavík, T., Vaněk, D., Voříšková, J., Vraný, M., Zídek, T., Živělová, I., 2005, Ekologické zemědělství: učebnice pro školy i praxi II. díl, PRO-BIO, Šumperk, s. 315, ISBN 80-7212-274-6

Štolc, L., Louda, F., Zadražil, K., Navrátil, J., Suchan, V., Ježková, A., 1999, Chov hospodářských zvířat I: chov skotu, ovcí a koní, ČZU v Praze a Institut sociálních vztahů, Praha, s. 198, ISBN 80-213-0478-2

ÚKZÚZ, 2006, Agrochemické zkoušení zemědělských půd 2005 Miroslav Kamenický Česká Kamenice, ÚKZÚZ, Liberec, s. 20

Valeška, J., Průšová, J., Dortová, K., Bauerová, L., Sehnalová, L., Čapounová, K., 2008, Ročenka 2008 – Ekologické zemědělství v České Republice, MZe, Praha, s 30, ISBN 978-80-7084-736-7, Dostupné také z www <<http://www.mze.cz/Index.aspx?ch=73&typ=2&ids=539&val=539>>

Řídící orgán Víceletá finanční dohoda (VFD), oddíl B, článek 8, odst. 4) ve spolupráci s Agenturou SAPARD, 2006, Závěrečná zpráva o programu SAPARD v České republice, s. 28

Elektronické dokumenty

Český statistický úřad (ČSÚa), Tab. 1 Spotřeba potravin a nealkoholických nápojů na 1 obyvatele v ČR v letech 2000 – 2007, [online], zveřejněno: 28. 11. 2008, [cit. 9.3.2009], „Dostupný na“ <<http://www.czso.cz/csu/2008edicniplan.nsf/p/3004-08>>

Český statistický úřad (ČSÚb), Graf 8: Spotřeba vepřového, hovězího a drůbežího masa v ČR v letech 1948- 2006, [online], zveřejněno: 31. 7. 2008, aktualizováno: 13. 8. 2008, [cit. 9. 3. 2009], „Dostupný na“ <<http://www.czso.cz/csu/2008edicniplan.nsf/p/3014-08>>

Český statistický úřad (ČSÚc), Tab. 6 Živočišná výroba - Česká republika, [online], zveřejněno: 20. 2. 2009, aktualizováno: 15. 4. 2008, [cit. 18. 3. 2009], „Dostupný na“ <http://www.czso.cz/csu/redakce.nsf/i/zem_cr>

Český statistický úřad (ČSÚd), Tab.33 Prodej jatečného skotu podle krajů - rok, [online], zveřejněno: 7. 2. 2009, aktualizováno: 20. 2. 2009, [cit. 8. 3. 2009], „Dostupný na“ <<http://www.czso.cz/csu/2008edicniplan.nsf/p/2122-08>>

Český statistický úřad (ČSÚe), Tab. 5 Stavby hospodářských zvířat - Česká republika, [online], zveřejněno 20. 2. 2009, [cit. 25. 3 2009], „Dostupný na“ <http://www.czso.cz/csu/redakce.nsf/i/zem_cr>

Farkač, T., Zpravodajství SAPS Jednotná platba na plochu (SAPS), SZIF, Praha, 2008a, [online], zveřejněno: 14. 11. 2008, [cit. 17. 3. 2009], „Dostupný na“ <<http://www.szif.cz/irj/portal/anonymous/saps>>

Farkač, T., Zpravodajství TOP-UP Národní doplňkové platby k přímým podporám, SZIF, Praha, 2008b, [online], zveřejněno 14. 11. 2008, [cit. 17. 3. 2009], „Dostupný na“ <<http://www.szif.cz/irj/portal/anonymous/saps>>

König, P., Principy politiky HSS, [online], zveřejněno 23. 5 2007, [cit. 13. 2. 2009], „Dostupný na“ <<http://www.strukturalni-fondy.cz/principy-politiky-hss>>

Mahovská K., Phare, [online], zveřejněno 20. 7 2007, [cit. 9. 2. 2009], „Dostupný na“ <<http://www.strukturalni-fondy.cz/regionalni-politika/phare>>

Ministerstvo vnitra (MV), 2000, Sbírka zákonů Česká Republika, Tiskárna Ministerstva vnitra, Praha, [online], zveřejněno 9. 8. 2000, [cit. 21. 3. 2009], „Dostupný na“ <<http://aplikace.mvcr.cz/archiv2008/sbirka/2000/2000.html>>

MZe, 2007a, Program rozvoje venkova České Republiky na období 2007 – 2013, Praha, s. 324, [online], [cit. 16. 3. 2009], „Dostupný na“ <<http://www.szif.cz/irj/portal/anonymous/eafrd>>

MZe, 2008b, Úplné znění zákona č. 242/2000 Sb., nařízení Rady (ES) č. 834/2007, Úplné znění, nařízení komise (ES) č. 889/2008, [online], zveřejněno 3. 12. 2008, [cit. 21. 3. 2009], Dostupné také z www <<http://www.mze.cz/Index.aspx>>

Ogilvy, Povědomí a nákupní chování spotřebitelů v oblasti biopotravin – BIO výzkumná zpráva 2008, 2008, [online], zveřejněno 29. 1. 2009, [cit. 22. 3. 2009], „Dostupné na“ <<http://www.mze.cz/Index.aspx?ch=73&typ=2&ids=3346&val=3346>>

PGRLF, Výkladový list k Pokynům pro poskytování podpor v rámci investičních programů Podpůrným a garančním rolnickým a lesnickým fondem, a.s., PGRLF, a.s., 2008, [online], zveřejněno 5. 2. 2008 [cit. 22. 3. 2009], „Dostupný na“ <<http://www.pgrlf.cz/pokyny/zasady.php>>

PGRLF, O společnosti, PGRLF, a.s., 2006, [online], [cit. 22. 3. 2009], „Dostupný na“ <<http://www.pgrlf.cz/pgrlf/pgrlf.php>>

Svaz chovatelů ovcí a koz (SCHOK), Merino, SCHOK, 2003, [online], [cit. 24. 3. 2009], „Dostupný na“ <http://www.schok.cz/index.php?page=ovce&zn=m>

Svaz chovatelů ovcí a koz (SCHOK), Zwartbles, SCHOK, 2003, [online], [cit. 24. 3. 2009], „Dostupný na“ <<http://www.schok.cz/index.php?page=ovce&zn=zw>>

Synergy Marketing, Potenciál BIO potravin na českém trhu – Marketingová studie, Praha, 2006, [online], zveřejněno 18. 9. 2006, [cit. 22. 3. 2009] „Dostupné na“ <<http://www.mze.cz/Index.aspx?ch=73&typ=2&ids=3346&val=3346>>

SZIF, 2008, Příručka pro žadatele 2008, SZIF, s. 105, [online], [cit. 16. 3. 2009], „Dostupné na“ <<http://www.szif.cz/irj/portal/anonymous/saps>>

Vrba, J., Strukturální fondy EU, [online], zveřejněno 8. 11 2002, aktualizace: 6. 11 2006, [cit. 13. 2. 2009], „Dostupný na“ <<http://www.msmt.cz/strukturalni-fondy/strukturalni-fondy-eu>>

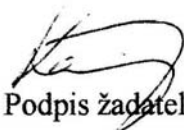
Přílohy

Příloha 1

SOUHLAS S UŽITÍM OSOBNÍCH ÚDAJŮ

Žadatel tímto vyslovuje, v souladu se zákonem č. 101/2000 Sb. o ochraně osobních údajů, souhlas s užitím, správou a zpracováním osobních údajů v souvislosti s realizací podnikatelského projektu a jeho prezentací v Bakalářské práci: Modelové zpracování podnikatelského záměru na farmu masného skotu za účelem získání dotace z programu Mladý zemědělec.

V České Kamenici dne 27.3.2009

Podpis žadatele

Příloha 2

Spotřeba hovězího masa v kg na 1 obyvatele a rok											
Rok	1987	1988	1989	1990	1991	1992	1993	1994	1995	1996	1997
Hovězí maso	30,7	29,9	30,0	28,0	22,4	20,4	19,8	18,4	18,5	18,2	16,1
Rok	1998	1999	2000	2001	2002	2003	2004	2005	2006	2007	2008
Hovězí maso	14,3	13,8	12,3	10,2	11,2	11,5	10,3	9,9	10,4	10,8	-

(ČSÚa,b)

Příloha 3

Výroba hovězího masa v tis.t živ. hm.											
Rok	1987	1988	1989	1990	1991	1992	1993	1994	1995	1996	1997
Hovězí	531	523	524	515	436	403	390	313	323	310	294
Rok	1998	1999	2000	2001	2002	2003	2004	2005	2006	2007	2008
Hovězí	247	237	208	209	202	198	185	167	171	170	183

(ČSÚc)

Příloha 4

Prodej jatečného skotu podle krajů				
Území, kraj	Rok (t ž. hm.)		Rozdíl (+, -)	Index (%)
	2007	2008		
Česká republika	170 313	182 652	12 340	107,2
Hl. m. Praha + Středočeský	20 037	21 626	1 589	107,9
Jihočeský	23 491	25 580	2 089	108,9
Plzeňský	21 073	21 384	311	101,5
Karlovarský	2 996	3 957	961	132,1
Ústecký	5 151	5 560	409	107,9
Liberecký	3 958	4 563	605	115,3
Královéhradecký	13 712	14 675	963	107,0
Pardubický	15 005	15 783	778	105,2
Vysočina	26 436	27 589	1 152	104,4
Jihomoravský	9 943	13 082	3 139	131,6
Olomoucký	12 278	12 490	213	101,7
Zlínský	7 056	7 442	387	105,5
Moravskoslezský	9 177	8 921	-256	97,2

(ČSÚd)

Příloha 5

Početní stavy ovcí 1987 - 2008 v tis. kusů											
Rok	1987	1988	1989	1990	1991	1992	1993	1994	1995	1996	1997
Ovce a berani	409	404	399	430	430	343	254	196	165	134	121
Rok	1998	1999	2000	2001	2002	2003	2004	2005	2006	2007	2008
Ovce a berani	94	86	84	90	96	103	116	140	148	169	184

od roku 2002 pouze zemědělský sektor letní stav

(ČSÚe)

Příloha 6

Osnova podnikatelského plánu v rámci opatření 1.3.2 Zahájení činnosti mladých zemědělců

1. Stručný a výstižný název podnikatelského plánu:

Nákup zemědělské techniky Podnikatelský plán Tomáš Kamenický

2. Žadatel

- Název/jméno a příjmení žadatele: Tomáš Kamenický
- Adresa/sídlo žadatele:
  - Ulice, číslo popisné, číslo orientační: Heroutova 1737
  - PSČ, obec, část obce: 47001, Česká Lípa
  - Okres: Česká Lípa
- IČ (je-li přiděleno) žadatele: 75153891
- RČ (příp. datum narození) žadatele: 870703/2521

2.1. Zpracovatel podnikatelského plánu

- Je zpracovatelem jiný subjekt než žadatel? ANO NE
  - Pokud ANO uveďte: - Název/jméno a příjmení zpracovatele: Jan Pospíšil
Kontaktní údaje: Kojetická 1021, 27711,
Neratovice Telefon: 720358300
Email: pospis.jan@email.cz

3. Popis podnikatelského plánu

3.1. Návaznost na opatření 1.3.3 Předčasné ukončení zemědělské činnosti

- Bude v příštích 5-ti letech podnikatelský plán navazovat na opatření 1.3.3 (Předčasné ukončení zemědělské činnosti)? ANO NE
  - Pokud ANO uveďte:
    - Název/jméno postupitele:.....
    - Adresa/sídlo postupitele: .....
    - Ulice, číslo popisné, číslo orientační: .....
    - PSČ, obec, část obce: .....
    - Okres: .....
    - IČ (je-li přiděleno) postupitele:.....
    - RČ (příp. datum narození) postupitele:.....

3.2. Přehled majetku souvisejícího se zahájením činnosti

- Vlastní žadatel (má v pronájmu) před zahájením podnikatelského plánu majetek nutný k jeho realizaci? ANO NE

Pokud ANO žadatel vyplní následující tabulky:

Vlastní žadatel zemědělskou půdu?

ANO NE

Pokud ANO uveďte:

Tab. č. 1.

	Parcelní č.	Výměra (ha)	Využití	Rok pořízení	Umístění (katastrální území)	Cena (Kč)/ha (finanční odhad)	Cena pozemku (Kč)
1.	71/2	0,0133	zahrada	2005	Horní Kamenice	28 900,-	384,37,-
2.	871/1	0,0628	neploďná půda	2005	Horní Kamenice	6 000,-	376,80,-
3.	873/2	2,4107	trvalý travní porost	2005	Horní Kamenice	10 000,-	24 107,-
4.	873/3	0,0071	trvalý travní porost	2005	Horní Kamenice	10 000,-	71,-
5.	881/2	1,6140	trvalý travní porost	2005	Horní Kamenice	10 000,-	16 140,-
6.	980/2	0,1384	neploďná půda	2005	Horní Kamenice	6 000,-	830,40,-
7.	980/3	0,0035	neploďná půda	2005	Horní Kamenice	6 000,-	210,-
8.	997/2	2,1601	trvalý travní porost	2005	Horní Kamenice	10 000,-	21 602,-
9.	1000/2	2,4078	trvalý travní porost	2005	Horní Kamenice	10 000,-	24 078,-
10.	1000/3	1,5699	trvalý travní porost	2005	Horní Kamenice	10 000,-	15 699,-
11.	894	0,6073	ovocný sad	2005	Horní Kamenice	28 900	17 550,97,-
Celkem		10,9949					121 049,54,-

Vlastním 10,1696 hektaru trvalého travního porostu využívaného jako pastviny, 0,218 hektaru je veden jako neploďná půda, jedná se o meze mezi pozemky zarostlé křovinami. Parcela číslo 894 je ve spoluvlastnictví s Pavlem Hoškem a na této parcele stojí stavba, která bude využívána jako stáj pro dobytek viz. příloha Dokumentace skutečného provedení stavby.

Má žadatel v pronájmu zemědělskou půdu?

ANO NE

Pokud ANO uveďte:

Tab. č. 2.

	Parcelní č.	Výměra (ha)	Využití	Umístění (katastrální území)	Pronájem na dobu neurčitou (ano, ne)	Pronájem na dobu určitou (roky)
1.	881/1	1,4834	trvalý travní porost	Horní Kamenice	NE	od 2009 do 2013
2.	653/1	2,3169	trvalý travní porost	Kerhartice	NE	2009
3.	748/16	0,0037	ostatní plocha	Kerhartice	NE	2009
4.	748/18	0,0237	ostatní plocha	Kerhartice	NE	2009
5.	749/4	0,0034	trvalý travní porost	Kerhartice	NE	2009
6.	749/5	0,0168	trvalý travní porost	Kerhartice	NE	2009
7.	788/1	2,7134	trvalý travní porost	Kerhartice	NE	2009
8.	803/1	1,8812	trvalý travní porost	Kerhartice	NE	2009
9.	900/4	4,7846	orná půda	Kerhartice	NE	2009
10.	1887/3	0,002	ostatní plocha	Kerhartice	NE	2009
Celkem		13,2291				

Pozemek č. 1 mám pronajatý od soukromého vlastníka na dobu pěti let, po uplynutí tohoto období bude smlouva prodloužena.

Pozemky č. 2 – 10 mám pronajaté v rámci předkupní smlouvy do 30. června 2009, kdy dojde k odkupu pozemků. Tyto jsou zaevidovány v registru (LPIS), ale do termínu podání žádosti nebyli schváleny.

Pozemky č. 3, 4 a 10, vedené jako ostatní plocha, jsou přístupové cesty na ostatní pozemky.

Vlastní žadatel nemovitost/zemědělskou stavbu?

ANO NE

Pokud ANO uveďte:

Tab. č. 3.

	Druh nemovitosti/zemědělské stavby	Využití	Parcelní číslo	Rok pořízení	Umístění (katastrální území/parcelní č.)	Cena (Kč) (finanční odhad)
1.	Jiná stavba	stáj	894	2005	Horní kamenice	400 000
Celkem						400 000

Stavbu mám rovněž ve spoluvlastnictví s Pavlem Hoškem.

Má žadatel v pronájmu nemovitost/zemědělskou stavbu?

ANO NE

Pokud ANO uveďte:

Tab. č. 4.

	Druh nemovitosti/zemědělské stavby	Využití	Parcelní číslo	Umístění (katastrální území)	Pronájem na dobu neurčitou (ano, ne)	Pronájem na dobu určitou (roky)
1.						od .... do .....
2.						od .... do .....
3.						od .... do .....
4.						od .... do .....
5.						od .... do .....
...						
...						

Vlastní žadatel hospodářská zvířata?

ANO NE

Pokud ANO uveďte:

Tab. č. 5.

	Druh hospodářských zvířat	Počet ¹⁾		Cena/ks (VDJ) (finanční odhad)	Cena celkem (za všechna HZ)
		ks	VDJ		
1.	Skot	3		16 666,-	50 000,-
2.	Ovce	18		1 111,-	20 000,-
3.					
4.					
5.					
...					
...					
Celkem		20			70 000,-

Pozn. – 1) uvádět počet zvířat v ks nebo ve VDJ

Vlastním dvě samice skotu plemene highland a jednoho býčka. Býček je ve věku do 24 měsíců.

Vlastním 18 kusů ovcí z toho dvě čerstvě narozená jehňata.

Vlastní žadatel zemědělské stroje?

ANO NE

Pokud ANO uveďte:

Tab. č. 6.

	Druh	Počet (ks)	Rok pořízení	Cena/ks (finanční odhad)	Cena celkem (ks * cena za kus)
1.					
2.					
3.					
4.					
5.					
...					
...					
Celkem					

Má žadatel v pronájmu zemědělské stroje?

ANO NE

Pokud ANO uveďte:

Tab. č. 7.

	Druh	Počet (ks)	Pronájem na dobu neurčitou (ano, ne)	Pronájem na dobu určitou (roky)
1.				od .... do .....
2.				od .... do .....
3.				od .... do .....
4.				od .... do .....
Celkem				

Vlastní žadatel finanční zdroje (kapitál) určené k podnikání

ANO NE

Pokud ANO uveďte:

Tab. č. 8.

Hotovost (Kč)	40 000,-	
Úvěr (Kč)		
Ostatní finanční majetek	Kč	
	Druh	
Celkem	40 000,-	

Vlastní žadatel další (ostatní) majetek, který není uvedený výše?

ANO NE

Pokud ANO uveďte:

Tab. č. 9.

	Druh	Využití	Cena (Kč) (finanční odhad)	Rok pořízení	Další specifikace
1.					
2.					
3.					
4.					
5.					
...					
...					
Celkem					

V případě potřeby komentujte výše uvedené tabulky:

Pozemky vlastním od roku 2005 a v registru (LPIS) je mám zapsané od prosince 2008, do tohoto data byli obhospodařováni mým otcem, M. Kamenickým. První seč hodlám uskutečnit již s novým traktorem financovaným z prostředků Opatření 1.3.2 zahájení činnosti mladých zemědělců. Pronajatý pozemek 881/1 mám v registru (LPIS) rovněž od prosince 2008 a pro jeho obhospodařování bude také využíván nový traktor financovaný z prostředků Opatření 1.3.2 zahájení činnosti mladých zemědělců.

Žací stroj k posekání porostu, si zapůjčím od otce a lisování sena do balíku zase formou služby od sousedního zemědělce.

3.3. Realizace podnikatelského plánu

a) Investice, které jsou součástí podnikatelského plánu a které budou financované z dotačního titulu 1.3.2. Zahájení činnosti mladých zemědělců

Tab. č. 10.

10. a) Investice, které jsou součástí podnikatelského plánu a které budou financované z dotačního titulu 1.3.2. Zahájení činnosti mladých zemědělců					
Druh investice	Finanční odhad (Kč)		Zdroje financování ¹⁾	Datum pořízení (měsíc a rok)	Další specifikace ²⁾
	Bez DPH	S DPH			
Obnova stavby	41 000,-	49 000,-	vlastní	Září 2009	Výměna střešní krytiny a omítky
Nákup traktoru	1 000 000,-	1 200 000,-	Úvěr	Červen 2009	
Celkem	1 041 000	1 249 000			

10. b) Investice nad rámec 1 100 000 Kč v rámci preferenčního kritéria č. 6 (6.1 , 6.2., 6.3.)					
Druh investice	Finanční odhad (Kč)		Zdroje financování ¹⁾	Datum pořízení (měsíc a rok)	Další specifikace ²⁾
	Bez DPH	S DPH			
Nákup půdy cca 11,7457 ha	817 000,-	860 000,-	úvěr	červen 2009	K.U. Kerhartice
Celkem	817 000,-	860 000,-			

V případě, že v tabulce 10. a) klesne hodnota pod 1 100 000 Kč, je možné v určitých případech na základě hlášení o změnách převést investice z tabulky 10. b).

Pokud bude žadatel některé investice v tab.10. b) financovat v rámci plnění preferenčního kritéria z jiného dotačního titulu je nutné tuto skutečnost uvést, případně nahlásit formou Hlášení o změně. Tyto investice nelze zahrnout do částky pokrývající investice hrazené z dotačního titulu I.3.2 Zahájení činnosti mladého začínajícího zemědělce – tab. 10. a).

Pozn. 1) - zdroje- vlastní zdroje, bankovní úvěr, osobní půjčka, atd.

2) – v případě nákupu/pronájmu zemědělské půdy doplnit ještě informace o výměře (ha) a lokalitě (katastrálním území) pozemku

- datum zahájení stavby, datum kolaudace stavby atd.

Výše uvedené investice podrobněji vysvětlete:

Nákup traktoru je pro realizaci podnikatelského plánu klíčovou investicí. Traktor bude používán při zajišťování krmiva, při seči a svážení usušeného sena. V zimním období bude využíván k zakládání krmiva a k všeobecnému pohybu po pastvinách a při manipulaci

s hospodářskými zvířaty. Farma leží v členitém terénu, proto je vyžadován traktor s pohonem všech kol, a jelikož bude používán, jako univerzální pracovní stroj musí být nutně vybaven čelním nakladačem a vidlemi na lisované balíky.

Stavba jak jsem již uvedl výše bude využívány jako stáj pro hospodářská zvířata a budou na ni provedeny následující zásahy: výměna střešní krtiny a obnova omítky.

V rámci rozvoje farmy je nutné zvětšovat plochu farmy. Z důvodu nedostatku volných pozemku nebudou nové pozemky navazovat na stávající pozemky farmy.

Pozemky, které má žadatel ve vlastnictví, budou nově oploceny zčásti elektrickým ohradníkem a zčásti uzlíkovým pletivem. Nově pořízené pozemky budou využívány pro výrobu krmiv, pro zimní období.

Nákup půdy budu hradit z úvěru a budu žádat o podporu z programu „Půda“ z PGRLF.

b) Investice, které jsou součástí podnikatelského plánu, ale žadatel je nebude financovat z dotačního titulu 1.3.2 Zahájení činnosti mladých zemědělců

Tab. Č. 11.

Druh investice	Finanční odhad (Kč)		Zdroje financování ¹⁾	Datum pořízení (měsíc a rok)	Další specifikace ²⁾
	Bez DPH	S DPH			
Nákup hospodářských zvířat	12 150,-	15 000,-	vlastní	říjen 2009	1 ks
Celkem	12 150,-	15 000,-			

Pozn. 1) - zdroje- vlastní zdroje, bankovní úvěr, osobní půjčka, atd.

2) – v případě nákupu/pronájmu zemědělské půdy doplnit ještě informace o výměře (ha) a lokalitě (katastrálním území) pozemku

- datum zahájení stavby, datum kolaudace stavby atd.

- v případě nákupu hospodářských zvířat ještě informace o počtu (ks)

Výše uvedené investice podrobněji vysvětlíte:

Kvůli plánovanému jarnímu telení skotu a nepřipuštění krav v minulém roce, bude zakoupen jeden kus skotu plemene Highland, který rozšíří základní stádo.

c) Místo realizace investic, které jsou součástí podnikatelského plánu a které budou financované z dotačního titulu 1.3.2 Zahájení činnosti mladých zemědělců (v případě více míst realizace podnikatelského plánu uveďte všechna)

- Ulice, číslo popisné, číslo orientační:.....

- PSČ, obec, část obce: 407 21, Česká Kamenice, Horní Kamenice
405 02, Kerhartice

- Okres: Děčín

- Katastrální území (v případě nákupu půdy):

3.4. Technické řešení podnikatelského plánu

- Je součástí investic financovaných z dotačního titulu I.3.2 rekonstrukce/výstavba/nákup zemědělské stavby (budovy)? ANO NE

- Pokud ANO žadatel dále rozepíše:

- V případě, že byla předložena povinná příloha technická dokumentace, popište stavbu/budovu, která bude financovaná z dotačního titulu I.3.2., výtahem ze souhrnné (technické) zprávy v rozsahu ½ A4 (Doplňte základní údaje o technickém řešení stavby – zejména parametry jako typ budovy, rozměry, kapacita, využívané technologie atd.).
- Pokud nebyla předložena technická dokumentace ke stavebnímu řízení, pak věcně popište technické řešení stavby v rozsahu cca. 1x A4 (Doplňte základní údaje o technickém řešení stavby – zejména parametry jako typ budovy, rozměry, kapacita, využívané technologie atd.):

Jedná se o hospodářský objekt, který je jednopodlažní, nepodsklepený o půdorysném rozměru 15,0 m x 5,82 m s přistavěnou stájí o rozměrech 4,75 m x 3,45 m. Tento objekt bude využíván jako kůlna, stáj pro cca 15 ovcí a 10 ks skotu.

Původní část je zastřešena sedlovou střechou, přístavky pultovou střechou.

V rámci rekonstrukce bude odstraněno z části staré plechové a z části lepenkové opláštění střechy, které bude nahrazeno novým plechem. Poté také bude stavba zcela nově nahozena hladkou omítkou v bílé barvě.

3.5. Minimální zemědělská kvalifikace

- Splňuje žadatel zemědělskou kvalifikaci dle Směrnice Ministerstva zemědělství č. j. 4945/2002 – 1000 ze dne 31. 1. 2002? ANO NE

- Pokud žadatel nesplňuje zemědělskou kvalifikaci, doplní si jí do 36 měsíců od podpisu Dohody o poskytnutí dotace? ANO NE

3.6. Výsledky podnikatelského plánu

- a) Uved'te na jakou konkrétní činnost je podnikatelský plán zaměřen: ANO NE

Podnikatelský plán je zaměřen na chov skotu bez tržní produkce mléka plemene Highland a produkce jatečních býčků. Dále na chov ovcí a produkci jatečních beránků. Rovněž se zaměřuje na nákup traktoru o výkonu 90 HP a rekonstrukci střešní krytiny a omítky stáje pro hospodářská zvířata.

b) Závazné výsledky podnikatelského plánu doplňte do následujících tabulek:
Tab. Č. 12.

Půda		2009 ¹⁾		2010 ¹⁾		2011 ¹⁾		2012 ¹⁾		2013 ¹⁾	
		Vlastní	V pronájmu	Vlastní	V pronájmu	Vlastní	V pronájmu	Vlastní	V pronájmu	Vlastní	V pronájmu
1.	Orná půda (ha)	4,7846		4,7846		4,7846		4,7846		4,7846	
2.	TTP (ha)	17,1013	1,4834	17,1013	1,4834	17,1013	1,4834	17,1013	1,4834	17,1013	1,4834
3.	Ostatní (ha)	0,8547		0,8547		0,8547		0,8547		0,8547	
Celkem		22,7406	1,4834	22,7406	1,4834	22,7406	1,4834	22,7406	1,4834	22,7406	1,4834

Pozn. 1) Konečný stav k 31. 12. daného roku

V současné době hospodařím na výměře 24,2 ha (11 ha vlastních a 13,2 ha pronajatých). 11,7 ha pronajatých pozemků bude v červenci 2009 odkoupeno do osobního vlastnictví.

Tab. Č. 13.

Druh stavby/budovy		2009 ¹⁾		2010 ¹⁾		2011 ¹⁾		2012 ¹⁾		2013 ¹⁾	
		Vlastní (ks)	V pronájmu (ks)	Vlastní (ks)	V pronájmu (ks)	Vlastní (ks)	V pronájmu (ks)	Vlastní (ks)	V pronájmu (ks)	Vlastní (ks)	V pronájmu (ks)
1.	Jiná stavba (stáj)	1		1		1		1		1	
2.											
3.											
4.											
5.											

Pozn. 1) Konečný stav k 31. 12. daného roku

Tab. č. 14.

Hospodářská zvířata		2009 ¹⁾		2010 ¹⁾		2011 ¹⁾		2012 ¹⁾		2013 ¹⁾	
		ks	VDJ	ks	VDJ ²⁾	ks	VDJ	ks	VDJ	ks	VDJ
1.	Skot	4		6		8		10		13	
2.	Prasata										
3.	Koně										
4.	Ovce	21		24		28		33		33	
5.	Kozy										
6.	Drůbež										
7.	Ostatní										
Celkem		25		30		36		43		46	

Pozn. 1) Konečný stav k 31. 12. daného roku

- *Výše uvedené tabulky podrobně vysvětlíte. Uveďte cíle Vašeho podnikatelského plánu. Ke stanoveným cílům podnikatelského plánu doplňte výsledky formou kvantifikace hospodaření, aby bylo patrné, že se jedná o rozvoj podnikatelské činnosti – počet ha půdy, na kterých budete v průběhu příštích pěti let hospodařit, počet ks dobytka, účel využití budov, nákup strojů atd.*

Pro rozmnožování skotu plánují jarní telení. Krávy nebyly na podzim připuštěny, proto se v roce 2009 žádné tele nenarodí. Krávy budou připuštěny koncem léta 2009 a první telata se narodí na jaře roku 2010. V roce 2009 bude stádo rozšířeno nákupem jednoho kusu skotu plemene Highland. V současné době čítá stádo 3 kusy, dvě samice a jednoho býčka.

Narozené jalovice si ponechám pro rozšíření stáda a býčci budou, po cca dvacetiměsíčním výkrmu prodány na jatky.

Stádo ovcí bude postupně rozšiřováno na přibližně třicet kusů. V průběhu rozšiřování stáda bude prováděn prodej jatečních beránků. V současné době čítá stádo 18 kusů.

Celkové zhodnocení:

- Žadatel bude do pěti let hospodařit na výměře cca 24,2 ha zemědělské půdy (z toho bude 22,7 ha vlastních a 1,4 ha pronajatých). V současné době hospodaří na 24,2 ha (11 ha vlastních a 13,2 ha pronajatých).
- V případě nákupu/pronájmu půdy – bude na těchto pozemcích pěstováno: trvalý travní porost – 11,7 ha luk na seno.
- Žadatel bude do pěti let chovat 46 ks hospodářských zvířat. V současné době chová 21 kusů hospodářských zvířat (3 kusy skotu a 18 kusů ovcí).
- V případě pořízení zemědělských strojů - budou tyto stroje využívány na výměře 24,2 ha zemědělské půdy.
- V případě nákupu stavby/budovy – budou tyto stavby/budovy sloužit k .....

Upozornění:

Realizací podnikatelského plánu se nerozumí pouze naplnění investic, které budou předmětem dotace z opatření I.3.2, ale i další činnosti a investice, které jsou součástí pětiletého podnikatelského plánu. Na toto bude brán zřetel při kontrole realizace podnikatelského plánu.

.....
Podpis žadatele

Příloha 7

Nabídka traktorů

Specifikace akčního traktoru CASE IH JXU 95 AGRI CZ

Motor

CASE IH, 4 válcový motor, objem 4,5 l, **přepřehování turbodmychadlem, mezichladič stlačeného vzduchu**, mechanické rotační vstřikovací čerpadlo, jmenovitý výkon 70 kW (**95 k**) při 2300 ot/min dle normy ECE R120, maximální kroutící moment **404 Nm**, palivová nádrž **127 l**, interval výměny motorového oleje **600 hodin**

Převodovka

Verze **40 km/h**, dvoustupňový **PowerShift**, 24 převodových stupňů vpřed, 24 vzad, ovládání pojezdu vpřed / vzad pod zatížením **Powershuttle**, ovládání spojky tlačítkem na řadící páce **PowerClutch**

Vývodová hřídel elektrohydraulicky ovládaná **540/750/1000 ot/min** s možností závislosti na pojezdové rychlosti, koncovka 6 drážek

Přední a zadní náprava

Pohon přední nápravy, elektrohydraulické zapínání pod zatížením, **elektrohydraulické zapínání 100% uzávěrky diferenciálu**, úhel natočení kol **55°**, hydraulické čerpadlo pro řízení **40 l/min**, přední blatníky

Hydraulický systém

Mechanická regulace závěsu (MDC), hydraulické čerpadlo s výkonem **60 l/min**, přídatný píst TBZ, nosnost závěsu **4550 kg**, **2okruhy hydrauliky**, ovládání průtoku, třibodový rychlozávěs Kat.II, stabilizátory závěsu, vnější ovládání závěsu

Kabina

Komfortní kabina odpružená na silentblocích s topením a filtrací nasávaného vzduchu, **klimatizace, komfortní vzduchové sedadlo řidiče**, sezení spolujezdce, nastavitelný sloupek řízení, audio příprava, vnější zpětná zrcátka, **digitální výkonnostní monitor**, 2 x přední + 2 zadní pracovní světla, zadní stěrač a ostřikovač, zadní blatníky zakrývající i přední část kol, střešní okno

Příslušenství

Vzduchové brzdy jedno a dvouokruhové, **zadní etážový závěs** pro přívěs, tažný čep

Piton Fix, držák čelního závaží

Pneumatiky

13.6 R24 přední, **16.9 R34** zadní

**Cena akčního modelu CASE IH JXU 95 AGRI CZ – € 35
550,-BEZ DPH**

Volitelný paket :

„LOADER“: hydraulické čerpadlo **80 l/min**, **2** přídatná pracovní světla, bez držáku závaží, středové vývody hydrauliky + ovládací Joystick, čelní **nakladač CASE IH LRX1100** s 3. funkcí, mechanickým paralelogramem a tlumičem kmitů, univerzální **lopata** šířka 2,2m

Cena : **7250 EUR**

Volitelné přídatné závaží : přední závaží 370 kg : **485,- EUR**, zadní závaží 260 kg : **550,- EUR**

AGROFARM₁₀₀

Motor: Kapalinou chlazený DEUTZ diesel motor, typ BF4M 2012 C, 4 válcový, objem 4038 cm³, vysokotlaké přímé vstřikování paliva do každého válce – PLD, tlak 1400 bar, turbodmychadlo. Maximální výkon 68 kW / 93 k (ECE R 24), 70 kW / 96 k (2000/25 EC) Konstantní výkon v rozmezí otáček 1800 - 2300/min., elektronická regulace otáček, splňuje emisní normu EURO 2. Výfuk nahoře vedle sloupku kabiny, baterie 12V, 180 AH. Objem nádrže paliva: 160 l. 100 % možnost spalování bionafty.

Převodovka: Synchronizovaná reverzní, max. rychlost 40 km/hod., počet rychlostí 20/20 - plně synchronizované. 5 rychl. stupňů ve 4 skupinách vč. plazivých a superplazivých rychlostí v rozpětí 0,402 - 40 km/hod (dle pneumatik). Hydraulicky ovládaná jednokotoučová suchá spojka - samonastavovací.

Vývodová hřídel Nezávislá - 4 úrovně otáček, 540/540E/1000/1000E ot./min., elektrohydraulické ovládání pomocí tlačítka modulovaný rozběh, spojky s velkou životností. Dodatečné ovládání i na levém a pravém zadním blatníku.

Brzdy Kotoučové, na všechna 4 kola, umístěné v olejové lázni, hydraulicky ovládané, samonastavovací.

Hydraulika Mechanická regulace, regulace spodních ramen, 2 hydr. čerpadla - výkon: 54 l, čerpadlo pro řízení výkon 26 l/min. Zvedací síla 6200 kg vč. přídatného hydr. válce. Rychlospojky na třibodovém závěsu kat. II, oboustranné teleskopické výškové nastavení spojovacích hydr. ramen, pravítka. 3 přídatné hydraulické okruhy, 6 rychlospojek + beztlakový zpětný okruh. Dodatečné mechanické ovládání vzadu vedle pravého blatníku.

Podvozek 100 % uzávěrka diferenciálu vzadu a vpředu ovládaná elektrohydraulicky, výkyvné přední blatníky, centrální pohon, pohon na přední nápravu ovládaný elektrohydraulicky - u provedení Premium, - mechanicky u provedení Classic, malý závěs vpředu, automaticky ovládaný zadní etážový závěs, výškově přestavitelný.

Kabina Nová Agrofarm kabina kompletně těsně uzavřena. Střešní okno. Luxusní kabina s dobrou vzduchotechnikou a s výkonným topením, s nastavitelným předním a zadním sklem, teleskopická vnější zrcátka uložena na silenblocích, spojkový a brzdový pedál lehce dostupný řidičem. Info displej s digitálními a analogovými ukazateli. Vzduchem odpružená komfortní sedačka řidiče, podélně a výškově přestavitelná, stěrač a ostřikovač předního i zadního okna, 6 pracovních světlometů vpředu a 2 vzadu.

Pneumatiky vpředu: 14.9 R 24 (přestavitelné disky)
vzadu: 16.9 R 34 (přestavitelné disky)

Pokračování přílohy 6

Pneumatiky AF 100 i = 1,316 (ceny u Premium Paketu nižší vždy o 413,- EUR)	Cena (EUR)
420/70 R 24 a 480/70 R 34	425,00
480/65 R 24 a 540/65 R 34	973,00
360/70 R 24 a 480/70 R 30	348,00
12.4 R 24 a 16.9 R 30	-
12.4 R 28 a 13.6 R 38	80,00
420/65R24 Michelin XM 108 - 540/65R30 Michelin MultiBib (NL)	1.765,00
425/75R20 Conti AC70G - 540/65R30 Conti AC65 (NL)	2.044,00
Kultivační kola AF 85	
230/95R32, 230/95R48 (9.5R32, 9.5R48) (NL)	1.504,00
8.3R32, 9.5R44 (NL)	1.175,00
230/95R32, 270/95R44 (NL)	1.417,00
270/80R32, 300/95R42 (NL)	1.469,00

Nejdůležitější technické argumenty (součást sériové výbavy)

- vodou chlazený DEUTZ motor 2012, Euro 2, vysokotlaký vstřikovací systém •
- reverzní převodovka, s 5 rychlostmi ve 4 skupinách vč. superplazivých - 20/20 •
- střecha se střešním oknem •
- možnost dovýbavy přední vývodovou hřídelí a předními zvedacími rameny, výkyvné přední blatníky •
- kotoučové brzdy na všechna 4 kola v olejové lázni •
- 3 přídatné hydraulické okruhy •
- vlastní čerpadlo pro řízení, přídatný hydr. válec •
- elektrohydraulické zařazování uzávěrky diferenciálu •
- 100 % uzávěrka diferenciálu vpředu i vzadu •
- 4-úrovně otáček vývod. hřídele, elektrohydraulické ovládním vč. ovládním na zadních blatnících •

Aktuální cena Classic provedení:

EUR 40.344,-

<p><u>PREMIUM PAKET</u> + POWERSHUTTLE - elektronicky řízené + komfortní spojka na řadicí páce (10 rychlostí bez nožní spojky) + POWERSHIFT, 2-násobný, potom celkem 40/40 rychlostí + pneumatiky: 420/70 R 24; 480/70 R 34 + elektrohydraulické zařazování pohonu přední nápravy</p>	<p>Cena včetně PREMIUM PAKETU: EUR 44.207 ,-</p>
---	--

NEW HOLLAND T5040

Konfigurace traktoru:

Motor: NEW HOLLAND nové generace, 2 ventily na válec, **přepíňovaný čtyřválec**, EURO III, zdvih. objem 4.500 cm³, nominální výkon **63 kW/86 HP** při 2300 ot/min (ISO 14396=EC 97/68), maximální krouticí moment **366 Nm**, převýšení kroutícího momentu **40%**, nádrž paliva 127 l

Převodovka: převodovka 12x12 Power Shuttle, 40 km/hod, plně synchronizovaná, elektro-hydraulicky ovládaný reverz, elektro-hydraulicky ovládané uzávěrky diferenciálů a pohonu přední nápravy, elektro-hydraulické ovládání vývodového hřídele **540/750/1000 ot/min.**, mokré brzdy s automat. brzděním na 4 kola, zesílená přední náprava vhodná pro montáž čelního nakladače

Hydraulika: mechanická regulační s **přídavným hydraulickým válcem**, max.zvedací kapacita **4.550 kg**, rychlozdvih ramen Lift-O-Matic, **2 vnější okruhy** s mechanickým ovládním, výkon čerpadla **60 litrů/min**, hydraulické čerpadlo řízení **39,5 l/min**, max. pracovní tlak **19 MPa**, rychloupínací závěs II. kategorie, teleskopické stabilizátory

Kabina: komfortní kabina s topením, **klimatizací** a filtrací nasávaného vzduchu, max. vnitřní hluchnost **74 dBA**, **pneumaticky odpružené sedadlo**, sezení pro spolujezdece, **rádio s CD a MP3 přehrávačem**, **magnetický maják**

Příslušenství: plastové přední blatníky, **výškově stavitelný horní závěs**, jedno a dvou-okruhový vzduchotlakový systém brzd přívěsu

Pneumatiky: přední 13,6 R24
                              zadní 16,9 R34

Hmotnost (pohotovostní) : 4.250 kg bez závaží

Čelní nakladač: čelní nakladač s **paralelogramem** pro automatické dorovnávání, **III. funkce** pro aktivní nářadí, **tlumič rázů**, vidle na kulaté balíky

Cena bez DPH:.....999.000,- Kč

CENA + DPH: 1 188 870,-

- Uvedená cena je bez DPH a je počítána kurzem 26,00 CZK/EUR deviza prodej KB.

Příloha 8

Státní zemědělský intervenční fond

Regionální odbor SZIF v Ústí nad Labem
Masarykova 19/275, 403 40 Ústí n. Labem
tel.: +420 475 651 111

V0103.03

V Ústí nad Labem
Dne: 13.03.2009
Odesláno: 16.03.2009
Vyřizuje: Kršňák
Telefon: +420 475 651 115
Č.j.: SZIF/2009/0114331

Tomáš Kamenický
Havlíčkova 21

407 21 Česká Kamenice - Horní Kamenice

Věc: Oznámení o provedené administrativní kontrole.

Vážená paní, vážený pane,

dne 17.02.2009 byla předložena Vaše Žádost o dotaci z PRV:

Registrační číslo: **09/006/13200/342/000504**
Název žadatele: **Tomáš Kamenický**
IČ/RČ(datum narození): **75153891**
Adresa žadatele: **Heroutova 1737
470 01 Česká Lípa**
Název projektu: **Nákup zemědělské techniky, Podnikatelský plán Tomáš
Kamenický**
Místo realizace projektu: Adresa: **Havlíčkova 21, 407 21 Česká Kamenice - Horní Kamenice**
Opatření/podopatření/záměr: **Zahájení činnosti mladých zemědělců**

Po prozkoumání předložené dokumentace nebyly zjištěny žádné závady.

Dovoluji si Vás upozornit, že kladný výsledek administrativní kontroly nelze v žádném případě považovat za příslib dotace z Programu rozvoje venkova.

S pozdravem

STÁTNÍ ZEMĚDĚLSKÝ INTERVENČNÍ FOND
REGIONÁLNÍ ODBOR ÚSTÍ NAD LABEM
Masarykova 19/275
403 40 Ústí nad Labem

Podpis a razítko vedoucího oddělení finanční podpory